

Gorenjski Glas

PETEK, 31. DECEMBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 104, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Srečno 2022

MARIJA VOLČJAK

Leto 2021 je bilo težko za vse, zato imamo ob vstopu v novo leto eno samo veliko željo – da bi bilo epidemije konec. Po najobetavnejših napovedih se bo to zgodilo že spomladi; upajmo, da bo res tako, saj bodo številne težave lažje rešljive. Vsak dan že občutimo, kako se dražijo hrana, elektrika, ogrevanje, gradbeni material, cene so neverjetno »poskočne«, papir se je denimo podražil za osemdeset odstotkov. Če bodo dostavne poti spet odprte, če ne bo več rožljanja z orožjem na ukrajinski meji, ki cene ruskega plina poganja v nebo, lahko pričakujemo, da se bodo cene sredi prihodnjega leta umirile.

Evropska unija in s tem Slovenija epidemiološko krizo rešujeta na ameriški način, kar pomeni, da nam politiki ne zategujejo več pasu kot v zadnji finančni krizi. Zaradi epidemije so se očitno lažje znebili zastarelih vzorcev varčevanja, ki so v minulem stoletju po veliki ekonomski krizi pripeljali do druge svetovne vojne. Odkar denar tako rekoč pada z neba, je pri nas politični boj srdit in prihodnje leto bo samo še hujši, saj nas čakajo volitve parlamenta, predsednika ter županov in občinskih svetov. Nikar ne zamudite priložnosti, da denar zaupamo politikom, ki ga ne bodo »zafrčali«. Pri odhodu na volitve se torej primite za denarnice in čustva pustite doma.

Silvestrovanja tudi letos okrnjena

Silvestrovanj na prostem tudi letos ne bo, bodo pa ob upoštevanju določenih pogojev potekala v nekaterih gostinskih obratih, večinoma v obliki silvestrskih večerij, saj je bilo za pripravo dodatnih vsebin premalo časa.

ANA ŠUBIC

Kranj – V predkoronskih časih so mnogi v novo leto »skočili« na silvestrovanjih na prostem, ki pa znova niso dovoljena. Silvestrovanja bodo potekala v zaprtih prostorih: hotelih, restavracijah, planinskih kočah, nekateri se bodo odpravili v gledališče, večina pa bo novo leto verjetno pričakala doma.

Preverili smo, kako bodo silvestrovanja potekala v gostinskih obratih. V enem tednu, kolikor je minilo od določitve pogojev za izvedbo silvestrovanj, je takšna slava zelo težko organizirati.

► 5. stran

V praznično okrašenih mestnih središčih je te dni manj živahno kot v predkoronskih časih, saj ni stojnic z gostinsko ponudbo, koncertov, prav tako ne bo silvestrovanj na prostem.

Priloga:

deželne novice

Dragi naročniki in bralci,
od iztekajočega se leta se poslavljamo s trdnim prepričanjem, da bo v prihodnjem letu epidemija premagana. Naj bo leto, ki prihaja, zdravo, vedro in polno lepih trenutkov!

Gorenjski Glas

AKTUALNO

Omikron že napoveduje novi val

V zadnjem tednu leta beležimo rast števila okužb. Strokovna skupina predlaga obvezno cepljenje starejših od petdeset let, o čemer je javnost razdeljena. Epidemiologi opozarjajo na odgovorno druženje v prazničnem času.

2

GORENJSKA

Utokovo jamo v Kamniku bodo pozidali

Kamniški svetniki so na decembrski seji obravnavali enega pomembnejših prostorskih aktov v tem mandatu – odlok o zazidalnem načrtu za t. i. Utokovo jamo, ki je ena večjih sramot mestnega središča.

7

CG+

Nepozabne anekdote kuharskega mojstra

Kuharski mojster Jožef Oseli v knjigi Uresničil sem sanje popisuje svojo življenjsko pot, polno zanimivih anekdot – od vloge vodje protokolarne strežbe pri predsedniku Titu do kasnejšega obdobja, ko se je posvetil kulinariki.

11

CG+

Pisanje kot oblika terapije

Biatlonka Tadeja Brankovič je štirikrat nastopila na olimpijskih igrah, po končani karieri pa jo je čakala še ena »olimpijada«, tokrat življenjska. Svojo zgodbo s številnimi vzponi in padci je popisala v knjigi Peta olimpijada.

15

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in v gorah zelo toplo. Po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla.

☀️ ☁️ -1/11 °C

jutri: pretežno jasno

Omikron napoveduje novi val

V zadnjem tednu leta vnovič beležimo rast števila okužb. Strokovna skupina predlaga obvezno cepljenje za starejše od petdeset let, o čemer pa je javnost razdeljena. Epidemiologi sicer opozarjajo na odgovorno druženje v prazničnem času.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana, Kranj – Potem ko smo od druge polovice novembra spremljali upadaje epidemije, se je krivulja v tem tednu znova obrnila navzgor. Nekatere države zaradi širitve različice omikron že beležijo rekordno število dnevniških okužb in po mnenju epidemiologov je poleg prazničnega druženja ta glavni razlog za zaostrovanje epidemioloških razmer tudi v Sloveniji.

Po včerajšnjih podatkih so v sredo potrdili 1704 okužbe z novim koronavirusom, kar je 580 več kot prejšnjo sredo. Delež pozitivnih izvidov je bil 33,4-odstoten. Po podatkih NIJZ je bilo včeraj aktivnih primerov covid-19 16.895, kar je 367 več kot dan pred tem. Raste tudi sedemdnevno povprečje potrjenih okužb, ki se je povzpelo za 83 in znaša 1281, 14-dnevna pojavnost okužb na sto tisoč prebivalcev pa je višja za 17 primerov in znaša 798.

Po včerajšnjih podatkih Covid-19 Sledilnika se v bolnišnicah zdravi 574 ljudi, v intenzivni negi jih je 187.

Razdeljeni o obveznem cepljenju

Ob slabšanju epidemiološke slike se krepijo tudi pozivi k obveznemu cepljenju. Svetovalna skupina za covid-19 je pozvala k obveznemu cepljenju za vse starejše od petdeset let, Slovensko zdravniško društvo pa je pred dnevi pozvalo poslance, naj sledi evropskim in svetovnim zgledom in v prihodnjem letu zahteva izpolnjevanje pogoja PC (preboleli, cepljeni) oz. obvezno cepljenje.

O tej temi so v raziskavi #Novanormalnost povprašali v družbi Valicon. V anketi, ki je potekala med 24. in 26. decembrom, so povprašali 523 oseb, in kot opažajo, obvezno cepljenje prebivalce deli na polovico. V celoti ga podpira slaba četrtnina, enak delež ga podpira

deloma, na drugi strani pa muldeloma nasprotuje 12 odstotkov vprašanih, 36 odstotkov pa mu v celoti nasprotuje. Če ne upoštevamo šestih odstotkov neopredeljenih, je razmerje 51 : 49 v korist tistih, ki obveznemu cepljenju bolj nasprotujejo, a ker razlika ni statistično značilna, v

Julija je obveznemu cepljenju delno ali v celoti nasprotovalo 53 odstotkov anketirancev, po zadnji raziskavi pa je takšnih še 48 odstotkov.

Valiconu dodajajo, da je javnost pri tem vprašanju razdeljena na polovico. Za primerjavo: ob tem vprašanju, zastavljenem v prvi polovici julija, je bilo razmerje ob enakem številu neopredeljenih 56 : 44.

Zanimiva je tudi primerjava stališča javnosti do uvedbe pogoja PCT v javnih prostorih. »Sredi septembra, ko

je bil ta pogoj uveden, je bilo razmerje 53 : 47 proti pogoju PCT, v zadnji meritvi pretekli konec tedna pa je podpora pogoju PCT že krepko večinska, razmerje je sedaj 65 : 35 v korist pogoju PCT, enako kot velja tudi za odnos do cepljenja nasploh,« še pojasnjujejo v Valiconu.

Poziv k varnemu druženju

Današnje silvestrsko praznovanje bo, kot je znano, vnovič minilo brez množičnega proslavljanja na mestnih ulicah in trgih, kljub temu pa so epidemiologi že pred božičnimi prazniki pozvali k varnemu druženju. Kot pravijo, je najvarnejši način druženja doma, z osebami, s katerimi tudi sicer živimo. Druženja s člani družine ali prijatelji, ki niso člani našega gospodinjstva, lahko namreč povečajo možnosti širjenja okužb. Kot je pred dnevi v izjavi za medije dejala infektologinja Bojana Beović, je pomembno, da se

Krepijo se pozivi k obveznemu cepljenju proti covidu-19, kar pa je javnost po polovici razdelilo med zagovornike in nasprotnike takšnega ukrepa. / Foto: Gorazd Kavčič

družimo z ljudmi, ki so cepljeni proti covidu-19, in da se tik pred druženjem, torej ne že prejšnji dan, tudi testiramo. Na Covid-19 Sledilniku med drugim priporočajo nošenje kvalitetnejših mask FFP2 in redno prezračevanje zaprtih prostorov.

Sprejet deseti protikoronski zakon

Državni zbor je v ponedeljek zvečer potrdil deseti protikoronski zakon, ki podaljšuje nekatere že sprejete ukrepe in uvaja nove.

Med novostmi je povračilo škode v primeru zdravstvenih zapletov po cepljenju ali porabi zdravil proti covidu-19, prav tako namenja solidarnostne dodatke za ranljive skupine upokoencev, kmetov in invalidov. Med drugim podaljšuje tudi veljavnost lanskoletnih turističnih bonov in ureja delno povrnitev izgubljenega dohodka zaradi karantene ali višje sile, časovno zvišuje tudi zgornje meje uvrščanja zdravnikov v plačne razrede.

Pivčeva in Udovčeva na obisku pri treh županih

Kranj – Predsednica stranke Naša dežela Aleksandra Pivec in poslanka državnega zbora Mateja Udovč, članica stranke Naša dežela, sta pred kratkim obiskali župane treh gorenjskih občin: Jezerskega, Naklega in Šenčurja. Kot so sporočili iz kabineta Pivčeve, sta se z županom Jezerskega Andrejem Karničarjem pogovarjali predvsem o razvoju butičnega turizma, turistični dejavnosti na kmetijah, infrastrukturi, vzdrževanju gozdnih cest in projektu kolesarske povezave skozi dolino Kokre. Sledil je obisk Naklega, kjer je župan Ivan Meglič pozdravil prizadevanja poslanke Mateje Udovč pri podpori širitve programov Biotehniškega centra Naklo. Obisk sta zaokrožili pri Cirilu Kozjeku, županu Občine Šenčur, ki je, kot poudarjajo v kabinetu stranke, »z aktivnim pristopom in pomočjo Mateje Udovč uspešno pridobila gradbeno dovoljenje za projekt dokončanja obvoznice Hotemaže–Britof. Prav tako so njene aktivnosti usmerjene v nujno razširitev ceste Brnik–Kranj s krožiščem«.

Petnajst let od uvedbe evra v Sloveniji

Kranj – Jutri, 1. januarja, bo minilo 15 let, odkar je Slovenija uvedla evro. Danes je evro uradna valuta v 19 državah od skupno 27 članic Evropske unije, kot plačilno sredstvo pa ga uporablja približno 341 milijonov ljudi.

Višja denarna pomoč za novorojence v Šenčurju

Šenčur – Občinski svet v Šenčurju je na decembrski seji potrdil sklep o višini denarne pomoči za novorojence. Ta bo od 1. januarja znašala tristo evrov, kar je petdeset evrov več kot doslej.

Kardinalu Rodetu zlati red za zasluge

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v torek, 28. decembra, na posebni slovesnosti v predsedniški palači vročil državna odlikovanja.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Zlati red za zasluge za življenjsko delo in zasluge za osamosvojitve Republike Slovenije in njeno uveljavitev v svetu ter za spodbujanje kulture medverskega dialoga je podelil kardinalu Rimskokatoliške cerkve dr. Francu Rodetu, ki izvira z Rodice v domžalski občini.

Nekdanji slovenski nadškof in metropolit, ki je ljubljansko nadškofijo in slovensko metropolijo vodil v letih od 1997 do 2004, je bil leta 2006 imenovan za kardinala, kot prvi iz Slovenije in kot tretji slovenskega rodu, kar je bilo takrat tudi posebno priznanje mladi samostojni državi Sloveniji. Prav zasluge pri osamosvojitvi je predsednik Pahor pri izročitvi priznanja dr. Francu Rodetu najbolj poudaril. »Vedno se je čutil Slovenca, naj ga je pot vodila še tako daleč stran od domovine. Odraščal je v Argentini, študiral v Rimu in Parizu. Svet je bil njegov dom, Franc Rode je postal svetovljan, a oznaka, ki ga najbolj opiše, je, da je postal

Dr. Franc Rode z zlatim redom za zasluge / Foto: Gorazd Kavčič

Slovenec treh kultur in ene domovine. V Slovenijo se je prvokrat za daljši čas vrnil leta 1965, najprej je služboval v Celju in nato v Ljubljani, kjer je bil ravnatelj in pozneje predstojnik lazaretov ter predavatelj na teološki fakulteti. Bil je prvi predavatelj osnovnega bogoslovja, ki je neposredno spregovoril o medverskem dialogu z muslimani: učil je, da je dialog med islamom in krščanstvom mogoč le iz pristnega življenja iz vere in v iskanju

skupnih verskih osnov ter civilizacijskih idealov, ne pa v osredotočanju na teološke razlike. Po šestnajstih letih bivanja v domovini je odšel v Vatikan, kjer je v papeškem tajništvu za dialog z neverujočimi kot osebni tajnik francoskega kardinala Pouparda pripravil številna mednarodna srečanja s predstavniki institucij neverujočih, zlasti z evropskimi marksisti, in na njih tudi sodeloval. V prelomnih časih velikih sprememb v

Evropi je tako konec osemdesetih let prejšnjega stoletja in pozneje pomembno prispeval k dialogu čez železno zaveso ter spodbujal medverski dialog. Čutil je moč trenutka in za večjo slovensko samostojnost oziroma osamosvojitve delal vse, kar je mogel. Veliko pozornosti je namenil urejanju odnosov med Cerkvijo in državo, in ko se je s tega položaja poslovil, sta imela Republika Slovenija in Sveti sedež sklenjen sporazum o pravnih vprašanjih,« je med drugim zapisano v obrazilu podelitve tega visokega državnega odlikovanja.

Predsednik Pahor je z odlikovanjem ta dan počastil še dva pomembna moža; mag. Geza Filo je prejel srebrni red za zasluge za uspešno, povezovalno in k strpnosti usmerjeno vodenje Evangeličanske cerkve v Sloveniji, prav tako srebrni red za zasluge pa je prejel tudi mufti dr. Nedžad Grabus za uspešno, povezovalno in k strpnosti usmerjeno vodenje Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji.

Izpust plina ni bil nevaren

V torek je pri izvajanju vzdrževalnih del v družbi SIJ Acroni v obratu za predelavo debele pločevine med postopkom čiščenja pralnika prišlo do nepričakovanega izpusta dušikovega dioksida, ki pa ni predstavljal nevarnosti za krajane ali imel vpliva na okolje.

MAŠA LIKOSAR

Slovenski Javornik – Zaskrbljeni bralec, ki želi ostati anonimen, nas je obvestil, da so v torek popoldan domačini Slovenskega Javornika opazili goste oblake dima temno rdečerumene barve, ki je izhajal iz obrata podjetja SIJ Acroni na Slovenskem Javorniku, kjer je hladna valjarna 2400. Zaznali naj bi tudi kiselkast vonj v zraku.

Dušikov dioksid je plin intenzivno rdečerjave barve, ki je za človeka nevaren le ob neposrednem stiku.

»Menda naj bi šlo za hlape kisline, ki jo v obratih uporabljajo za industrijske namene. V valjarni se namreč uporabljata dušikova in fluorovodikova kislina. Vodikov fluorid je močan strup, ki takoj in za vedno poškoduje pljuča in očesno roženico. Tako tekočina kot para lahko povzroči hude opekline na vseh delih telesa. Tudi vdihavanje dušikove kisline

Domačine Slovenskega Javornika so v torek popoldan vznemirili gosti oblaki dima, ki so izhajali iz dimnika obrata SIJ Acroni. / Foto: arhiv skupine na Facebooku

lahko povzroči poškodbe pljuč,« je svoje domneve zapisal bralec in dodal, da se domačini bojijo, da bo onesnaževanje vplivalo na njihovo zdravje.

Na torkov dogodek, ki je vznemiril domačine, so se že odzvali v Skupini SIJ, kjer so v pojasnilu zapisali, da je pri izvajanju vzdrževalnih del v obratu za predelavo debele pločevine med postopkom čiščenja pralnika prišlo do nepričakovanega izpusta dušikovega dioksida – plina intenzivno rdečerjave barve, ki je za človeka nevaren le ob neposrednem stiku, in sicer ob neposrednem vdihavanju. »Pri kratkotrajnem izpustu se je plin sprostil v zrak ter se razredčil, pri čemer ni prišlo do stika z zaposlenimi v obratu, prav tako izpust ni predstavljal nevarnosti za krajane ali imel vpliva na okolje. Nemudoma smo sprejeli vse potrebne zaščitne ukrepe ter obvestili pristojni inšpektorat. Prebivalcem krajevne skupnosti smo že posredovali pojasnila in opravičilo za neželeni dogodek,« so še zapisali.

Bratska mesta v največjih velesilah

Kranj bo kmalu pobraten z mesti iz treh največjih velesil na svetu. Po kitajskem mestu Zhangjiakou bodo namreč v kratkem podpisali še listino o pobratenju z Jekaterinburgom, župan Matjaž Rakovec pa napoveduje tudi pobratenje z večjim ameriškim mestom.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj po nedavnem pobratenju s kitajskim mestom Zhangjiakou načrtuje tesnejše sodelovanje tudi z ruskim Jekaterinburgom. Mestni svet je zato na decembrski seji kljub nekaterim pomislekom potrdil sporazum o pobratenju in župana Matjaža Rakovca pooblastil za podpis listine o pobratenju. Jekaterinburg bo tako postalo že 21. mesto, pobrateno s Kranjem.

Jekaterinburg je upravno središče Uralskega zveznega okrožja in Sverdlovске oblasti, približno 1700 kilometrov vzhodno od ruske prestolnice Moskva. S približno 1,4 milijona prebivalci je četrto največje rusko mesto in je veliko transportno in logistično križišče ob transibirski železnici ter industrijsko in kulturno središče Urala. »Stiki med Kranjem in Jekaterinburgom so se vzpostavili najprej na

področju gospodarstva preko Iskratela, kasneje tudi na drugih področjih, zato se je izoblikoval predlog o tesnejšem sodelovanju in podpisu listine o pobratenju. Sodelovanje je opredeljeno na različnih področjih. Pobratenje med mestoma pa je sicer del širšega sodelovanja regije Sverdlovsk s Slovenijo,« je razložila vodja kabineta župana Katja Štruc.

Tudi pomisleki

Svetnica Andreja Valič Zver (SDS), sicer velika ljubiteljica ruske umetnosti in duše, ima do pobratenja z Jekaterinburgom zadržke. »Zadnjič smo se pobratili s kitajskim mestom, danes z ruskim, vsi, ki zasledujemo mednarodno politiko, pa vemo, kako obe državi kotirata v mednarodnem prostoru – sta med največjimi kršiteljicami človekovih pravic in temeljnih svoboščin v tem trenutku na svetu. Nisem proti pobratenjem, menim, da si tako ljudje v Rusiji

kot na Kitajskem zaslužijo take projekte, glede oblasti pa je že druga zgodba,« je povedala.

Evstahij Drmota (SD) pa je pobratenje podprl, pri čemer je poudaril, da je tudi sam kritičen do ruskih in kitajskih oblasti. »Vendar pa moramo pogledati tudi v evropski prostor, kjer tudi Španija grobo krši pravice Kataloncev. Ne bi želel mešati globalne politike z lokalno,« je povedal.

Neven Polajnar (Resnica) je v razpravi opozoril, da v zahodnem svetu pogosto arogantno ocenjujemo politične sisteme drugih držav, tako tudi ruski sistem suverenistične demokracije, ki je pogojen z rusko politično kulturo in odgovarja večinskemu delu Rusov. »Ne vem, zakaj bi se torej v Kranju ukvarjali s tem, kakšen sistem ima ena največjih velesil na svetu, ustanovna članica Varnostnega sveta Združenih narodov ...« je dejal.

Za uravnoteženje še ameriško mesto

Tudi župan Matjaž Rakovec je povedal, da gre za povezovalno na ravni dveh mest, predvsem na gospodarskem področju, tudi kulturnem in šolskem. Kot je poudaril, imajo v obeh kranjskih gimnazijah – Gimnaziji Kranj in Gimnaziji Franceta Prešerna – ruske razrede, zato jim tovrstno povezovanje zelo veliko pomeni. Ob tem je napovedal še skorajšnje pobratenje z večjim ameriškim mestom »in bomo tako stvar uravnotežili.«

Bojan Homan (SDS) pa je predlagal analizo, kaj ima Kranj od pobratenja z vsakim od zdaj že enaindvajsetih mest. Določene vezi s pobratenimi mesti iz bivše Jugoslavije še delujejo, določene so se izgubile, je navedel. »Prav je, da smo pobrateni, a če te vezi izginjajo, jih črtajmo in pojdemo v pobratenje z drugimi mesti,« je poudaril.

k

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

Darila za vsako priložnost

Na zadnji dan starega leta marsikdo še hodi po trgovinah in v naglici išče darilo, s katerim bi na silvestrski večer razveselil domače ali znance. Zavitek bombonov, steklenica pijače, parfum ali kaj drugega, saj praznih rok pa vendar v teh dneh ne moreš nikamor.

Še več je tistih, ki smo s prazničnimi nakupi že opravili, saj so darila razveseljevala otroke in druge že ob miklavževem in božiču.

Pred kratkim sem neke prebrala, da so darila, ki jih izbiramo ob decembrskih praznikih, v povprečju vredna okoli dvajset evrov.

Ko nekam greš na obisk, ko nekoga pričakuješ, o tem ne razmišljaš. Razmišljaš predvsem o tem, kaj podariti, da bi z darilom razveselil. Da bi razveselil tistega, ki mu nič ne manjka in ima tako rekoč vse, in tudi tistega, za katerega veš, da mora paziti na vsak evro in si priboljšek privoščiti zgolj ob praznikih.

Vse to ni vedno lahko in ob decembrskih obdarovanjih je gotovo še težje.

Ko sem šla pred dnevi izpred pošte, kjer sem oddala zadnje letošnje čestitke z dobrimi željami, sem srečala starejšega moškega in ga pozdravila. Negotovo me je pogledal in presenečeno vprašal: »Ali me poznate?«

»Ne, pravzaprav ne, čeprav mislim, da sem vas že videla,« sem mu rekla.

»Zakaj ste me potem pozdravili?« ga je zanimalo.

»Ker sem tako vajena in zato, ker sem pač dobre volje,« sem rekla in se nasmehnila.

Zamišljeno je gledal, nato pa mi je povedal, da ga, odkar je vdovec, skoraj nihče več ne pozdravi. Da ga občasno pozdravi soseda in hčerka, ko pač pride vsake toliko časa na obisk. Drugi ga ne pozdravljajo, ker ga pač ne poznajo ali se jim ga ne zdi vredno pozdravljati. Jaz pa sem ga pozdravila, čeprav ga ne poznam. Zares čudno, da se z njim celo pogovarjam ...

Da so res čudni časi, sem premišljevala na poti do doma. Začudenim smo, če nas kdo prijazno pozdravi, nam nameni lepo besedo, nasmeh, morda celo vpraša po počutju. Začudenim smo, če si kdo vzame čas za nas, pride na obisk in poklepet, ne da bi gledal na uro in že ob pozdravu povedal, kako zelo se mu mudi. Pa vendar je treba tako malo, da nekomu pripravimo lep trenutek. Zato morda danes ali kadarkoli, ko bomo iskali primerna darila, da bi prijatelje in domače razveselili ob prazniku, najprej pomislimo, da si morda sploh ne želijo daril. Da si želijo zgolj, da pridemo, da rečemo spodbudno besedo, se nasmejemo, se objamemo. So namreč tudi darila, ki nič ne stanejo, vseeno pa smo jih veseli vsi in ob vsaki priložnosti. Četudi sta to zgolj nasmeh ali pozdrav.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Očesna ambulanta na novi lokaciji

Očesno ambulantno Naklo so iz prostorov občinske stavbe preselili v novozgrajeni objekt na Glavni cesti v Naklem. Ambulanta za odrasle in otroke deluje na koncesijo in samoplačniško.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Kot je pojasnil poslovni direktor Očesne ambulante Naklo Aleš Krumpetar, je bilo na prejšnji lokaciji že premalo prostora tako za samo dejavnost kot tudi za razvoj. »Novi prostori, ki so opremljeni z najsoodobnejšimi aparati, so bistveno večji, delo je zato lažje in bolje organizirano, in kar je še velikega pomena v današnjih koronskih časih, tudi bistveno varnejše. Kadrovsko smo se okrepili in s tem še izboljšali dostopnost do vseh ambulantnih storitev s področja okulistike in področja lastne optike, predvsem pa zagotavljamo, da so odrasli in otroci strokovno in kvalitetno pregledani.«

Od leve: Ivan Meglič, Majda Volčini Krumpetar in Aleš Krumpetar / Foto: Primož Pičulin

Očesna ambulanta deluje na koncesijo in samoplačniško, in kot je dejal Krumpetar, imajo paciente s celotnega Gorenjskega pa tudi širše. V ambulanti delajo trije zdravniki (Majda Volčini Krumpetar, tudi solastnica in direktorica Očesne ambulante, Vid Anton Prosenec in Jasna Perkovič), vsi trije so specialisti oftalmologije.

Uradnega odprtja Očesne ambulante Naklo, ki sicer deluje od leta 2007, na novi lokaciji zaradi razmer ni bilo, si je pa nove prostore že ogledal župan Občine Naklo Ivan Meglič. »Zadovoljen sem, da so v centru Naklega zgradili objekt, ki je ohranil dominantno Glavne ulice in se lepo umešča v to okolje. Zadovoljen sem tudi zato, ker je očesna dejavnost ostala v naši občini in ker bomo

na njihovo prejšnjo lokacijo lahko umestili dejavnost fizioterapije,« je povedal župan Meglič.

Nova lokacija Očesne ambulante Naklo je tudi zgodovinsko zanimiva. Kot je pojasnil Aleš Krumpetar, je bila to stara Oblakova domačija, ki so odkupili leta 2019. »Januarja 2020 smo porušili stari objekt, novogradnjo začeli postavljati marca 2020, avgusta letos pa zaključili gradnjo in jeseni preselili dejavnost. Objekt je zgrajen v enakih dimenzijah, kot je bila prvotna Oblakova stavba, vendar zaradi naklona strehe daje videz večje hiše, kot je bila prej. Pri projektu smo sledili tudi zahtevam zavoda za varstvo kulturne dediščine in ohranjanja va-

Nova direktorica ZD Jesenice

Prvega januarja bo vodenje Zdravstvenega doma Jesenice prevzela Maja Robič, specialistka družinske medicine, ki dela kot domska zdravnica v jeseniškem domu starejših. Dosedanji direktor Saša Letonja se na razpis ni prijavil.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Prvega januarja bo vodenje Zdravstvenega doma Jesenice tudi uradno prevzela nova direktorica Maja Robič. Soglasje k imenovanju so na seji prejšnji četrtek podali tudi jeseniški občinski svetniki, Občina Jesenice je namreč ustanoviteljica organizacijske enote, ki ima sedež na Jesenicah. Na interni razpis

Nova direktorica bo še naprej delala tudi kot domska zdravnica v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice.

Maja Robič bo prvega januarja prevzela vodenje Zdravstvenega doma Jesenice.

sta sicer prispeli dve prijavi, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske pa je izbral Majo Robič.

Nova direktorica je v jeseniškem zdravstvenem domu zaposlena že petnajst let, je zdravnica, specialistka družinske medicine, dela pa kot domska zdravnica v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice. Kot je povedala, je prvi dve leti po zaključku šolanja delala v Splošni bolnišnici

Jesenice, nato pa v Zdravstvenem domu Jesenice na različnih delovnih mestih: najprej nekaj let v ambulanti nujne medicinske pomoči Jesenice kot urgentna zdravnica, nato kot družinska zdravnica v splošni ambulanti ter nazadnje kot domska zdravnica v ambulanti Doma Franceta Bergelja Jesenice. H kandidiranju za mesto direktorice jo je nagovoril dosedanji direktor Saša Letonja, ki se mu

konec leta izteče mandat, na nov razpis pa se ni prijavil. Kot je dejala Robičeva, se je po razmisleku odločila, da se bo prijavila na razpis, saj dobro pozna področje primarnega zdravstva. »Pomembno je, da ohranimo, kar je dobrega, in to skušamo še nadgraditi,« je dejala in poudarila, da ima veliko načrtov, a se želi najprej pogovoriti z vsemi sodelavci, ki jih je več kot dvesto. Ena od največjih težav,

s katerimi se bodo morali spopasti, bo zagotovo pomanjkanje kadra, je dejala, v manjši meri tudi zagotavljanje denarja za razvoj.

Maja Robič je sicer Ljubljankanka, ki že dobro desetletje živi v Mojstrani, ima tri otroke, »enega mačka in enega zajca«, doda v šali. So aktivna družina, njen življenjski sopotnik vodi Planinsko društvo Mojstrana, je pa tudi gorski reševalec, član GRS Mojstrana.

Potrdili proračun za dve leti

Proračun Občine Bled bo v prihodnjih dveh letih osredotočen na dva velika projekta, ki ju bo občina izvajala skupaj z državo, to sta gradnji južne razbremenilne ceste in kolesarske povezave med Bledom in Bohinjem. Da bi zagotovili čim bolj nemoteno izvedbo projektov, je občinski svet sprejel proračuna za dve leti.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Blejski občinski svet je sredi meseca v drugem branju potrdil proračuna za prihodnji dve leti. Osrednji investiciji sta izgradnji južne razbremenilne ceste in kolesarske povezave Bled-Bohinj, za kateri, čeprav gre za projekta države, občina iz svojega proračuna prispeva več kot pet milijonov evrov.

»Za pripravo dveh proračunov smo se odločili predvsem zato, ker je prihodnje leto volilno leto; z zakonom določeni datum za izvedbo lokalnih volitev je 20. november. Da bi zagotovili stabilnost izvedbe vseh projektov, ki jih izvajamo – predvsem gre tu za dva velika, ki pri katerih sodelujemo z državo, to sta južna razbremenilna cesta in kolesarska povezava z Bohinjem – smo se

odločili, da pripravimo dvoletni proračun,« je pojasnil direktor občinske uprave Robert Klinar.

Prepričan je, da s tem trenutni občinski svet ni presejal svojih pristojnosti. »Ne glede na to, kdo bo naslednji župan in kako bo sestavljen

za projekte ureditve komunalne infrastrukture in vitalnih cest, ki so pomembne za delovanje občine,« je pojasnil direktor občinske uprave. »V proračunu je tudi dozidava Zdravstvenega doma Bled, pri čemer pričakujemo veliko finančno injekcijo dr-

»Da bi zagotovili stabilnost izvedbe vseh projektov, ki jih izvajamo – predvsem gre tu za dva velika, ki pri katerih sodelujemo z državo, to sta južna razbremenilna cesta in kolesarska povezava z Bohinjem – smo se odločili, da pripravimo dvoletni proračun.«

prihodnji občinski svet, je proračun tudi v nadaljevanju še mogoče spreminjati z rebalansi,« pravi Klinar.

»Veliko pozornosti posvečamo predvidenim razpisom iz načrta okrevanja in odpornosti – gre predvsem

žave. Predvidena vrednost projekta je milijon in pol evrov, pri čemer bo polovico sredstev prispevalo Osnovno zdravstvo Gorenjske, preostalo pa si bomo v skladu s številom prebivalcev razdelili z Občino Gorje,« je

še povedal Klinar. Pojasnil je še, da je dokumentacija za projekt izdelana, v kratkem naj bi oddali vlogo za gradbeno dovoljenje, in če bodo postopki tekli po načrtih, bi dela lahko začeli že v drugi polovici prihodnjega leta.

Na Bledu sicer v prihodnjem letu načrtujejo tudi ob-

novno pomolov v Mali Zaki,

izgradnjo nove avtobusne

postaje Bled in obnovo Za-

družnega doma Ribno.

Dva velika projekta pa se predvsem zaradi že omenjene gradnje južne razbremenilne ceste in kolesarske povezave Bled-Bohinj premikata nekoliko v prihodnost – to je energetska sanacija in rekonstrukcija blejske osnovne šole, ki je ocenjena na 14 milijonov evrov, in obnova Blejske promenade, ki bo stala dva milijona in pol evrov.

Silvestrovanja okrnjena

1. stran

Na to opozarja Blaž Cvar, predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri obrtno-podjetniški zbornici. Po prvotnih strožjih pravilih se marsikateri gostinec ni odločil za izvedbo silvestrovanja, po zadnjih omilitvah, ki bodo veljale na najdaljšo noč v letu, pa je premalo časa za priprave. »Ocenjujemo, da bo silvestrovanj v takšni obliki, kot smo bili vajeni, veliko manj,« je povedal Cvar in dodal, da naj bi potekala predvsem silvestrovanja, ki so bila načrtovana že prej v obliki silvestrskih večerij do 22. ure. Verjetno jih bodo ponekod nekoliko podaljšali, saj sedaj velja, da v noči na 1. januar delovni čas gostinskih lokalov ne bo omejen.

Gostje, tudi cepljeni in prebolezniki, bodo morali za vstop predložiti negativen izvid hitrega testa ali PCR-testa, ki ne sme biti starejši od 12 ur. Tistim brez testa naj bi gostinci omogočili, da pod njihovim nadzorom opravijo samotestiranje. Strežba bo dovoljena le pri mizah, možna bo glasba v živo, ples pa ne.

Cvar je tudi opozoril, da je težko v enem tednu angažirati glasbenike in izvesti nabave. »Najbolj vprašljivo pa je dobiti zadostno število rezervacij, da je takšno silvestrovanje tudi rentabilno.« Teden pred silvestrovim je namreč večina ljudi že odločena, kako ga bo preživela, tako da je krog potencialnih gostov precej manjši. »Tisti, ki bi bili doma in so bili brez posebnih načrtov, so se morali zdaj odločiti za kakšno silvestrsko večerjo,« je ugotavljal Cvar. Dodal je, da so se novemu odloku lažje prilagodili hotelirji, ki so že imeli rezervacije za silvestrovo. »V hotelskih restavracijah nekoliko lažje dodajo program, prilagojen novim pravilom. Silvestrovanj bo več v hotelih kot pa v gostinskih lokalih, najbrž pa bodo bolj preprosta, saj je za priprave premalo časa,« je dejal Cvar.

Množična silvestrovanja na prostem že drugo leto niso dovoljena. / Foto: Tina Dokl

V novo leto tudi v bazenu

V Sava Hotelih Bled bodo silvestrovanje organizirali v dveh hotelih, Rikli Balanace Hotelu in Hotelu Park, kjer so predvčerajšnjim imeli prijavljenih nekaj več kot tristo gostov, mednarodne strukture. »Svečane silvestrske večerje v sedeči razporeditvi se bodo začele ob 19.30 in trajale do 1. ure. Gostje bodo novo leto lahko pričakali tudi v hotelskih aperitiv barih ob živi glasbi ali ob nočnem kopanju v bazenih,« so pojasnili v PR-oddelku Save Turizma. Dodali so, da bodo v celotni skupini Sava Hotels & Resorts spoštovali predpisana določila, organizirali bodo tudi točko za HAG-testiranje gostov.

V Elegans hotelu na Brdu pri Kranju gostom poleg dvodnevni novoletni in smučarskih paketov ponujajo še silvestrsko večerjo s pethodnim prazničnim menijem, možna je tudi novoletna nočitev. Na silvestrovo bodo gostom brez opravljanega testa omogočili samotestiranje pred vhom. V Javnem gospodarskem zavodu Brdo so še povedali, da bo silvestrska večerja, ki

je sicer že nekaj časa razprodana, tudi v Vili Bled, goste pa med drugim vabijo tudi v Grad Strmol in Apartma-je Strmol.

V Hiši Linhart v Radovljici, kjer ustvarja priznani kuhar Uroš Štefelin z ekipo, so koncept silvestrske večerje določili pred dvema mesecema. Kot so pojasnili, zaradi novih pogojev ponudbe ne morejo spreminjati teden dni pred dogodkom. Gostom tako nudijo večerjo do 22. ure, možna je tudi nastanitev z zajtrkom.

Kako bo s silvestrovanji v planinskih kočah

Kakšne načrte imajo za najdaljšo noč v letu, smo preverili tudi v nekaj planinskih kočah, a v nobeni od njih ne bodo imeli organiziranega silvestrovanja. Oskrbnika priljubljenega Doma v Tamarju Martina in Marko Bernik sta kot razlog navedla vsakodnevno spreminjanje ukrepov. »Kot verjetno vsi gostinci se tudi mi trudimo izvajati vse ukrepe, kar ni vedno lahko, saj bodo na zadnji dan letošnjega leta v kočah lahko vstopili samo gostje, ki bodo imeli negativen izvid testa, kar

nekateri žal razumejo kot negostoljubje,« sta pojasnila oskrbnika. Samotestiranje ne bodo omogočali. Zanimanja za silvestrovanje je letos nekoliko manj kot prejšnja leta, zato bodo danes imeli krajši delovni čas – do 18. ure.

Tudi v Erjavčevi koči na Vršiču, ki sodi pod okrilje Planinskega društva (PD) Jesenice, ne bo silvestrovanja, deloma zaradi koronarazmer, deloma pa je to tudi posledica dejstva, da je prav te dni prišlo do menjave oskrbnikov. »Koča je odprta, in če se bo na silvestrski večer pojavil kakšen obiskovalec, ga ne bodo pustili pred vrati,« je povedal Janko Rabič, podpredsednik PD Jesenice.

Veliko zanimanja je bilo za silvestrovanje v Krekovi koči na Ratitovcu, a so se v PD za Selško dolino odločili, da ga zaradi slabih epidemioloških razmer ne bo. »To pomeni, da bo kočica na ta dan odprta tako kot druge dneve,« je povedal predsednik PD Lojze Lotrič. Med božičem in 2. januarjem je kočica odprta vse dni od jutra do večera, prespati pa ni možno.

omnibus Monologi s kavča v režiji Luke Marcena. Monologi s kavča so dokumenti izrednega stanja, časa v samoizolaciji, v kateri smo se nenadoma znašli, so dokument trenutka nenadne ustavitve in hkrati pričakovanja domnevnega novega sveta, ki naj bi prišel, ko se vrnemo. Vsak od kočnikov omnibusa odpira drugačen pogled na razmere samoizolacije in ponuja specifičen način spopadanja z njimi. Zaradi bolezni v ansamblu pa predstava žal odpade.

Velik del proračuna za investicije

V Gorjah so na decembrski seji potrdili proračun za prihodnje leto, v katerem dobršen del sredstev namenjajo za gradnjo in vzdrževanje cest ter vodovoda in kanalizacije.

MARJANA AHAČIČ

Zgornje Gorje – Tudi občinski svet Občine Gorje se je sredi decembra sestal še na zadnji letošnji seji. Svetniki so potrdili proračun za prihodnje leto, s katerim od 7,2-milijonskega proračuna skoraj 4,5 milijona namenjajo za investicije.

Tako 1,5 milijona namenjajo za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest in prav toliko za gradnjo vodovoda in kanalizacije: gre za gradnjo 1,8 kilometra kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Podhom. Območje ima več kot dva tisoč populacijskih

enot in zajema vasi Podhom, Spodnje Gorje in del Zasipa.

Z izgradnjo novega omrežja bo občina zagotovila urejen sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda za 223 dodatnih prebivalcev omenjenega območja. Za projekt so v Gorjah pridobili tudi nekaj več kot 460 tisoč evrov kohezijskih sredstev. Kot je jeseni ob podpisu pogodbe z izvajalcem povedal župan Peter Torkar, bodo v okviru projekta zgrajeni kanali, ki še manjkajo do povezave s čistilno napravo na Bledu, vzporedno bodo obnavljali javni vodovod in urejali javno razsvetljavo.

Priročnik o sadju in zelenjavi

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pripravilo e-priročnik o sadju in zelenjavi Slastno, hrustljivo, zdravo. Priročnik je namenjen strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju pri izvajanju dejavnosti v okviru Šolske sheme Evropske unije, katere glavni cilj je povečati porabo sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov pri otrocih in mladostnikih. V priročniku so kmetijske in prehranske vsebine, vezane na trajnostni odnos do okolja, dediščino sadja in zelenjave ter na kulturo.

Božični koncert na Jezerskem

Jezersko – Kulturno-umetniško društvo Jezersko vabi na Božični koncert CPZ Jezersko in MPZ Odmev Kamnik v nedeljo, 2. januarja 2022, ob 17. uri v farno cerkev sv. Ožbolta. Za vstop v cerkev je treba izpolnjevati pogoj PCT, se pa obiskovalcem že vnaprej zahvaljujejo za prostovoljne prispevke.

Svet zavoda Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, Šolska ulica 9, 4205 Preddvor, na podlagi sklepa, sprejetega na 4. korespondenčni seji Sveta zavoda, z dne 28. 12. 2021, razpisuje prosto delovno mesto

RAVNATELJA (m/ž)

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj in 123/21).

Kandidat mora imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predviden začetek dela bo 1. 3. 2022. Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja za polni delovni čas. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev, programom vodenja zavoda in kratkim življenjepisom pošljite v zaprti kuverti na naslov Svet zavoda Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, Šolska ulica 9, 4205 Preddvor, s pripisom »Prijava na razpis za ravnatelja – NE ODPIRAJ«. **Rok za prijavo je 15 dni od objave v Uradnem listu RS.**

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

Dodatna pojasnila in informacije so dostopni na spletni strani OŠ Matije Valjavca Preddvor <https://www.os-preddvor.si/> in v Uradnem listu.

Svet zavoda OŠ Matije Valjavca Preddvor

Na silvestrovo v gledališče

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Gledališču Toneta Čufarja bo ob 20. uri na sporedu stand up muzikal Tako ti je, mala. Besedilo zanj sta napisala Tanja Ribič in Rok Vilčnik, režirala Branko Đurić - Đuro in Tanja Ribič, ki v muzikalu tudi igra, ob njej pa še Goran Rukavina. Gre za prvi slovenski ženski stand up muzikal, v

katerem boste izvedeli vse o drznih Zasavkah, samovšečnih Balkancih, neuspešnih ljubimcih in o Tanji Ribič. Do solz se boste nasmejali njenim imitacijam in iskreni izpovedi, kako je biti poročen z Bosancem in ob tem ostati resen.

V Kulturnem domu v Medvodah so za silvestrski večer v goste povabili predstavo Razočarana gospodinja pri

seksologu, v kateri nastopata domačinka Monika Jekler v vlogi gospodinjice Lize Kurtz Potrebuješ in razvpiti seksolog Roman Vodeb. Predstava ob 19.30 je razprodana, pripravili pa so še dodatno, popoldansko ob 17.30.

V Prešernovem gledališču v Kranju so tudi letos načrtovali tradicionalno silvestrsko predstavo. Na sporedu naj bi bil gledališki

Odlok o kranjskih simbolih

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so potrdili osnutek novega odloka o simbolih Mestne občine Kranj (MOK). Nov odlok je potreben, ker so junija sprejeli spremembe statuta MOK, s katerimi so v občinsko zastavo umestili tudi občinski grb, obenem pa se zavezali, da bodo v pol leta po uveljavitvi akta sprejeli tudi odlok o občinskih simbolih, s katerim bodo podrobneje uredili upodobitev grba in zastave MOK ter njuno uporabo. Z odlokom obenem urejajo tudi postopek izdaje dovoljenj za njuno uporabo in podrobneje

urejajo prekrškovne določbe, vključno s spremembo višine globe za neprimerno uporabo občinskih simbolov. Za pravne osebe in samostojne podjetnike bo tako po novem globa 1200 evrov, če bodo uporabljali grb ali zastavo v nasprotju z določbami odloka. Za kršitev odloka je za odgovorno osebo zagrožena kazen 400 evrov, enako pa tudi za posameznika. Štiristo evrov bo moral plačati tudi tisti, ki bi občinski grb ali zastavo uničil, poškodoval, odstranil ali od-tujil z javnega kraja.

Za umestitev grba na zastavo so se sicer odločili predvsem zato, da bi ta postala bolj prepoznavna.

Dom dr. Janka Benedika je demenci prijazna točka

Radovljica – Tudi Dom dr. Janka Benedika je demenci prijazna točka. Kot je povedala socialna delavka Zala Novak, so se za projekt odločili, ker imajo v domu za starejše na tem področju veliko znanja, ki ga želijo širiti tudi v zunanje okolje. »Z nalepko, nameščeno na zunanjo stran vhodnih vrat v Dom, nas bodo lokalni prebivalci prepoznali kot ključno točko, kjer lahko svojci pridobijo informacije o tem, kako ravnati, tisti, ki imajo demenco, pa kot mesto, kjer jim lahko pomagamo in jih usmerili naprej do tistih, ki so za to najbolj pristojni. Najbolj pomembno pri tem pa se mi zdi, da razbijamo tabu oziroma stigmatizacijo demence v družbi.«

Diplomirani zdravstvenik Amar Alijagić, predsednica društva Spominčica Štefanija L. Zlobec, direktor Doma dr. Janka Benedika Alen Gril in socialna delavka doma Zala Novak

Praznični koncert pod okni bolnišnice

Jesenice – Tik pred prazničnim koncem tedna so glasbeniki iz Begunj pred vhodom v stavbo Splošne bolnišnice Jesenice pripravili tradicionalno glasbeno presenečenje za paciente in zaposlene. Jure Valjavec, sicer član ansambla Gašperji, ter Veseli Begunjčani Niko Legat, Robert Štucin, Anže Pipan in Rok Ristič so tudi letos razveselili vse tiste, ki so morali praznike preživeti v bolnišnici. Pri dveh skladbah se jim je pridružila tudi ena od zaposlenih v bolnišnici, Bernarda Poklukar Novak, ki je poslušalce navdušila z zimzelenima Avsenikovima skladbama Tam, kjer murke cveto in Slovenija, od kod lepote tvoje.

Veseli Begunjčani in klarinetist, član Gašperjev Jure Valjavec iz Begunj, so tudi letos polepšali dan tistim, ki so morali praznike preživeti v bolnišnici. / Foto: Tina Dokl

Največ denarja za ceste

Občinski svet Občine Jezersko je v drugem branju sprejel proračun občine za prihodnje leto.

ALENKA BRUN

Jezersko – Dopolnjeni predlog proračuna je v sklopu drugega branja na redni decembrski seji Občinskega sveta svetnikom na Jezerskem predstavil Marko Šifrar, ki je na občini zadolžen tudi za finance.

V splošnem delu proračuna je prišlo do sprememb tako na odhodkovni kot prihodkovni strani. Prihodki so se povečali za slabih 105 tisoč evrov, odhodki pa za dobrih 156 tisoč evrov, kar pomeni, da je v proračunu sedaj načrtovanih odhodkov 1.840.502 evra, prihodkov pa 1.491.576 evra.

Med prihodke spada tudi prihodki od prodaje blaga in storitev. »Glede na prvo branje smo prihodek na tem kontu zvišali za trideset tisoč evrov, ker bo v letu 2022 steklo plačevanje parkirnin na parkirišču Pod Turni in se pričakuje zvišanje prihodkov od prodaje parkirnin,« je Marko Šifrar pojasnil spremembo. Zagotovili so tudi dodatnih 74 tisoč evrov pri postavki Prejeta sredstva iz državnega proračuna, ker je ministrstvo za finance sprejelo sklep o zvišanju povprečnin za uravnoteženje razvosti občin.

Pri odhodkih med večje spremembe sodi precejšnje zmanjšanje sredstev za nakup zemljišč. V prihodnjem letu namreč nakup zemljišč za namen nadomestitve otroškega igrišča ob osnovni šoli in parkirišča »za Bodanjo« – pred mokriščem ob Planšarskem jezeru – ne bo izveden. Sredstva so tako znižali za dobrih 109 tisoč evrov. Za štiri tisoč evrov pa so povečali postavko za spodbujanje kmetijstva in razvoja podeželja v občini.

Prihodki so se povečali za slabih 105 tisoč evrov, odhodki pa za dobrih 156 tisoč evrov.

Gradnja in vzdrževanje plačljivih parkirišč s povišanjem za kar 79 tisoč evrov in z višino 139 tisoč evrov tudi spada med višje postavke. Šifrar razloži, da bo sedaj ta denar zadostoval za zaključek urejanja parkirišča Pod Turni in predvideno pridobitev projektne dokumentacije za ureditev parkirišča »za Bodanjo.« Smiselno je namreč, da se vzpostavijo parkirišča in začne umirjanje prometa.

Močno so povečali tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in gradnjo

občinskih cest in cestne infrastrukture: z najprej predlaganih 89.500 evrov na 153 tisoč evrov. Gre za sredstva, ki so namenjena investicijam v občinske ceste, kamor sodijo ureditev ceste Gaštej in Komatevra, sanacija Jul-novega mostu ter ureditev priključka na regionalno cesto v zaselku Bajte.

Sredstva se povišajo tudi za namen obnove odsekov sekundarnih vodov, in sicer v centru ter v Ravnem, nadgradnjo vodohrana Pajkov grad in pripadajočega črpališča s telemetrijo. Nekaj malega se povečuje vsota za redno vzdrževanje pokopališča, v tem segmentu pa načrtujejo investicije. Spremembe so tudi pri odpadnih vodah in ravnanju z odpadki, kjer je predvidenih nekaj dodatnih stroškov. Za vzdrževanje vodotokov se namenijo še slabih 18 tisoč evrov. »Sredstva se tu povišujejo za namen zaključka investicije kanalizacije me-teorne vode v Kvancah ter nadgradnjo zbiralnika vode z ograjo in čiščenje melioracijskega jarka za občinsko stavbo,« je dodal Šifrar.

Tudi pri turistični infrastrukturi se malce povišujejo sredstva, pri ureditvi območja skladov lehnjaka – vzpostavitev učne tematske

poti pa računajo še na sofinancerska sredstva.

Šifrar je poudaril še novo postavko Ohranjanje kulturne dediščine, ki ji letos namenijo pet tisoč evrov. Denar bo namenjen za sofinanciranje projektov na podro-

Smiselno je, da se umirjanje prometa začne.

čju snovne oziroma nesnovne kulturne dediščine na območju občine. Sredstva so dodeljena na podlagi javnega razpisa in bodo namenjena za sofinanciranje obnov kapelic in znamenj. Postavka je v nadaljnji razpravi naletela na odobravanje svetnikov, pozdravili pa so tudi več denarja za spodbujanje kmetijstva in gospodarstva. Župan Občine Jezersko Andrej Karničar pa je pred razpravo vsebinsko pojasnil še nekaj postavk in med njimi tudi vprašanje parkirišča »za Bodanjo«. Na občini namreč ugotavljajo, da bo končna rešitev verjetno parkirišče v javno-zasebnem partnerstvu, saj skupnega jezika za prodajo zemljišč z lastniki občina ne najde. Pri zemljišču, kjer bi uredili otroško igrišče, pa razgovore z lastniki načrtujejo v prihodnjem letu.

Tudi Iličič podprl dobrodelno akcijo

Ta mesec znova poteka dobrodelna akcija V Kranju dobro v srcu mislimo, da priskoči na pomoč družinam v stiski, pa se je odločil tudi slovenski nogometni reprezentant in član Atalante Josip Iličič.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V decembru že tretje leto zapored poteka dobrodelna akcija V Kranju dobro v srcu mislimo, ki je namenjena izbranim družinam in posameznikom, ki so se znašli v stiski. Humanitarni projekt vodi Zavod za turizem in kulturo Kranj skupaj z Društvom prijateljev mladine Kranj in Zvezo prijateljev mladine Slovenije.

V podporo družinam s težkim socialnim bremenom so k dobrodelnosti pozivali vse, ki lahko pomagajo. Odzval se je tudi slovenski nogometni reprezentant in član italijanskega prvoligaša Atalante Josip Iličič - Jojo. Ta je na pomoč priskočil skupaj s prijatelji iz mladosti, s katerimi je odrasčal na Planini v Kranju.

»Fantom, ki smo otroštvo preživeli na Ulici Lojzeta Hrovata na Planini, je bila medsebojna pomoč prijatelju in

Tudi nogometaš Josip Iličič in prijatelji so se odločili, da pomagajo pri dobrodelni akciji V Kranju dobro v srcu mislimo. / Foto: Anže Krže/Mediaspeed.

sočloveku vedno samoumevna. Čeprav je danes med našimi domovi večja razdalja, povezanost ostaja enako močna. Pomagati želimo ljudem v stiski, zato podpiramo akcijo,« je povedal 33-letni Jojo.

Dejstvo je, da se število ranljivih družin ter posameznikov v zadnjih letih ne zmanjšuje, pač pa celo narašča.

Epidemija covid-19 je marsikje še dodatno otežila socialne razmere.

Družine, med katere bodo razdelili zbrane prostovoljne prispevke, so izbrali po predlogih OŠ Simona Jenka, OŠ Matije Čopa, OŠ Helene Puhar, OŠ Predoslje, OŠ Orehek, OŠ Stražišče ter CSD Gorenjska, enota Kranj, medtem

ko je izbrane starostnike predlagalo Društvo upokojencev Kranj. Letos pomagajo devetim družinam in štirim posameznikom.

Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani Mestne občine Kranj, prispevati pa je moč še danes do polnoči.

Utokovo jamo bodo pozidali

Kamniški svetniki so na decembrski seji obravnavali enega pomembnejših prostorskih aktov v tem mandatu – odlok o zazidalnem načrtu za t. i. Utokovo jamo.

JASNA PALADIN

Kamnik – Utokova jama je – kakor pristojni na občini priznavajo že vrsto let – ena večjih sramot mestnega središča. Gre namreč za razpadajoče poslopje in (slabo) ograjeno, povsem zaraščeno zemljišče, ki je bilo nekdaj del tovarne Utok. Polovico so pred leti že pozidali s stanovanjsko sosesko Mali grad, druga polovica pa na investitorja oziroma pozidavo še čaka.

Zazidalni načrt za to območje ima že dvajsetletno brado, zato so ga morali nekoliko prilagoditi, hkrati s spremembami, ki so usklajene tudi z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, pa je bilo narejeno tudi poročilo vplivov na okolje. Kot smo izvedeli na seji, namerava investitor, ki že ima gradbeno dovoljenje in plačan komunalni prispevek, tu graditi novo sosesko s približno sto stanovanji, poslovnimi prostori, podzemno garažo in parkirišči. Svetniki so imeli na dokument vrsto pripomb, ki naj bi jih pripravljavci prostorskega

T. i. Utokova jama v središču mesta je predel, ki bo slej ko prej pozidan, a svetniki opozarjajo, da gre za občutljivo območje, ki zahteva dober premislek.

akta do drugega branja upoštevali. Gre namreč za občutljiv prostor ob starem mestnem jedru, ki ga je kot pomembnega prepoznal že arhitekt Jože Plečnik (a on kot mestni vrt), odločevalci na občini pa se z njim bolj ali manj aktivno ukvarjajo že več kot dvajset let. »Veliko manevrskega prostora

pri tej problematiki nimamo. Je to idealna rešitev za Utokovo jamo? Ne. Si želimo, da jama še naprej ostane takšna, kot je? Tudi ne,« je problematiko strnil svetnik Edis Rujović, drugi pa so v razpravi opozorili predvsem na težave s prometom, ki bodo sledile po izgradnji, ter parkirišči, ki bi na tem

območju morala biti na voljo tudi prebivalcem Šutne. »Pomembno je, da se ta sramota spravi z mrtve točke,« je med drugim pripomnil podžupan Bogdan Pogačar. Svetniki so opozorili tudi na prazne poslovne prostore v soseski Mali grad in skrb, da bi se pri novih pozidavah to ponovilo.

So posegi na Krvavcu dovoljeni

O domnevnih nedovoljenih gradbenih posegih na območju krvavškega smučišča je nedavno razpravljala cerkljanski občinski svet.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje, Krvavec – Precej razburjenja je v Cerkljah v zadnjem času povzročila vest o domnevnih črnih gradnjah oz. nedovoljenih posegih v prostor na območju krvavškega smučišča. Po spletu so zakrožile fotografije del na območju Plaže Krvavec in cesti na smučišču. Kot so nam sporočili tudi z inšpektorata za okolje in prostor, so 17. in 18. novembra v prijavi spis evidentirali dve informaciji o sumu nedovoljene gradnje na Krvavcu in uvedli tudi inšpekcijski postopek.

Dogajanje na Krvavcu je bila ena od točk dnevnega reda tudi na decembrski seji cerkljanskega občinskega sveta. Več svetnikov, ki so se oglasili v razpravi, se je dokaj enotno zavzelo za razvoj tega območja, od katerega imajo precej koristi tudi drugi ponudniki turističnih storitev v občini, a so hkrati odločno nasprotovali kakršnim koli nedovoljenim posegom v občini, poudarili pa so tudi morebitne posledice za okolje ob tovrstnem početju ter se zavzeli za varovanje narave in še posebej zalog pitne vode na območju Krvavca.

Kot je pojasnil tudi cerkljanski župan Franc Čebulj, se je direktor RTC Krvavec Janez Janša na to temo že oglasil tudi na občinski upravi. Čebulj pa je, tako kot svetniki, tudi na seji pozval k večji povezanosti med različnimi deležniki v občini, saj kot pravi, je to pogoj za uspešen razvoj občine na vseh področjih. Kot je še dodal, so na občinski upravi vselej vsem pripravljeni priskočiti na pomoč in tudi deležniki na Krvavcu niso izjema.

Občinski svetniki so na seji sprejeli tudi sklepe, s

katerimi so pooblastili župana, da tudi lastnike zemljišč, obe pašni skupnosti, zaprosi za dokazila o pridobljenih dovoljenjih, oz. soglasjih za posege, ter da pridobi ugotovitve inšpekcijskih služb glede uvedenih inšpekcijskih postopkov za posege na tem območju, ter občinski svet s pridobljenimi informacijami seznani na naslednji seji.

Za pojasnila smo prosili tudi na RTC Krvavec, kjer navedbe o nepravilnostih zavračajo. Kot so nam odgovorili, so izvedli nujna vzdrževalna dela na cesti med zgornjo postajo kabinske žičnice in Hotelom Krvavec, za kar ne potrebujejo nobenih posebnih upravnih dovoljenj, s posegom pa niso spreminjali trase ceste. Zaradi varnosti obiskovalcev so odstranili tudi dotrajane objekte na Plaži Krvavec, ki jim je grozila porušitev, in začeli postavljati nadomestni objekt. »Ta bo, enako kot do sedaj, namenjen izvajanju gostinske dejavnosti, kar je seveda skladno s prostorskimi načrti. V skladu z gradbeno zakonodajo ima RTC Krvavec nekatera soglasja in dovoljenja že pridobljena, nekatera pa so v postopku pridobivanja,« so sporočili in dodali še, da z deli ne posegajo v prostor, temveč občutno izboljšujejo varnost na smučišču ter izboljšujejo standarde ponudbe na smučišču. »Boljši in varnejši dostop na smučišče, urejene sanitarije, sodobna gostinska ponudba v funkcionalni restavraciji ... – vse to so standardi, ki smo jih navajeni z najboljših smučišč v Avstriji ali Italiji in si jih nedvomno zaslužijo tudi obiskovalci Krvavca. Svoje goste, domače in tuje, želimo ne le privabiti, temveč jih tudi navdušiti,« so še zapisali.

Gradnja obvoznice po novem letu

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice, Ljubljana – Po dolgotrajnih naporih je konec čakanja na vodiško obvoznico. Konec prejšnjega tedna je bila namreč podpisana pogodba o sofinanciranju in izvedbi projekta, izbrani izvajalec, družba KPL, bo gradnjo, ki mora biti po pogodbi končana v 15 mesecih, začel takoj v začetku novega leta.

»Ob podpori občank in občanov ter medijev smo pristojne na državni ravni vsekoli opozarjali, da je edina trajna rešitev nevzdržnega prometa izgradnja navezovalne ceste Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Žeje–Vodice, s katero bi se sistematično uredile neustrezne prometne razmere za potrebe lokalnega in regijskega prometa. Po dokončani

izgradnji bo omogočena tudi povezava gorenjskega in štajerskega kraka avtoceste, med avtocestnima priključkoma Krtina in Vodice, ter ustrezna prometna povezava med avtocesto in Poslovno cono Komenda ter naselji Moste, Komenda in Kamnik,« so ob tem sporočili z vodiške občinske uprave, kjer so si za izgradnjo ceste, ki bo pomembno

razbremenila Kamniško cesto in izboljšala prometno varnost v naselju, prizadevali od leta 2011.

Celotna vrednost izgradnje nekaj več kot dvokilometrskega odseka znaša skoraj sedem milijonov evrov. Približno 5,88 milijona evrov bo krila Direkcija RS za infrastrukturo, 600 tisoč Dars, 470 tisoč pa znaša prispevek Občine Vodice.

Županove zahvale za pomoč v epidemiji

JASNA PALADIN

Kamnik – Kamniški župan Matej Slapar je v nedeljo, 26. decembra, v Domu kulture Kamnik pripravil srečanje s podelitvijo zahval vsem tistim, ki so v zadnjih dveh letih kakorkoli pomagali v epidemiji.

»Hvala vam, ker ste takoj ob začetku epidemije novega koronavirusa ponudili svoj čas, svoje znanje, denar in materialna sredstva in tako ponudili pomoč. Razvažali ste kosila, opravljali teste in bili na druge načine

Župan Matej Slapar se je s priznanji zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali v epidemiji. / Foto: Gorazd Kavčič

v prvih bojnih linijah. To ni samoumevno in ponosen sem, da v naši občini imamo take posameznike. Virusa sicer še nismo premagali, a že danes se vam zahvaljujemo zato, ker sedaj imamo cepivo in dovolj zaščitnih sredstev in vse kaže, da nam bo to bolezen uspelo premagati,« je zbrane v dvorani Kluba Kino dom nagovoril župan, nato pa osebno izročil devetintrideset zahval, vsem tistim, ki se dogodka iz različnih razlogov niso udeležili, pa jih bodo izročili naknadno.

Pletli za dober namen

JASNA PALADIN

Domžale – Kulturni dom Domžale, Pletilska zadruga Breja preja in Društvo upokojencev Domžale so decembra združili moči in v želji pomagati socialno šibkim in osamljenim upokojencem v Domžale in okolico prinesli akcijo Kape za vse, ki jo v Škofji Loki poznajo že več let, prvič pa so jo organizirali tudi v Domžalah. V akciji so lahko sodelovali vsi občani. Pletli so kape, šale, nogavice, rokavice in

druge tople pletenine in jih skupaj z voščilom predali v Kulturni dom Franca Bernika, kjer so v ta namen organizirali zbirno mesto. Vsak, ki je prinesel pletenino za dober namen, je v zahvalo prejel vstopnico za kino. Akcija je bila zelo uspešna, saj so zbrali več kot šestdeset izdelkov, prostovoljci upokojenskega društva, še posebno skupina Starejši za starejše, pa jih bodo posameznikom, ki potrebujejo pomoč, dostavili januarja.

Lampičeva tretja

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na prvi preizkušnji letošnjega Tour de Ski-ja je Anamarija Lampič na sprintu v drsalnem koraku v Lenzerheideju zasedla izvrstno tretje mesto. »Mislim, da moram biti zadovoljna in ponosna. Stopničke so stopničke, to najbolj šteje. Tega mi nihče ne more vzeti,« je povedala Lampičeva.

V peti četrtfinalni skupini bi morala teči Eva Urevc, ki je v kvalifikacijah imela 16. čas, a je na startu izločilnih bojov ni bilo, saj njeno počutje ni bilo najboljšo.

Med najboljšo trideseterico se ni uspelo prebiti Aniti Klemenčič na 65. mestu in Anji Mandeljc na 71. mestu. V moški konkurenci je bil

najhitrejši Johannes Høsflo Klæbo, Miha Šimenc je na 73. mestu za prvo trideseterico zaostal več kot šest sekund, Miha Ličef pa je zasedel 100. mesto.

Tudi na drugi tekmi je Lampičeva prikazala novo odlično predstavo in prvič v sezoni končala med najboljšo dvajseterico na razdalji. Uvrstila se je na 19. mesto.

Anja Mandeljc je tekmo končala na 74. mestu, Anita Klemenčič pa na 78. mestu.

Smučarske tekačice in tekači bodo znova tekmovali danes, ko bo v Oberstdorfu na sporedu preizkušnja na razdalji v prostem koraku s skupinskim startom. Jutri je na sporedu še sprint v klasični tehniki, nato pa se se tekačice in tekači selijo v Val di Fiemme.

Prvaka v zasledovanju Dovžan in Repinčeva

Pokljuka – V ponedeljek se je na Pokljuki nadaljevalo biatlonsko državno prvenstvo. Na tekmi v zasledovanju je Lena Repinc prehitela prvakinjo v sprintu Klaro Vindišar (ŠD Gorje), tretje mesto pa je osvojila Kaja Marič (SD Bohinj). Četrta je bila Nina Pogačnik, peta pa Tais Vozelj (obe TSK Triglav Kranj). Repinčeva je bila najboljša tudi med mladinkami, med mlajšimi mladinkami pa Pogačnikova. Med starejšimi deklicami je zmagala Zala Zupan (NŠD Medvode), med mlajšimi deklicami pa Julija Ule (SK Cerknica). V moški članski absolutni konkurenci je po zmagi v sprintu Miha Dovžan (ŠD Gorje) slavil tudi v zasledovanju. Drugo mesto je osvojil Rok Tršan (TSK Logatec), tretje pa Alex Cisar (TSK Triglav Kranj). Četrta je bil Klemen Bauer (SK Ihan), peti pa Jakov Fak (ŠD Pokljuka). Cisar je osvojil naslov prvaka med mlajšimi člani, med mladinci je zmagal Matic Bradeško (SK Brdo), med mlajšimi mladinci Pavel Trojer (SK Ihan), med starejšimi dečki Jaka Pilar (TSK Triglav Kranj), med mlajšimi dečki pa Jernej Šraj (SK Loška dolina).

Obetaven smukaški nastop Mihe Hrobat

Kranj – Kranjčan Miha Hrobat se je z visoko startno številko izkazal v smuku na progi Stelvio v Bormiu, ki je za smukače pravi izziv. Z 18. mestom je prišel do prvih točk v sezoni. »Z vožnjo sem kar zadovoljen, saj nisem naredil večje napake, kakršne so se mi dogajale na prejšnjih tekmah. Proga je bila sicer pri mojem nastopu že precej zdelana, a z napadalno vožnjo in pravim pristopom se je dalo priti zelo visoko,« je po tekmi povedal 26-letni Miha Hrobat, ki je nosil številko 46 in za zmagovalcem Dominikom Parisom zaostal za dobri dve sekundi. Odlično smukaško formo je potrdil tudi Boštjan Kline, ki je dosegel zelo spodbudno 21. mesto. Na sredinem superveslalomu v Bormiu naši niso osvojili novih točk, včerajšnja tekma pa je zaradi odjuge odpadla.

Naši rokometiši boljši od Hrvatov

Celje – Minulo sredo je slovenska moška reprezentanca v Celju opravila prvi preizkus v sklopu priprav za nastop na evropskem prvenstvu, ki bo med 13. in 30. januarjem prihodnje leto potekalo na Madžarskem in Slovaškem. Varovanci Ljubomirja Vranješa so na prijateljski tekmi premagali Hrvaško s 33 : 26 (17 : 15). Mejniki šeststo reprezentančnih golov je dosegel in presegel kapetan Jure Dolenc iz Škofje Loke, ki je mrežo Hrvatov zatresel štirikrat. Do odhoda v Debrecen, kjer se bodo naši v skupinskem delu pomerili z Dansko, Severno Makedonijo in Črno goro, reprezentanco čakata še dve pripravljalni tekmi z Italijo. Prva bo 5. januarja v Trbovljah, druga pa dva dni kasneje v Kopru.

Zmaga za Gorenjsko gradbeno družbo Šenčur

Šenčur – Minuli torek se je s tekmo v Šenčurju zaključilo 12. kolo v košarkarski ligi Nova KBM. Domača Gorenjska gradbena družba Šenčur je v tekmi proti Hopsom Polzela prikazala boljšo igro in na koncu zaslužno zmagala. Rezultat je bil 100 : 82 (26 : 20, 25 : 23, 24 : 19, 25 : 20).

Smučarske skakalke prvič, skakalci že sedemdesetič

S tekmo v Oberstdorfu se je začela jubilejna, sedemdeseta novoletna skakalna turneja za smučarske skakalce, skakalke pa se bodo prvič pomerile pri nas, na Ljubnem ob Savinji.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V nemškem Oberstdorfu se je uradno začel prvi vrhunec olimpijske zime v smučarskih skokih, novoletna turneja. Na jubilejni, sedemdeseti izvedbi nemško-avstrijske turneje je prvi favorit za zlatega orla, s katerim se lahko od naših doslej pohvalita le Primož Peterka in Peter Prevc, Japonec Rjoju Kobajaši. Kobajaši je bil v sredo tudi zmagovallec uvodne tekme, za njim pa sta se uvrstila Norvežana Halvor Egner Granerud in Robert Johansson. Od naših skakalcev je prijetno presenečenje pripravil 22-letni Lovro Kos, član SSK Ilirija, ki je s šestim mestom dosegel uvrstitev kariere in navdušil tako sebe kot številne navijače naših orlov. Peter Prevc je bil 19., Anže Lanišek 23., Cene Prevc, ki je v drugi seriji močno zamudil odskok, pa je tekmo končal na 27. mestu.

Danes so na sporedu kvalifikacije v Garmisch-Partenkirchnu, druga tekma turneje pa je na sporedu jutri ob 16. uri. Na skakalnicu Bergisel v Innsbruck se bodo tekmovalci preselili v ponedeljek, ko bodo na vrsti

kvalifikacije, tekma pa bo v torek ob 13.30. Turneja se bo po tradiciji zaključila v Bischofshofnu v četrtek, 6. januarja. Dan prej bodo tam kvalifikacije.

Tako kot na lanski novoletni turneji štirih skakalnic tudi letos na sedemdeseti izvedbi ne v Nemčiji ne v Avstriji ne bo gledalcev.

Letošnja nagrada za skupnega zmagovalca bo znašala kar sto tisoč švicarskih frankov (96 tisoč evrov), kar je petkrat toliko, kot je zmagovallec prejel doslej. Skakalec, ki bi zmagal na vseh štirih tekmah in dobil tudi vse kvalifikacije, bi lahko skupaj zaslužil natanko 150 tisoč frankov (144 tisoč evrov).

Skakalke v lov na sovo

Smučarske skakalke prvič v zgodovini čaka posebna silvestrska turneja, ki se je z včerajšnjimi kvalifikacijami začela na Ljubnem ob Savinji. Žal tudi tam ob skakalnicah ne bo gledalcev, organizatorji pa bodo zmagovalki podelili sovo.

Prva posamična tekma na izpadanje se bo začela danes ob 16.30, jutri pa bo ob 16. uri še druga posamična tekma na izpadanje.

Peter Prevc se lahko pohvali z zlatim orlom, ki ga je osvojil v sezoni 2015/2016, letos pa je na prvi tekmi v Oberstdorfu pristal na 19. mestu. / Foto: Gorazd Kavčič

Kvalifikacije zanj bodo ob 10.45. Za nastop je prijavljenih okoli 80 tekmovalk iz 19 držav.

Glavni trener slovenske ekipe Zoran Zupančič največ pričakuje od najboljše trojice v tej sezoni. Trenutno v svetovnem pokalu tretje mesto zaseda Urša Bogataj, sledi Ema Klinec na četrtem mestu, zmagovalka zadnje sezone in dobitnica velikega kristalnega globusa Nika Križnar pa je trenutno sedma. Naše skakalke so v tej sezoni zabeležile eno zmago po zaslugi Eme

Klinec v Nižnem Tagilu, osvojile pa so še dve drugi ter tri tretja mesta.

Zaradi domačega prizorišča lahko slovenska vrsta na obeh tekmovanjih v kvalifikacijah nastopi z 12 tekmovalkami. V ekipi so: Urša Bogataj, Ema Klinec, Nika Križnar, Špela Rogelj, Jerneja Brecl, Nika Prevc, Katra in Tinkara Komar, Lara Logar, Maja Vtič, Jerneja Repinc Zupančič in Nika Vetrih.

Poleg sove bo zmagovalka turneje dobila tudi deset tisoč švicarskih frankov (9.600 evrov).

Mladi vaterpolski upi za napredek

Ta teden je kranjski olimpijski bazen gostil mednarodni božično-novoletni turnir za mlade vaterpoliste.

VILMA STANOVNIK

Kranj – AVK Triglav je bil od ponedeljka do srede organizator sicer tradicionalnega mednarodnega božično-novoletnega turnirja, ki se po novem imenuje Olympic Hopes. Na njem so se pomerili mladi vaterpolski upi letnika 2009 in mlajši.

Turnir, ki je lani zaradi epidemije covida-19 odpadel, je postregel z zanimivimi obračuni, tekmovalo pa je šest ekip iz Srbije, Hrvaške in Slovenije. V treh dneh so odigrali kar 15 tekem, največ znanja pa so prikazali gostje iz ekipe srbskega Šabca, ki so slavili prav na vseh tekmah. Drugo mesto je osvojil Medveščak, tretja je bila ekipa Primorja, četrta pa Opatija (vse tri Hrvaška). Na peto mesto se je uvrstila ekipa

Mladi vaterpolisti Triglava so se v minulih dneh v domačem bazenu pomerili na mednarodnem turnirju. / Foto: Gorazd Kavčič

srbskega Valisa, mladi upi kranjskega kluba so po štirih porazih in remiju proti Primorju zasedli šesto mesto.

»Kljub temu da so naši mladi vaterpolisti osvojili zadnje mesto, so bile tekme zanje velika spodbuda,

saj so videli, kako je igrati v konkurenci ekip, ki imajo doma organizirana močna tekmovanja. Nekaj tekem je bilo zelo izenačenih in na koncu smo lahko zadovoljni. Veseli nas tudi dejstvo, da so nas vse gostujoče

ekipe pohvalile za organizacijo turnirja, z njimi pa smo navezali tudi stike, ki nam bodo v pomoč pri razvoju, saj pričakujemo vabila na njihove turnirje. Žal v Sloveniji za ta letnik mladih vaterpolistov ni prave konkurence, so pa ravno fantje te starosti v našem klubu zelo številni in želimo si, da bi lahko napredovali,« je v imenu organizatorjev povedal Krištof Štromajer, sicer tudi glavni trener klubske članske ekipe in slovenske vaterpolske reprezentance.

Po nekaj dneh premora zaradi praznikov vaterpoliste po novem letu čakajo nastopi v državnem prvenstvu, članska ekipa Triglava pa bo na drugem turnirju Regionalne lige nastopila predvidoma med 14. in 16. januarjem v Zrenjaninu.

Zmerna, a vztrajna rast

Podjetje Scan je eno izmed uspešnih gorenjskih družinskih podjetij. Ukvarja se s prodajo in servisiranjem vrhunskih elektronskih mikroskopov, vakuumске tehnike, kriotehnike in druge laboratorijske opreme.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Scan, d. o. o., vodi družina Žižek iz Preddvora. Že več let imajo tudi poslovne prostore v Kranju. So slovensko podjetje z mednarodnimi povezavami. Ukvarjajo se s prodajo in servisiranjem vrhunskih elektronskih mikroskopov, vakuumске tehnike, kriotehnike in druge laboratorijske opreme svetovno znanih proizvajalcev. Kupcem za vse instrumente nudijo tudi celotno izobraževalno podporo.

Stranke tudi iz držav nekdanje Jugoslavije

Družbo je leta 1990 ustanovil Slavko Žižek, ki se je po diplomu iz elektrotehnike zaposlil na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko, kjer je sodeloval s priznanim japonskim proizvajalcem mikroskopov Jeol, in kasneje na njihovo pobudo ustanovil tudi lastno podjetje. Počasi so širili program in danes poleg Jeola zastopajo tudi nekatere priznane

proizvajalce spektrometrov in vakuumskih naprav, kot so Oxford Instruments, Pfeiffer Vacuum. V kriotehniki pa so povezani s proizvajalcem Cryopal – Air Liquide.

»Naše stranke so iz vseh panog, kjer potrebujejo kontrolo kvalitete, dobre analize svojih ali konkurenčnih produktov ali razvijajo nove produkte. Torej od inštitutov in fakultet do kontrolnih in razvojnih laboratorijev v industriji,« pravi Slavko Žižek. V večji meri gre za slovenske stranke, njihovi kupci pa prihajajo tudi iz držav nekdanje Jugoslavije, predvsem Hrvaške in Srbije, ter drugih držav v regiji.

Podjetje je vseskozi raslo zadržano. Več kot hitra rast namreč Slavku pomeni odgovornost tako do kupcev kot do zaposlenih. Kot prva se mu je leta 1993 pridružila žena Mojca, njegova desna roka tako v življenju kot v poslu, nato pa še dva od njunih štirih otrok – sinova Jernej in Martin, oba diplomirana inženirja

strojništva. Jernej se je izkazal na področju prodaje, Martin pa se je usmeril v servisno dejavnost.

Posel se ves čas meša z družinskim življenjem

Kot pravi Mojca, je prednost družinskega podjetja zagotovo to, da svoje znanje in izkušnje prenašaš na mlajše generacije ter se odkrito pogovoriš o poslu in delu. Glede na to, da so vsi štirje ves čas vpeti v podjetje, pa se posel neprestano meša tudi z zasebnim življenjem. »Ko sta bila sinova še mlajša, sta naju s Slavkom pri kosilu večkrat opominjala, naj se vendar že nehava pogovarjati o podjetju, danes pa se vsi skupaj zalotimo, da tudi doma premlevamo službene stvari in se moramo opomniti, da smo vendar tudi družina in ne le sodelavci,« pravi Mojca.

»Moji načrti so bili sprva drugačni, a je splet okoliščin odločil, da sem se zaposlil v domačem podjetju, kar se je na koncu izkazalo kot

Slavko in Mojca Žižek s sinovoma Martinom in Jernejem / Foto: EY Slovenija

prava odločitev,« pravi Martin, k čemur pa Jernej dodaja: »Čeprav sva bila od malega vpeti v podjetje, pa naju ni nihče v nič silil in sva se odločila sama, čeprav sva imela tudi druge možnosti in še danes sem in tja dobim kakšno ponudbo za delo.«

Prenos na naslednjo generacijo ni lahek

Oče Slavko pa je vesel, da sta s sinovoma v podjetju dobila naslednike in nove moči. »Prenos podjetja na naslednjo generacijo nikoli ni lahek, zato sem vesel odločitve sinov. V treh

desetletjih smo se do določene mere razvili in si zagotovili stabilnost ter mesto na trgu, verjamem pa, da se razvoja z naslednjo generacijo lahko nadejamo tudi v prihodnje.«

Tako kot številna druga podjetja pa se srečujejo s pomanjkanjem kadrov, ki je v tehničnih strokah prisotno že dlje časa, epidemija covid-19 pa je težave še poglobila. V podjetju je trenutno devet zaposlenih, domala ves čas pa iščejo dodatne kadre – tako za področje servisa vrhunske tehnološke opreme kot tudi druge naloge.

Tudi nadaljnja rast in razvoj podjetja sta precej odvisna od uspešnega zaposlovanja. »Težko se širiš v neko smer, če veš, da boš težko dobil delavce,« pravi Slavko. Kljub temu pa imajo načrtov in idej še precej. »Imamo vizijo, kako bi še lahko obogatili ponudbo in krepili svojo prisotnost tudi na tujih trgih, a počakajmo, kako se bodo zadeve odvijale,« pravi Slavko, Jernej pa dodaja, da bodo tudi v prihodnje ostali zavezani zmerni, konservativni rasti, kar se je doslej izkazalo za dobro strategijo.

Bralna značka za podjetnike

Obrtna zbornica Domžale je ob pomoči Knjižnice Domžale v svojih prostorih uredila in odprla knjižnico za podjetnike, začenjajo pa tudi Podjetniško bralno značko. Gre za prvi tovrstni projekt pri nas, ki ga v prihodnje želijo razširiti na vso Slovenijo.

JASNA PALADIN

Vir pri Domžalah – V Domžalah se radi pohvalijo, da na področju obrti in podjetništva od nekdaj orjejo ledino, in tudi projekt, ki so ga osnovali in predstavili pred dnevi, je prvi tovrstni pri nas – v prostorih Obrtne zbornice Domžale na Viru so uredili Podjetniško knjižnico, podjetnike in vse druge občane pa k branju želijo spodbuditi tudi s Podjetniško bralno značko.

Knjižnica je urejena kot premična zbirka Knjižnice Domžale, ki je zagotovila tudi vse knjižne gradivo. »Naši pogovori so bili kratki, a učinkoviti in zelo hitro nam je uspelo najti skupni jezik, saj si želimo dokazati, da je možno odlično sodelovanje med kulturo in gospodarstvom, le nekaj dobre volje je potrebne. V knjižnicah opažamo, da obisk naših enot upada, s takšnimi projekti pa želimo branje še bolj približati ljudem, v tem primeru predvsem podjetnikom, ki prihajajo

Direktorica Knjižnice Domžale mag. Barbara Zupanc Oberwalder in direktorica Obrtne zbornice Domžale Karolina Kalan v Podjetniški knjižnici

na podjetniška svetovanja na obrtno zbornico,« je na predstavitvi dejala direktorica Knjižnice Domžale mag. Barbara Zupanc Oberwalder. V Podjetniški knjižnici je trenutno na voljo 275 del (zbirko bodo vseskozi dopolnjevali), med njimi tudi najbolj zaželeni in izposojani, gre pa za knjige različnih vsebin, večinoma podjetniških, a najdemo tudi leposlovje in dela drugih strok. Članstvo v knjižnici

ni potrebno, knjige si lahko izposodijo tudi drugi občani, ne le podjetniki, lahko pa jih preberejo tudi v knjižnici, ki je urejena tudi kot čitalnica. Knjižnica bo odprta v času uradnih ur zbornice, enkrat tedensko bo na voljo tudi specializirano svetovanje, kaj je še posebej vredno prebrati, pripravljali pa bodo tudi različne knjižne klube.

Še nekoliko dlje kot Podjetniška knjižnica pa je zorela ideja o Podjetniški bralni

znački. »To je projekt, namenjen vsem občanom Domžal, Trzina, Mengša, Lukovice in Moravč, pa tudi vsem drugim, ne le podjetnikom, ki se zavedajo, da je poznavanje podjetnosti nujno potrebno tako v poslu kot v vsakdanjem življenju. Projekt uvajamo kot prvi v Sloveniji,« pa je ob predstavitvi projekt Podjetniške bralne značke povedala direktorica Obrtne zbornice Domžale Karolina Kalan. Kdor bo želel osvojiti Podjetniško bralno značko, bo moral prebrati in na kratko opisati tri knjige s posebnega seznama, ki so ga pripravili in objavili na posebej za to oblikovani knjižni kazalki, in eno po lastnem izboru, ki je lahko tudi leposlovna. Plakete bralcem bodo predvidoma podelili ob občinskem prazniku Občine Domžale v mesecu aprilu.

Kot sta še povedali obe direktorici, se bodo v prvem letu osredotočili predvsem na lokalno okolje, v prihodnje pa nameravajo projekt spremeniti v nacionalnega.

Banke čez štiristo milijonov evrov dobička

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ugodne gospodarske razmere se odražajo tudi v bančnem sistemu, ugotavljajo v Banki Slovenije in dodajajo, da so banke v takšnih razmerah povečale kreditno aktivnost, ki se kaže v rasti stanovanjskih posojil prebivalstvu pa tudi v rasti posojil podjetjem. Sredi leta se je zaradi povečanega trošenja prebivalstva in preusmerjanja prihrankov v donosnejše oblike varčevanja zaustavil trend povečevanja vlog gospodinjestev, ki sicer ostajajo glavni vir financiranja bank.

Banke so v letošnjih prvih desetih mesecih ustvarile 402 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo. Dobiček je bil sicer za 11 odstotkov manjši kot v enakem lanskem obdobju, ko je bil predvsem posledica pozitivnega vpliva združitve dveh bank, a je bil še vedno visok, predvsem na račun tega, da je kar enajst od skupno šestnajstih bank sproščalo oslabitve in rezervacije.

Kapitalska ustreznost bančnega sistema se je v prvih treh četrtinah leta rahlo izboljšala, vendar so med bankami glede odpornosti za sistemska tveganja precejšnje razlike.

Dodatna dividenda delničarjem NLB

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ko je septembra prenehal veljati sklep Banke Slovenije, ki je v bankah in hranilnicah omejeval izplačilo dividend, so delničarji NLB na nedavni skupščini na predlog uprave in nadzornega sveta sprejeli sklep o izplačilu

dodatne dividende v znesku 3,37 evra na delnico. Delničarji so jo prejeli na svoj račun prejšnji petek. Banka jim je tako letos izplačala skupno 92,2 milijona evrov dividend, od tega 12 milijonov evrov 22. junija, 12,8 milijona evrov 18. oktobra in 67,4 milijona evrov 24. decembra.

Omahnil pod streli

Rentgensko slikanje naključno najdenega kadavra planinskega orla je razkrilo, da je bila ptica ustreljena.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije zadnja tri leta sistematično zbira kadavre naključno najdenih zavarovanih vrst ptic, ki jih enkrat letno rentgensko skenira v sodelovanju s slovensko policijo. V začetku decembra so opravili rentgensko skeniranje 111 kadavrov

zabeleženih le od 32 do 38 parov te vrste,« so pojasnili na DOPPS, kjer nezakonit lov s strelnim orožjem v praksi zelo težko odkrijejo, saj se pogosto sledi v naravi zelo hitro zabrišejo. »Prav tako se primeri nezakonitega lova s strelnim orožjem po Sloveniji dogajajo zelo razpršeno in je njihovo odkrivanje oteženo. Bolj pereče je, da takšna dejanja med ljudmi še vedno niso dojeta kot prekršek, ki bi ga bilo tre-

Rentgensko skeniranje trupa / Foto: arhiv DOPPS

zavarovanih vrst ptic. Skeniranje je pokazalo, da je bil med njimi tudi osebek planinskega orla, najden konec novembra 2021 na območju Cerknega, ki je bil ustreljen s šibrovko.

Planinski orel je na območju Slovenije zavarovana vrsta ptice in je uvrščen na Rdeči seznam ogroženih ptic gnezdil Slovenije, kjer je opredeljen kot ranljiva vrsta. »Gre za redko in maloštevilno vrsto z velikim naravovarstvenim pomenom za celotno državo in mednarodno skupnost. V Sloveniji imamo trenutno

ba prijaviti. Zato veliko primerov ostane neopaženih oziroma nezaznanih. Z gotovostjo lahko trdimo, da je število nezakonito ustreljenih in ubitih ptic večje, kot ga zaznamo,« so dodali.

Ljudi, ki zaznajo sum na nezakonit lov in ubijanje ptic, na DOPPS pozivajo, naj informacije posredujejo na številko 113 ali anonimno številko policije 080 1200. V primeru, da v naravi najdejo mrtvo ptico, pa prosijo, da to takoj sporočijo v Prirodoslovnemu muzeju Slovenije na številko 041 513 440 ali na DOPPS na številko 031 439 051.

Prvega osumljenca zadržali, drugi je pobegnil

Kranj – V Kranju sta po navedbah policije dva storilca v ponedeljek dopoldan na domu občanke izvršila roparsko tatvino. »Po vdoru v stanovanje jo je eden zadrževal na tleh, drugi pa je iskal vredne stvari. Po klicih na pomoč so prvega osumljenca do prihoda policije zadržali drugi stanovalci, drugi osumljenec pa je s kraja pobegnil,« so pojasnili na kranjski policiji. Glede na zbrana obvestila je bil odtujen manjši znesek denarja, oškodovanka pa je bila lažje poškodovana. O kaznivem dejanju kriminalisti še zbirajo obvestila in vodijo postopek.

V požaru nastalo za več deset tisoč evrov škode

Kranj – Kriminalisti so v torek dopoldan v Kranju obravnavali požar na večjem poslovnem objektu. Po podatkih kranjske policije je zagorelo pod streho s paneli za sončno energijo in vodniki sončne elektrarne. Gasilci so s hitrim posredovanjem preprečili širjenje požara in ga pogasili. Nastalo je za okoli petdeset tisoč evrov škode, poškodovan ni bil nihče, znakov tuje krivde niso našli, so še sporočili s policije.

Poškodoval se je s strelnim orožjem

Kranj – Kranjski kriminalisti so v torek obravnavali poškodbo moškega s strelnim orožjem. Dogodek se je zgodil na strelišču med nastrelitvijo orožja. »Udeleženi sta bili dve osebi. Moški ima poškodovano roko,« so pojasnili na policiji.

Časa ni moč zavrteti nazaj

Agencija za varnost prometa je pripravila okroglo mizo, na kateri so o posledicah spregovorili tisti, ki so jih prometne nesreče usodno zaznamovale. »Res mislite, da vam alkohol in neprilagojena hitrost ne moreta korenito spremeniti življenja?« so javnost nagovorili govorniki.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Letos do 30. novembra so bili povzročitelji pod vplivom alkohola odgovorni za nastanek 1.322 prometnih nesreč, v katerih je življenje izgubilo že 36 oseb, 99 je bilo huje, 551 pa lažje poškodovanih. Največ smrtnih prometnih nesreč so povzročili alkoholizirani vozniki motornih vozil v starostnih skupinah med 25. in 34. letom ter med 45. in 54. letom – po sedem smrtnih prometnih nesreč. Vsi povzročitelji prometnih nesreč s smrtnim izidom so bili moški. Alkohol je v kombinaciji z neprilagojeno hitrostjo na naših cestah vse prepegost, o čemer je novembra in decembra Agencija za varnost prometa ozaveščala javnost z akcijami na terenu in spletnimi dogodki. Na omenjeni okrogli mizi, ki jo je moderirala Dragica Sternad Pražnikar iz agencije, je Jože Hribar, direktor Agencije za varnost prometa, v uvodnem nagovoru novič poudaril: »V decembru po opozorilih strokovnjakov alkohol uživajo tudi tisti, ki ga sicer ne, tisti, ki ga že sicer preveč ali več, pa so v tem obdobju pogosto bolj

Mirjam Kanalec, Dragica Sternad Pražnikar, Tomaž Tomaževic in Vladimir Peterlin

opiti. Pod vplivom alkohola vozniki menijo, da vozi jo bolje, kot dejansko vozi jo. Sledijo slabša sposobnost zaznavanja, napačne ocene razdalj, počasne reakcije, motnje pri ravnotežju, zožen zorni kot. Alkohol pa ni 'kriv' za prometno nesrečo. Odgovoren je človek, ki se alkoholiziran usede za volan in nesrečo povzroči. Bodite 'o, o voznik', ravajte odgovorno in spoštljivo, naj bodo ceste prostor solidarnosti in ne objestnega ravnanja.«

Sodelovali so še Mirjam Kanalec, predsednica Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine, Vladimir Peterlin, ambasador Zavoda Vozim, in Tomaž

Tomaževic, predstavnik za odnose z javnostmi na Policijski upravi Ljubljana. »Ko se prometna nesreča zgodi, časa ni mogoče zavrteti nazaj. Ni popravnega izpita. Živeti moramo z vsemi posledicami, ki smo jih povzročili sebi, svojim bližnjim in drugim. Zato naredimo vse, da zmanjšamo tveganja za nastanek usodnega dogodka, ki lahko za vedno zaznamuje naše življenje. Ob koncu leta se radi poveselimo in sprostimo, a bodimo še vedno odgovorni,« je dejala Mirjam Kanalec.

Po besedah Vladimirja Peterlina lahko tudi najmanjše geste, s katerimi pokažemo, da nam je mar, bližnjim

polepšajo dan, pa četudi to pomeni, da jim ponudimo varen prevoz domov, ko ga potrebujejo. Tomaž Tomaževic je ob tem še dodal: »Skrb za varnost na cesti, upoštevanje prometnih pravil, obzirnost do drugih udeležencev v prometu, odločitev, da ne uživate alkohola, ne škoduje in ne povzroča bolečin. Ko se na cesti igrate z varnostjo, se igrate s svojim in našimi življenji in bolečine ter posledice lahko ostanejo za vedno. Še zlasti ko kdo zaradi napačnih odločitev umre. Varnost na cesti je vaša izbira, ne naključje. Poskrbimo, da bodo naše ceste varne, ne samo med prazniki, temveč vselej.«

Uvajajo sekcijsko merjenje hitrosti

Družba za avtoceste v Republiki Slovenije bo do leta 2024 na devetih avtocestnih odsekih, tudi na gorenjskem kraku, namestila sisteme za sekcijsko merjenje hitrosti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars) bo zaradi zagotavljanja večje varnosti in pretočnosti avtocest na devetih odsekih avtocestnega križa uvedla sekcijsko merjenje hitrosti, med drugim tudi na odseku Šmartno–Vodice na gorenjski avtocesti v smeri proti Kranju. Prve tri sisteme sekcijskega merjenja hitrosti bodo za najbolj kritične tri odseke namestili že prihodnje leto.

Na Darsu so nam pojasnili, da je zagotavljanje varnosti in pretočnosti avtocest in hitrih cest ena njihovih ključnih usmeritev. Njihovi prometni strokovnjaki so tako z avtocestno policijo definirali odseke, kjer so tveganja večja oziroma prihaja do večjega števila prometnih nesreč in poškodovanih ter posledično tudi zastojev.

Določenih je bilo devet odsekov, ki jih obravnavamo kot kritične in kjer bi veljalo razmisliti o uvedbi sektorskega merjenja hitrosti. Gre za odseke Unec–Razdrto, Logatec–Vrhnika, višnjegorski klanec, Šmartno–Vodice, odsek čez Trojane, Arja vas–Celje, Slovenske Konjice–Fram in Sv. Jurij ob Ščavnici–Vučja vas.

Na podlagi ugotovitev so se odločili za izvedbo javnega naročila za nakup sistemov za sekcijsko merjenje hitrosti, ki pa jih bodo uvajali postopoma. Javno naročilo bodo objavili v kratkem. »Najprej nameravamo kupiti tri sisteme za najbolj kritične odseke. To je odsek štajerske avtoceste skozi trojanske predore v obe smeri, tretjega pa bomo namestili na dolenski avtocesti, na višnjegorskem klancu v smeri proti Novemu mestu. Na podlagi analize meritev hitrosti in

števila prometnih nesreč po njihovi vzpostavitvi bomo nato sprejeli odločitev tudi o sekcijskem merjenju hitrosti na preostalih šestih odsekih. Prve tri sisteme bi bilo mogoče na navedenih treh lokacijah vzpostaviti v prihodnjem letu, odvisno tudi od uspešnosti javnega razpisa,« so razložili. Celoten projekt bodo sicer izvedli v obdobju 2022–2024.

Na Darsu še pojasnjujejo, da gre za skupen projekt s policijo. Sistemi bodo v lasti Darsa, upravljala jih bo policija, ki bo kršiteljem tudi izrekala globe.

Podoben sistem je sicer v letu 2017 poskusno že deloval na štajerski avtocesti skozi Trojane, v smeri proti Ljubljani. Ponudnik je po koncu poskusnega obdobja odstranil kamere, a na Darsu pravijo, da so dobili dobre izkušnje glede učinkovitosti sistema. »Predvsem so

Na gorenjski avtocesti bodo sekcijsko merjenje hitrosti uvedli na odseku Šmartno–Vodice v smeri proti Kranju.

se znižale povprečne hitrosti vozil, posledično je bilo tudi manj nesreč, poškodb tako infrastrukture kot naših uporabnikov. Učinek je bil tudi na pretočnost prometa, in sicer manj oviranja prometnega toka, manj zapiranja avtocestnega odseka in manj zastojev,« so pojasnili.

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Nepozabne anekdote kuharskega mojstra

Priznani kuharski mojster Jožef Oseli v knjižni avtobiografiji z naslovom Uresničil sem sanje na iskren in berljiv način popisuje svojo življenjsko pot, polno zanimivih anekdot – od vloge vodje protokolarne strežbe pri nekdanjem predsedniku Titu do kasnejšega obdobja, ko se je povsem zлил s kulinarčnim svetom. Še dva meseca bo na ogled tudi razstava na Brdu.

SAMO LESJAK

Povsem sveže knjižno delo zajema več kot tisoč tristo strani pisnega in slikovnega materiala, v katerih avtor svojo življenjsko pot, na kateri je sodeloval z mnogo eminentnimi državniki in slavnimi osebnostmi s celotnega sveta, predstavi v treh delih.

V prvem delu z naslovom Moja življenjska izkušnja piše o odrasčanju v Medvodah ter o začetkih svoje profesionalne poti. »Vse prej kot lagodno obdobje povojnega splošnega materialnega pomanjkanja nas je že kot otroke izučilo trdega dela, obenem pa smo znali ceniti vsak težko prislužen dinar,« pravi Jožef, ki si je nadvse želel izučiti se za kuharja, žal pa so ga obvestili, da prostih mest v kuharskih oddelkih ni več, tako da je pristal v strežbi. To ga je sprva sicer potrla, pa vendar se je kasneje izkazalo kot pomembna prelomnica, ki mu je odprla mnoga vrata, seveda z marljivim delom in mnogo vloženega truda.

Prav ti vrednoti sta ga v začetku sedemdesetih let pripeljali v rezidenco Brdo pri Kranju, kjer sta s soprogo Metko delala kot butlerja pri nekdanjem jugoslovanskem

predsedniku Josipu Brozu Titu. Pri tem sta organizirala ali sodelovala pri pogostitvah mnogih državnikov, vse od predsednikov svetovnih vele-sil pa do kraljev in kraljic ter ostalih uglednih osebnosti.

V knjigi so opisane mnoge zabavne anekdote, pa tudi delo, ki sta ga opravljala odgovorno in z izrednim ponosom ter kasneje zanj prejela odlikovanje red dela s srebrnim vencem. »O njem se

pojavljajo nekateri resnični pa tudi mnogi izkrivljeni zapisi in pričevanja, moji zapisi pa prikazujejo življenje s Titom ter njegovo dobrodušnost ter pretanjen občutek za sočloveka, tako kot sva ga v osmih letih doživljala s soprogo,« pravi Jožef. Eno izmed najbolj pogostih vprašanj, ki mu ga zastavlja jo, se navezuje na jedi, ki jih je imel Tito najrajši. »Moram poudariti, da Tito ni bil

posebej izbirčen. Večina ma je jedel hrano, značilno za kraje, v katerih je bival – v rezidenci na Brionih denimo sveže ribe. Njegov zajtrk je bil najbolj poseben prav na Brdu, največkrat smo mu postregli govejo juho z domačimi rezanci ali ribano kašo in govedino prsnega dela, sicer pa je užival tudi ob jedeh, ki so ga spominjale na otroštvo, kot so denimo zagorski štrukeljci.«

Takole je na Račjem otoku na Brdu Metko in Jožefa v fotografski objektiv ujel sam maršal Tito. / Foto: arhiv Jožefa Oselija

Druga knjiga ponuja bogato zbirko receptov raznovrstnih jedi, vse od Južne Amerike, Afrike, Azije, Bližnjega vzhoda pa do Evrope, eno izmed poglavij pa zajema mnoge danes žal že pozabljene slovenske jedi iz 18. in 19. stoletja.

Anekdote, ki jih je doživel v kar šestindvajsetih državah, v katerih je delal in se izpopolnjeval, pa so zbrane v tretji knjigi Potovanja s šefom Jožefom. Konec devetdesetih let se je namreč vpisal na prestižno Šolo artistične kulinarike in hotelirstva Paul Bocuse v Lyonu v Franciji. S tem se je začela njegova druga kariera, pot k uresničitvi njegove velike želje: izpopolniti se tudi v kuhinji. Kot prvi Slovenec je postal član Francoske kulinarčne akademije. Nepozabne so prigode iz bogatega repertoarja mednarodnih obiskov v vlogi vodje kulinarčnih odprav, mednarodnega sodnika na kulinarčnih tekmovanjih ter organizatorja humanitarnih dogodkov, dvakrat pa je tudi pripravljati jedi lepoticam na tekmovanju za mis sveta na Sejšelih.

Knjižno delo, ki je izšlo tudi v angleškem jeziku, možno pa ga je naročiti tudi na avtorjevi osebni spletni strani, je že ob izidu doživel izjemno pozitiven odziv bralcev, ki cenijo predvsem Jožefovo iskrenost. Nadvse zanimiva pa je tudi pregledna razstava več kot sto podpisanih fotografij, ki sta jo s soprogo Metko pripravila v restavraciji Zois protokolarnega objekta Brdo in bo na ogled prihodnja dva meseca.

Jožef Oseli se še dandanes z veseljem odziva na vabila iz tujine, kjer nesebično deli svoje bogato kuharsko znanje. To je sedaj zbrano v knjižnem delu, za katerega mnogi menijo, da bi moralo postati nepogrešljivo čtivo v gostinskih šolah, saj nazorno prikaže, koliko volje, truda in odrekovanja je potrebnega v tem poklicu. »Veseli me, da je sklenjen obsežen knjižni projekt – nastal je kot dragocen spomin na moje strokovno delo in nepozabne izkušnje s kolegi po celem svetu ter z željo, da za ta zahteven in odgovoren poklic navdušim mlajše generacije.«

Kuharski mojster Jožef Oseli s soprogo Metko na Brdu, kjer sta pripravila pregledno razstavo ob izidu veličastnega knjižnega dela, v katerem avtor popisuje nepozabne izkušnje na razgibani življenjski poti in deli svoje kulinarčno znanje. / Foto: Primož Pičulin

Kultura

Razstava Od osvoboditve do osamosvojitve – Loško ozemlje od leta 1945 do 1991 ... Stran 14

Zgodbe

Biatlonka Tadeja Brankovič v knjigi o svoji peti olimpijadi, tokrat življenjski ... Stran 15

Ljudje odprtih rok

Med nagrajenci tudi Alenka Sivka ter Denis Avdič in njegova radijska ekipa ... Stran 16

Od petka do petka

Predsednik Borut Pahor je ob državnem prazniku v predsedniški palači znova pripravil dan odprtih vrat.

Računsko sodišče bo revidiralo delovanje Slovenske tiskovne agencije (STA). / Foto: Gorazd Kavčič

V minulem tednu so se tla v Sloveniji večkrat stresla, k sreči brez materialne škode. Upamo, da bo tako tudi v letu 2022.

Ob prazniku poudarili pomen enotnosti

JASNA PALADIN

Dan samostojnosti in enotnosti

Minuli teden je minil v znamenju državnega praznika, dneva samostojnosti in enotnosti, s katerim smo zaznamovali razglasitev rezultatov plebiscita za samostojno Slovenijo pred 31 leti, ko se je 88,5 odstotka vseh volilnih upravičencev odločilo za odcepitev od SFRJ in samostojno državo. Na državni proslavi v Cankarjevem domu, kjer je bil govornik premier Janez Janša, in slavnostni seji DZ ob prazniku, na kateri je zbrane nagovoril predsednik DZ Igor Zorčič, so poudarili pomen enotnosti.

Kot je v navadi ob državnih praznikih že vse od leta 2013, je bil v predsedniški palači v nedeljo, 26. decembra, dan odprtih vrat, predsednik države Borut Pahor pa je iz predsedniške palače tudi nagovoril državljane in jim čestital ob prazniku. Pri tem je posebej poudaril pomen ciljev za prihodnost. Spomnil je na čas pred 31 leti in poudaril, da smo enotnost tedaj lahko dosegli zato, ker smo imeli pred seboj cilj, program, načrt naše prihodnosti. Praznični nagovor je Pahor zaključil z besedami, da je pred nami prelomno obdobje, v katerem bomo

potrebovali velikopoteznost, smelost in jasne cilje. Obiskovalci so si po uradnem delu programa predsedniško palačo pod strokovnim vodstvom tudi ogledali.

Revizija opravljanja javne službe STA

Računsko sodišče bo na podlagi sklepa, ki je v tem tednu postal pravnomočen, izvedlo revizijo, v kateri bodo izrekli mnenje o tem, ali vlada, urad vlade za komuniciranje (Ukom) in Slovenska tiskovna agencija (STA) zagotavljajo pogoje za učinkovito opravljanje javne službe informiranja o dogodkih v Sloveniji in po svetu. Revidirali bodo obdobje od 1. januarja 2019 do 30. junija 2022.

Odločitev sodišča za revizijo so na Ukomu pozdravili, a se jim zdi predlog revizije pomanjkljiv, zato predlagajo dopolnitev s predpisi, ki v EU urejajo izvajanje storitev splošnega gospodarskega pomena.

Revizija prihaja po letu dni, ki ga je STA v pretežni meri preživela brez vladnega financiranja javne službe, ki jo STA opravlja po zakonu. Ukom je namreč financiranje javne službe najprej ustavil že lansko jesen, nato pa znova letos, ko je ni plačeval več kot tristo dni in je preživela zlasti na račun

donacijske kampanje Za ob-STAnek ter prodaje terjatev.

Več potresnih sunkov

V minulem tednu so se seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic zabeležili več šibkih potresnih sunkov. Najbolj so se tla tresla v okolici Ljutomera, kjer so potresne sunke zabeležili v soboto (magnituda 3,3), v nedeljo (magnituda 1,2) in v ponedeljek (magnituda 1,9). V petek ponoči so šibek potresni sunek zabeležili tudi v bližini Maribora (magnituda 1,5), v ponedeljek v bližini Logatca (magnituda 2,5), v sredo pa še v bližini Babnega Polja, kjer so izmerili magnitudo 2,3.

Državni svet ni izglasoval veta

Državni svet na izredni seji v sredo ni izglasoval odločilnega veta na novelo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki spreminja sestavo svetov zavodov. Pobudo zanj je podala interesna skupina delojemalcev, ki meni, da spremembe zmanjšujejo vlogo stroke na račun večjega vpliva politike. Državni svetnik Branimir Štrukelj je v imenu predlagateljev dejal, da sprejeta novela zakona, ki jo je državni zbor sprejel na izredni seji

22. decembra, zaposlenim v vzgoji in izobraževanju, zlasti strokovnemu osebju, v svetih vrtcev in šol jemlje po dva člana in tako nepremišljeno posega v bistvo dosedanjih dobro premišljenih razmerij. Za veto je bilo 14 svetnikov, proti jih je glasovalo 21.

Čeferin znova za predsednika Uefe

Aleksander Čeferin je napovedal, da se namerava leta 2023 potegovati za nov mandat na čelu Evropske nogometne zveze (Uefa). Hkrati je tako v luči super volilnega leta v Sloveniji, državnoborskih, predsedniških in lokalnih volitev leta 2022, znova zavrnil morebiten vstop v slovensko politiko. »Moje mnenje je, da lahko tukaj veliko bolj pomagamo svetu kot s političnega položaja v Sloveniji,« je za časopis Politico izjavil Čeferin in priznal, da razmere pri nas niso dobre. »V Sloveniji še nikoli nismo bili tako razdeljeni. Nikoli ni bilo toliko napetosti. Nikoli ni bilo toliko žalitev prek družbenih omrežij in drugih medijev, ki so očitno mediji politične stranke. To je zaskrbljujoče, a to bodo morali rešiti Slovenci in ne Evropska unija.« Politico je Čeferina ta mesec uvrstil na svoj seznam 28 najvplivnejših oseb v Evropi v preteklem letu.

Slovenci v zamejstvu (831)

Brez strahu pred jezikom sosed

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

December je čas za pregled in oceno dela v odhajajočem letu. Slovenski tednik na Koroškem Novice – njegov gmotni položaj se je letos izboljšal zaradi izdatnejše pomoči Dunaja in seveda Republike Slovenije, ki je časnik reševala v najhujših časih – je objavil pogovor s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem. Novičarji so ga tudi vprašali, kakšen je v deželi odnos do slovenščine kot drugega deželnega jezika in če do njegove uporabe še vedno razsaja strah.

»Iskreno upam, da je ta čas strahu pred širjenjem lastnega obzorja dokončno mimo. Vem, da obstaja zelo velika želja in pričakovanje v zvezi z dvojezičnimi napisi, a gre za proces, ki je v teku. Za del narodne

skupnosti bo to vedno premalo, del pa bo priznal dobro voljo ... Gre za proces, in ne za uredbo, ki bi jo lahko sprejeli v enem dnevu, nato pa bi bili njeni rezultati že jutri povsem vidni. Verjamem, da je naša stalna naloga v trajnem prizadevanju za vidnost jezika, v tem primeru slovenščine. Ne smemo namreč podcenjevati tega, da je po eni strani jezik znamenje identitete, da pa so na drugi strani jeziki sami podvrženi preobrazbi na novo, pa naj gre za socialne medije ali za računalnik,« je povedal deželni glavar dr. Kaiser. Na vprašanje, ali ima še motivacijo za tretjo kandidacijo za deželne glavarja na volitvah leta 2023, je odgovoril, da ljubi to deželo in njene ljudi in da bi rad končno mandat

V dveh mandatih koroškega deželnega glavarja dr. Petra Kaiserja je postala dežela do Slovencev in slovenščine prijaznejša. / Foto: Gorazd Kavčič

pripeljal do konca brez katastrof in odpravljanja škod zaradi napak preteklosti, neurij, proračunskih lukenj, pandemije. »Želim se

torej resnično posvetiti prihodnosti. To je moja motivacija,« je povedal.

Svoj pogled na odhajajoče leto so predstavili tudi predstavniki organizacij Slovencev na Koroškem. To leto jim bo ostalo v spominu zaradi povečane državne pomoči slovenskim organizacijam in strpnejšega odnosa koroških ljudi in politike do slovensko govorečih. Postavljenih je bilo nekaj novih dvojezičnih tabel, trenutno jih stoji 193, kar po mnenju Slovencev ne bi smelo biti končno število. Slovenske liste so bile uspešne na lokalnih volitvah – v Globasnici je Enotna lista dobila župana in absolutno večino v občinskem svetu. Skupnost južnokoroških kmetov pa je na volitvah v deželno kmetijsko zbornico ponovno

Koroški Slovenec Lojze Dolinar je bil imenovan za podžupana deželne prestolnice Celovca.

dobila štiri mandate in člana v predsedstvu zbornice. V celovski mestni svet sta bila po več kot 15 letih izvoljena dva Slovence, Alojz Dolinar celo za celovškega podžupana. Žal pa ni ustavljen proces izginjanja slovenščine iz javnega življenja in zakonsko urejeno dvojezično izobraževanje od otroških jasl do univerze.

Po svetu

Happy New Year!

Po slovensko se seveda reče: Srečno novo leto! Angleško različico najbolj znanega novoletnega voščila pa uporabimo zato, ker si v nadaljevanju ogledamo, kako novo leto pričakajo in proslavijo v različnih delih sveta ...

MIHA NAGLIČ

Po Evropi

Poglejmo si nekaj zanimivih običajev v nekaterih državah. Začnimo pri sosedih. Avstrija: Priljubljeno je vli-vanje svinca ali podarjanje talismanov za srečo. Pogosto so to prašički ali druge figurice iz čokolade ali marcipana. Tradicionalno pa skok v novo leto na radijskih in televizijskih postajah pospre-mijo z valčkom Na lepi mod-ri Donavi, v znamenju melo-dij dinastije Strauss je 1. ja-nuarja tudi koncert dunaj-skih filharmonikov. Italija: Na novo leto je obvezno rde-če spodnje perilo, saj to pri-naša srečo in uspeh. Ni va-žno, ali tangice ali boksari-ce – samo da je rdeče. Veleb-lagovnice in trgovine s spo-dnjim perilom v tej luči naj-kasneje tik po božiču spre-menijo svoje izložbe. Kaj pa drugih državah po Evropi? Anglija: V Angliji so prepri-čani, da bo prvi gost v novem letu družini prinesel srečo in blagostanje. Naj bi bil moš-ki, ki vstopa skozi sprednja vrata, s seboj pa naj nosi tra-dicionalna darila, kot so štruca za v kuhinjo, pijačo za glavo družine, premog za ogenj – sicer ni dobrodošel. Bolgarija: V novo leto Bolga-ri stopijo s tepežem. Udar-ci s »survačko«, okrašeno

vejo drena, po hrbtu naj bi prinesli zdravje in blagosta-nje. Na novega leta dan se moški v kožuhih in z lese-nimi maskami kot 'kukeri', bitja, podobna slovenskim kurentom, sprehodijo po ulicah in preganjajo zle du-hove. Danska: Danci na sil-vestrovo praznujejo s prija-telji, z dobro večerjo, peni-no in tradicionalnim kola-čem v obliki drevesca, poi-menovanim 'kransekage'. Najbolj žilavi na silvestrovo v kölnhavnskem pristani-ri. Grčija: V Grčiji ta dan ime-nujejo dan sv. Basila, enega od prednikov grške cerkve. Ob tej priložnosti pečejo po-seben kruh, v katerega skri-jejo kovanec. Postrežba kru-ha je nekaj posebnega: prvo rezino ponudijo bogu, dru-go tistemu članu družine, ki družino preživlja, tretja pa je namenjena domu. Če kdo od družine dobi kos kru-ha s kovancem, ga v priha-jajočem letu čaka še poseb-na sreča. Romunija: Za novo leto se otroci z jagenjčki v ro-kah podajo na ulice, božanje male »vasilice« pa naj bi pri-našalo srečo. Za to »stori-tev« otroci dobijo nekaj dro-biža. Španija: Španci prek televizijskih sprejemnikov tradicionalno spremljajo silvestrsko odbijanje zvonov na madridskem trgu Puerta del Sol. Ob vsakem udarcu

si privoščijo grozdno jago-do, kar naj bi prinašalo sre-čo v novem letu.

V obeh Amerikah

Kaj pa v obeh Amerikah? ZDA: Predvsem v južnih zveznih državah na silve-strovo jedo lečo, saj naj bi spominjala na novčiče, to pa naj bi obetalo srečo in de-nar. V veljavi je tudi pravilo Nič ne gre ven, kar pomeni, da na novoletni dan ne sme iz hiše nič, niti smeti, sicer grozi nesreča. Mehika: Šte-vilni Mehičani na novole-tni dan pred vrata postavijo kovček, kar naj bi prinaša-lo potovanja v novem letu. V nekaterih predelih pa za-žigajo lutke, ki predstavlja-jo staro leto. Puerto Rico: V tem času ljudje skozi okna zlivajo čebre vode in pred prihodom novega leta očis-tijo svoje domove. Verjame-jo, da bodo s tem obredom imeli boljše možnosti za prihajajoče leto, s tem pa se očistijo tudi slabih duhov. Brazilija: Na silvestrovo se duhovnice oblečejo v mod-ro in belo, z obredi pa sla-vijo boginjo vode Yemanji. Pripravijo tudi žrtveni čoln, ki ga napolnijo z nakitom, svečami in cvetjem s plaže Ria de Janeira, ki ga poti-snejo v ocean. To naj bi jim prineslo zdravje, bogastvo in srečo.

V Aziji in Afriki

Japonska: Japonsko novo leto oz. oshogatsu je name-njeno praznovanju z druž-i-no, še prej pa je treba primer-no temu okrasiti domove. Ja-ponci ob tej priložnosti počis-tijo celo hišo, pred novim le-tom pa se morajo rešiti vseh dolgov in obveznosti. Sledi-jo tradiciji treh stvari: borove veje (kadamatsu), ki simbo-lizira dolgo življenjsko dobo, steblo bambusa, ki simbolizi-ra blaginjo, cvetovi slive pa po-menijo plemenitost. Preden ura odbije polnoč, zazvonijo na 108 zvonov, da dokažejo, da je bilo 108 težav odpravlje-nih pred novim letom. Kitaj-ska: Tudi Kitajci novo leto pri-čakajo svojevrstno. Vsa vho-dna vrata obarvajo v rdeče, ki na Kitajskem simbolizira sre-čo in veselje. Na ta dan skri-jejo vse nože, da se nihče ne poreže, saj lahko to dejansko zmanjša srečo in veselje ce-lotne družine v prihajajočem letu. V novo leto na Kitajskem vstopajo konec januarja. Pa še ena afriška država. Juž-noafriška Republika: V Cape Townu v novo leto stopijo s karnevalom, njegov vrhunec pa je 2. januarja, ko se pisa-na povorka sprehodi skozi mesto. Spektakel ima zgo-dovinsko razlago v t. i. dnevu emancipacije, ko so v 30. le-tih 19. stoletja osvobodili suž-nje. (Povzeto po Lupa portal in novice.svet24.si)

Avstralski Sydney je eno tistih mest na svetu, ki prva vstopijo v novo leto. Levo je vidna silhueta slovite Opere.

Takole so pričakali novo leto 2013 v nigerijskem glavnem mestu Lagos, na ramenih njihov veliki zvezdnik HKN Davido. / Foto: Wikipedia

Tak je bil novoletni ognjemet v Pragi na začetku leta 2016. Letos najbrž ne bo tako veličasten. / Foto: Wikipedia

Nove knjige (62o)

Plečnik in pika

MIHA NAGLIČ

»Razmišljati o Jožetu Plečniku kot stripovskem junaku nikakor ni bilo lah-ko. Veliki slovenski arhi-tekt se je že za časa življenja odel v podobo strogega, res-nega, skromnega in marlj-i-vega umetnika, njegovo živ-ljenje se površnemu opa-zovalcu zdi kakor urejena, premišljena in k jasnim ci-ljem usmerjena pot, ki ne pozna ne stranpoti ne sle-pih ulic. A Plečnik nikakor ni bil mlačen človek. Že nje-gove zgodnje karijerne od-ločitve so zahtevale mnogo poguma, za katerega je bil sam pri sebi prepričan, da ga nima prav veliko. Rodil se je in živel v družinskem in lokalnem okolju, ki je bilo prežeto z obrtno mentalite-to, a se mu je iz tega močno

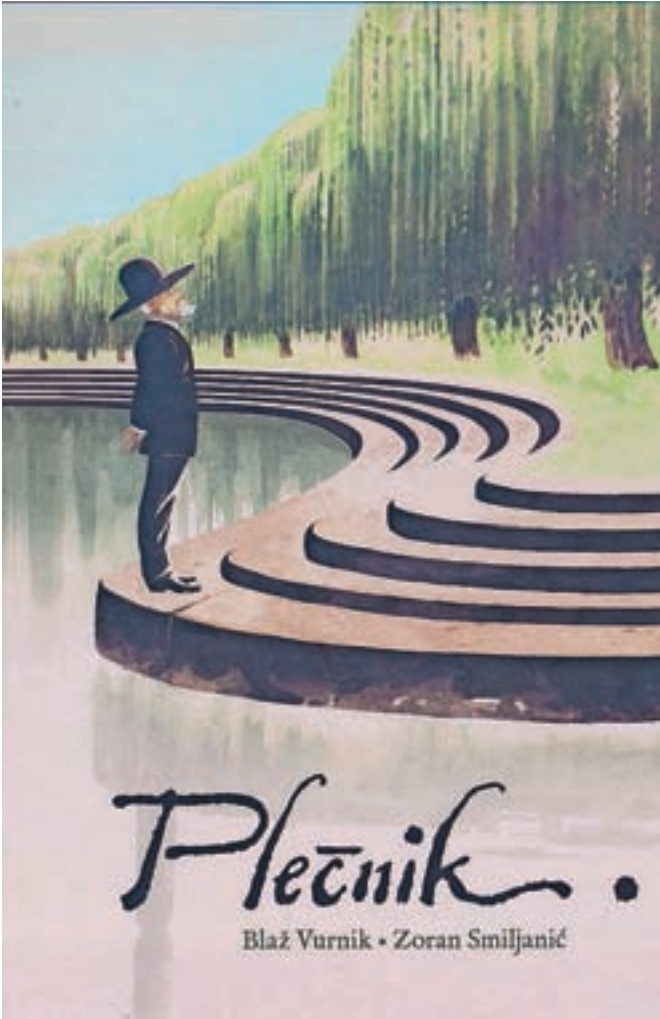
determinirajočega okolja uspelo izviti s predanostjo lastnim etičnim in umetni-škim načelom. Tako se tudi v zgodbi, ki oblikuje to stri-povsko pripoved, Plečnik zdi kot slehernik, kot dokaz ali obet, da je mogoče iz si-vega povprečja doseči bar-vite višave. Obenem nam Plečnikova zgodba ponuja tudi razmislek o tem, kako nas kot posameznike do-ločajo okoliščine, v katerih se znajdemo. Ali drugače, kako smo kot del družbe so-odvisni od vsega, kar je oko-li nas, od časa, v katerem ži-vimo in od lastnih odloči-tev. O tem velja razmisliti in o tem nam pomaga razmi-šljati tudi Plečnik v tem al-bumu. Ali bi Plečnik ustvar-il nekaj takšnega, kot je Praški grad, če ne bi besede zanj zastavil njegov odlični

prijatelj Jan Kotera? Bi da-nes Ljubljano označevali kot Plečnikovo mesto, če ne bi tukaj zevala tolikšna prazni-na domačih arhitektov, da so ga po prvi svetovni vojni intenzivno vabili v Ljublja-no kot učitelja, čeprav sko-raj celo desetletje, odkar je bival v Pragi, ni ustvaril nič impresivnega, slovel pa je kot izvrsten pedagog? In ni-kakor ne nepomembno: je bila posledica njegove od-ločitve, da se vendarle vrne v Ljubljano, to, da je postal nesmrtna ikona slovenske kulture in umetnosti, ali je bila posledica to, da se je od-rekel ustvarjanju v bolj per-spektivnih okoljih v Evropi,

kamor je imel možnost odi-ti. Bi si tudi tam zagotovil večno prepoznavnost ali bi se ga strokovnjaki spomi-njali kot sicer posebnega, a le povprečnega arhitekta.« (str. 131)

Gornji odstavek je iz spre-mnega besedila, ki ga je stri-pu dodal njegov »scenarist« Blaž Vurnik. Z Zoranom Smiljaničem, ki je eden od prvakov slovenskega stripa, sta skupaj naredila že strip o Ivanu Cankarju (Podobe iz življenja, 2018). Bogastvo te knjige je v tem, da je v njej upodobljeno tudi Plečniko-vo zasebno in duhovno živ-ljenje, in ne le njegova dela, ki so itak zakon. In pika.

Plečnik in pika, strip, scenarij Blaž Vurnik, risba Zoran Smiljanič, MGML in Forum, Ljubljana, 2021, 140 strani

Kultura

Bilo je nekoč v »Jugi«

V galeriji na gradu in z nekaj intervencijami v stalnih zbirkah Loškega muzeja je na ogled razstava z naslovom *Od osvoboditve do osamosvojitve – Loško ozemlje od leta 1945 do 1991*. Za obujanje spominov generacijam, ki so ta čas živele, in priporočljiv pogled v preteklost generaciji, ki piše prihodnost.

IGOR KAVČIČ

Ob celoletnem vsedržavnem zaznamovanju 30-letnice slovenske osamosvojitve bi – ponosni na ta pomemben akt v narodovi zgodovini – z obletnico lahko povezali tudi letošnjo osrednjo muzejsko razstavo Loškega muzeja. Čeprav ta ne pripoveduje o uspehih in neuspehih treh desetletij življenja v lastni državi, ki so nam, če le nimamo prislovičnega spomina zlate ribice, še zelo blizu, ampak nas popelje v čas socialistične Jugoslavije, v slabega pol stoletja dolgo obdobje po drugi svetovni vojni; Od osvoboditve do osamosvojitve, kot je nedvoumen naslov razstave. Zakaj torej povezuje? Seveda bo razstava mnogim obudila spomin na to, kako se je nekoč živelo v državi, ki je ni več – marsikdo na ta leta gleda z nostalgijo – hkrati pa nas spodbuja k razmisleku in primerjavi, kaj je bilo takrat dobro in kaj slabo ter ob tem predvsem k spoznanju, v kakšni državi in kako živimo danes, ali pa celo do želja, kakšno Slovenijo hočemo v prihodnosti.

V širšem kontekstu časa

Seveda razstava poudarja območje Škofje Loke, Selške in Poljanske doline ter Žirovske kotline, ki pa je bilo kot del Republike Slovenije vključeno v zvezo socialističnih republik Jugoslavijo, ki je v 46 letih svojega obstoja tu pustila sledi na različnih področjih gospodarskega, družbenega in kulturnega življenja. Po razstavi naju je s fotografijo popeljala četverica soavtorjev, kustosov Loškega muzeja: Biljana Ristić, Jože Štukl, Petra Čeh in Sara Šifrar Krajnik.

»Pri snovanju razstave smo se zavedali, da gre za dolgo in kompleksno obdobje, ki je bilo del večje zgodbe in v katerem se je zamenjalo več generacij. Zato ta čas predstavljamo v širšem kontekstu, skozi gospodarstvo, zdravstvo, šolstvo, kmetijstvo, kulturo in vsakdanje življenje, seveda pa se na začetku dotaknemo tudi konca druge svetovne vojne in uvedbe novega družbenega sistema ter v zaključku slovenske osamosvojitve,« multidisciplinarno obravnavo danega obdobja pojasni vodja projekta zgodovinarica Biljana Ristić. »V posameznih temah se tako

Foto: Tina Dokl

Soavtorji razstave: (od leve) Sara Šifrar Krajnik, Petra Čeh, Jože Štukl in Biljana Ristić

prepletajo različna področja, kar je bilo značilno tudi za življenje v večnacionalni državi Jugoslaviji. Pri predstavljanju tem smo uporabili več različnih medijev, poleg predmetov in fotografij tudi zvok in video, kar omogoča poglobljeno branje oziroma razumevanje obdobja.«

Obnova in gospodarstvo

Muzejska postavitev *Od osvoboditve do osamosvojitve* je raznolika kot velik stanovanjski blok, v katerega so se v času povojne obnove in pospeševanja gospodarstva naseljevali delavci, ki so prihajali s podeželja, kasneje tudi iz drugih republik. Razstavi sledimo kot po novozgrajenem stanovanju po hodniku in nato iz sobe v sobo. Obvstopu nas pozdravi velika slika proslavljanja svobode in konca vojne na osrednjem škofjeloškem trgu in v nadaljevanju zemljevid Jugoslavije ter grb in papirnate zastave nekdanjih republik. »Pomembno je predstaviti kult predsednika Tita, ki ga je oblast privzgajala že šolski mladini,« doda Ristićeva, umetnostna zgodovinarica Petra Čeh pa ob tem predstavi maršalovo sliko domačega avtorja Pavla Bozovičarja: »K Titovemu portretu pa smo kot protiutež dodali delo iz zasebne zbirke Simona Mlakarja iz leta 1982, ko je na običajni karton naslikal provokativen motiv z naslovom *Partizanski miting 2*.« Predstavljenih je tudi nekaj predmetov z izkopavanj za grajskim zidom pred leti – takoj po vojni je nova oblast na Loškem gradu namreč organizirala taborišče za vojne ujetnike.

Slika Kronist Franceta Miheliča iz leta 1955 prikazuje posledice vojne, ne le za družbo, ampak tudi za posameznika. Domovino je bilo treba obnoviti in na novo zgraditi. »Mladi so hodili na mladinske delovne akcije po državi, na lokalnih udarniških akcijah pa so obnavljali mostove, ceste, gospodarska poslopja na Loškem, zgradili so Dom na Lubniku, Dom zveze Borcev, prizidek h gimnaziji, telovadno igrišče na Podnu, vodovod v Dražgošah ...« pripoveduje Biljana Ristić in napove naslednji del razstave, ki je posvečen tako imenovanim petletkam, takratnemu centralnemu planskemu gospodarstvu in industriji kot stebru ponovnega razvoja države. Tu zasledimo nekaj tovarn z Loškega, ki so zaslovene v širšem jugoslovanskem prostoru in tudi na tujem: Alpino, Šešir, Odejo, Gorenjsko predilnico.

Ljudi na podeželju je prizadela tudi agrarna reforma. Mnogi so zapuščali svoje kmetije in si našli delo v industrijskih središčih, kjer se začnejo graditi velika primestna naselja. »Ogromno ljudi je prišlo tudi iz drugih republik, kar so nam povedali v več pogovorih, ki smo jih opravili s priseljenci, na razstavi pa predstavljamo nekaj njihovih misli.«

Velik pomen kulture

Eden ključnih predmetov na razstavi je zagotovo platno Iveta Šubica z naslovom *Nedeljski pogovor*, ki je na ogled v »podeželskem« delu razstave ob dveh skulpturah Petra Jovanoviča. »Slika Iveta Šubica, ki so jo za razstavo

posodili v Moderni galeriji, je zanimiva in posebna. Na njej vidimo gostilniški interior, za mizo delavca in kmet, ki sta takrat sodila v dve različni ideološki sferi – prvi je predstavljal prihodnost in razvoj, drugi pa preteklost,« pojasnjuje Petra Čeh in doda da gre za dve različni ideološki usmeritvi, kar je oblast izvajala do obisti, ljudje pa so, čeprav različni, vendarle živeli skupaj v istem okolju.

Kulturnemu dogajanju je socialistična oblast dajala velik pomen. Že 21. junija 1945 je bila v Škofji Loki slavnostna akademija ob osvoboditvi, ustanovili so kulturno društvo s sekcijami, kot so gledališče, pevski zbor, glasbena šola, knjižnica ... Cankarjeve Hlapce so igrali že jeseni tistega leta. Posebnost so bile škofjeloške poletne prireditve v začetku šestdesetih let, v katere so vložili veliko truda in denarja, a so kljub načrtom po treh letih zamrle. Predstavljenih je nekaj pomembnih ljudi za kulturo na Loškem, a je prostora na tokratni razstavi premalo za vse. Združene umetnikov Škofja Loka, ureditev Groharjeve galerije, podeljevanje Groharjeve štipendije ...

Na razstavi vidimo knjigovitosov iz prve zasebne galerije Fara, posebno zanimiva pa je originalna knjiga za scenarij filma *Dražgoška bitka*, enega najbolj ambicioznih filmskih projektov v Sloveniji, ki nikoli ni bil realiziran. Z deli so predstavljeni še nekateri likovni umetniki na Loškem.

Eden pomembnih temeljev v razvoju nove države je bilo tudi šolstvo, ki ga je bilo treba vzpostaviti povsem na

novo. V prvih letih po vojni so imeli velike težave s prostori in kadri, kasneje pa so se v Škofji Loki začeli obračati v šolstvo s poklicnimi usmeritvami, ki jih je potrebovalo domače gospodarstvo.

Pomanjkanje zdravnikov

Del razstave je posvečen zdravstvu in lekarnarstvu, ki so ga po vojni prav tako vzpostavljali na novih temeljih. »Bilo je precejšnje pomanjkanje zdravnikov,« poudarja etnologinja in zgodovinarica Sara Šifrar Krajnik in predstavlja nekatere najbolj znane zdravnice in zdravnike: dr. Marijo Bračko, ob njej Ivana Hubada v Škofji Loki, Valerijo Strnad v Železnikih, Milana Gregorčiča v Gorenji vasi in Karla Bernika v Žireh. »Sprva so imeli ambulate kar v lastnih domovih, škofjeloški zdravstveni dom je bil zgrajen šele leta 1952. Spomine na tiste čase v video posnetku pripoveduje Silva Kašman, nekdanja medicinska sestra pri zdravnici Mariji Bračko,« pojasni Šifrar Krajnikova, ki je na razstavo umestila tudi zdravniški kovček, s katerimi so zdravnice in zdravniki hodili na teren, ki je bil poseben v obeh dolinah zelo obsežen. Na podoben način so predstavljeni tudi lekarni, od najbolj znane Burdychove, kasneje nacionalizirane, do današnjih lekarn v posameznih občinah.

Od UNRA paketa do »stoenke«

Eden najbolj slikovitih pa tudi prepoznavnih delov razstave je »soba«, ki prikazuje vsakdanje življenje Ločanov v nekdanji Jugoslaviji od povojnega pomanjkanja in UNRA paketov do razcveta potrošništva med prebivalstvom. »V teh paketih so bile tudi prehrambne stvari, ki jih prebivalstvo tu ni poznalo, recimo jajca v prahu, ki so jih po takratnem ameriškem predsedniku poimenovali kar Trumanova jajca,« pove Biljana Ristić in nadaljuje: »V šestdesetih in sedemdesetih letih se življenjski standard le nekoliko dvigne. Škofja Loka dobi blagovnico, ljudje začnejo kupovati stvari za zabavo, kuhinje napolnijo izdelki znanih blagovnih znamk Kraš, Šumi, Podravka, tu pa so tudi mali hišni aparati, ki sodijo v vsak dom.«

Ljudje se tudi v vsakdanjem življenju vedno bolj ozirajo proč od socialističnih držav in se odpirajo na zahod. To se na primer vidi pri opremljanju stanovanj, kjer se pojavljajo manjši kosi pohištva, ki jih ljudje poljubno kombinirajo v stanovanjih, kjer prostori postajajo več funkcionalni.

Socialistična Jugoslavija v osemdesetih počasi odhaja v zgodovino. V zadnjem delu se razstava približuje osamosvojitvi Slovenije. Arheolog in velik poznavalec orožja Jože Štukl je pripravil nekaj o zgodovini vojašnice v Škofji Loki ter o Jugoslovanski ljudski armadi in kasneje Teritorialni obrambi. »Za tako kvalitetno zbirko orožja se velja zahvaliti ministrstvu za obrambo, ki nam je pred leti odstopilo precej orožja, ki je bilo v uporabi na naših tleh,« poudari Jože Štukl in posebej omeni brzostrelko MG-176, ki so jo izdelovali v Gorenju v Velenju in velja za orožje slovenske osamosvojitve.

Osrednji del razstave se konča s predstavitev dogodka ob osamosvojitvi Slovenije, 57. številko Nove revije, plebiscitom, ustanovitvijo Demosa ... Sara Šifrar Krajnik je posnela več intervjujev, šest jih je vključenih v razstavo in so dostopni na spletni strani muzeja. Tako Davor Tavčar govori o delovnih brigadah, Silva Kašman sledi z delom dr. Bračkove, pri gledališču spregovori Andrej Šubic, o kinu in otrostvu v Loki pa Miha Ješe. Tu je še Jernej Tavčar, ki pripoveduje o JLA in dneh osamosvajanja.

Ustvarjalci razstave so pripravili tudi štiri intervencije v siceršnje stalne muzejske zbirke. Največja je v muzejski dnevni sobi. Glasbene tokove in skupine predstavlja Šifrar Krajnikova, v intervjuju pa se predstavlja člani skupine Sirius. Na ogled je kitara Uroša Lovšina, člana legendarne skupine Buldožer. V zbirki Loško gospostvo je na ogled kotiček o praznovanju 1000-letnice Škofje Loke leta 1973, v zbirki kmetijstvo in živinoreja je predstavljeno mlekarstvo na Loškem, pred športno zbirko pa izvemo marsikaj o tem, kako so se nekoč igrali in zabavali otroci in med drugim zbirali tudi sličice Živalsko kraljestvo. Vzemite si čas – pot Od svobode do osamosvojitve je dolga in zanimiva.

Zgodbe

Pisanje kot oblika terapije

Biatlonka Tadeja Brankovič je štirikrat nastopila na olimpijskih igrah, po končani karieri pa jo je čakala še ena »olimpijada«, tokrat življenjska. Svojo zgodbo s številnimi vzponi in padci je popisala v knjigi Peta olimpijada, ki je od nedavnega na voljo bralcem.

ALEŠ SENOŽETNIK

Tadeja Brankovič, naša nekdanja vrhunska biatlonka, se lahko pohvali z dvema srebrnima in tremi bronastimi medaljami v svetovnem pokalu, nastopila je na treh mladinskih in 12 svetovnih članskih prvenstvih, kjer je njena najboljša uvrstitev peto mesto, s sotekmovalkami pa je v štafeti dvakrat osvojila četrto mesto. Med letoma 1998 in 2010 je nastopila tudi na štirih olimpijskih igrah. A kot pravi, se uspehi in porazi ne merijo le s stoparico, čeprav jo je prav šport naučil vztrajanja in jo utrdil za premagovanje drugih ovir, ki jih prinese življenje. Pred nedavnim je izšla njena avtobiografija, ki jo je naslovila Peta olimpijada. V knjigi opisuje tako zmage kot poraze, a njena pripoved kljub nekaterim težkim preizkušnjam vseskozi ostaja optimistična.

Kljub težavam je življenje lepo

»Vsaka olimpijada je zame zmaga. Štiri olimpijske igre so merile rezultat na stoparici. Peta ne meri hitrosti. Tukaj moram osvojiti zlato medaljo. Druge opcije ne podpišem! Hvala, življenje, dobrodošla, prihodnost,« je zapisala na hrbtni strani knjige, ki jo je poleg Smučarske zveze Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije podprla tudi Občina Cerklje na Gorenjskem, od koder prihaja.

V knjigi odkrito spregovori o boju z rakom na dojki, ki so ji ga diagnosticirali v začetku lanskega leta, o ločitvi pa tudi o tem, kaj sta jo naučila otroka, hči Maša in sin Rožle, deček s posebnimi potrebami.

»Peta olimpijada je avtobiografija, v kateri popisujem svoje življenje od otroštva naprej, s poudarkom na biatlonu in obdobju, ki je prišlo v času po karieri, ko marsikaj ni šlo po mojih željah. Je knjiga o mojem življenju in mojih občutkih ter doživljanju različnih obdobij. Ne fokusiram se na medalje, ampak na to, kako priti do njih in kako sem jih čutila in doživljala jaz. Nikogar za nič ne krivim, to je zgolj

»Športna kariera, čeprav večkrat težka, je bila moj navdih za življenje danes. Marsikateri poraz me je pilil za izzive, ki so me čakali kasneje.«

V Peta olimpijadi Tadeje Brankovič se bo našel marsikdo; od športnikov in rekreativcev do samskih mam, staršev otrok s posebnimi potrebami, rakavih bolnikov ... / Foto: Gorazd Kavčič

moja izpoved. Kljub temu da v njej govorim o svojih težavah, pa je pripoved pozitivna, kakršna sem tudi jaz. Želim si, da bi bila navdih za bralce, s sporočilom, da karkoli ti pride na pot, zavihaš rokave in se lotiš reševanja izzivov, in da je življenje kljub težavam, s katerimi se vsi spopadamo, še vedno lepo in naj se živi na polno,« nam je povedala v nedavnem pogovoru.

Kot pravi, je ves čas želela slediti reku, da mora človek v življenju zasaditi drevo, vzgojiti otroka in napisati knjigo. Dvoje s seznama je že izpolnila, neizpolnjena je ostala le še želja po knjigi, a ni vedela, kako naj se je loti. Dokler se ni srečala s Petro Majdič – in prav prijateljica iz tekaških vrst ji je dala odločilen zagon, da se je lotila pisanja svoje zgodbe.

Pisanje je bilo čustveno

Knjigo je v celoti napisala sama, uredil pa jo je Marjan Fortin, ki jo je kot športni novinar in komentator na RTV Slovenija spremljal skozi njeno kariero. V spremni besedi med drugim zapisal: »Nikoli ni skrivala čustev,

vedno je povedala tisto, kar je mislila.« Tudi Peta olimpijada je iskrena pripoved; oz. kot pravi sama – njen čustven izliv, zato ni čudno, da je na prvih straneh zapisala, da knjigo podarja sebi. »Pisanje je učinkovalo kot neke vrste terapija, saj sem se z njim znebila veliko bremen. 'Skenirala' sem svo-

»Seveda zapadeš tudi v 'črno luknjo', ko je težko, zelo težko, ko čutiš, da ti jemlje noge. Poleg športa mi je bila v veliko oporo moja primarna družina in najboljši prijatelji. Še vedno sem v procesu zdravljenja, a se vsakič znova zavem, kako pomembno je, da sem tukaj, in poskušam živeti polno življenje.«

je celo življenje od otroštva naprej in prav po tem, ko sem kakšen dogodek zapisala, ga podoživela in ozavečila, mi je bilo lažje. Pisanje je bilo čustveno, veliko sem prekokala, podoživljala dogodke in mislim, da je napisano srčno in da sem v knjigi pustila del sebe. Presodili pa bodo na koncu seveda bralci.«

Šport je veliko več kot medalja

V knjigi iskreno spregovori o spopadanju z boleznijo. »Nikakor ne pričakuješ takšne diagnoze. In ko se na nek način soočiš s smrtjo, zagotovo ni enostavno. Mislim,

da me je rešil šport. Na dan, ko sem izvedela diagnozo, sem bila ravno na smučanju, v okolju, ki mi je bilo domače, kar je pomagalo pri spoprijemanju,« pravi sogovornica in nadaljuje: »Tudi skozi celoten proces zdravljenja sem se dobro počutila, aktivna sem ostala skozi celotno terapijo. Čim več časa

sem poskušala preživeti v gibanju, na svežem zraku. Seveda zapadeš tudi v 'črno luknjo', ko je težko, zelo težko, ko čutiš, da ti jemlje noge. Poleg športa mi je bila v veliko oporo moja primarna družina in najboljši prijatelji. Še vedno sem v procesu zdravljenja, a se vsakič znova zavem, kako pomembno je, da sem tukaj, in poskušam živeti polno življenje.«

Svojo zgodbo je želela deliti z bralci tudi zato, ker želi ozaveščati ljudi o bolezni, ki ne izbira: »Čeprav je diagnoza težko sprejeti, pa še ne pomeni konca sveta. Pogum velja in treba je živeti naprej. Veliko spodbudo mi predstavljata tudi otroka, hči

Maša in sin Rožle, ki sta povsem različna, a me oba učita, kaj je zares pomembno v življenju. Rožle je otrok s posebnimi potrebami, a zelo srčen; in morda moj največji učitelj, ki me je naučil, kako zavestno biti mama in sprejeti njegovo drugačnost, v

se bo marsikdo našel v njej oz. v posameznih epizodah. Od samskih mam, bolnikov z rakavimi obolenji do športnikov in rekreativcev. Ne nazadnje je namenjena tudi vsem tistim, ki imajo otroke s posebnimi potrebami,« pravi sogovornica.

»Nikogar za nič ne krivim, to je zgolj moja izpoved. Kljub temu da v njej govorim o svojih težavah, pa je pripoved pozitivna, kakršna sem tudi jaz. Želim si, da bi bila navdih za bralce, s sporočilom, da karkoli ti pride na pot, zavihaš rokave in se lotiš reševanja izzivov, in da je življenje kljub težavam, s katerimi se vsi spopadamo, še vedno lepo in naj se živi na polno,« o svoji knjigi Peta olimpijada pravi Tadeja Brankovič.

času bolezni pa tudi svojo. Sprejeti sem morala drugačno podobo svojega telesa, se sprijazniti, da sem daleč od vrhunske fizične pripravljenosti, da je moja zmogljivost na zelo nizkem nivoju, a se moram hkrati tudi opomniti, da še vedno lahko tečem, smučam in živim aktivno življenje.«

Izkušnje vrhunskega športa so jo utrdile, in kot pravi, ji danes pomagajo, da lažje živi. »Šport je veliko več kot medalja. Pomembna je pot do nje, ki te izoblikuje, utrdi in da življenju čar,« pravi in dodaja: »Športna kariera, čeprav večkrat težka, je bila moj navdih za življenje danes. Marsikateri poraz me je pilil za izzive, ki so me čakali kasneje. Niso medalje tiste, ki štejejo, ampak vrednote, ki mi jih je dal šport.«

V gibanju išče mir in svobodo

V knjigi popisuje svojo pot od prvih zavojev na domačem, krvavškem smučišču, dokler se ni, šele pri 13 letih, zapisala teku na smučeh in nato presedlala na biatlon, kljub temu da o tem športu sprva ni želela ničesar slišati, saj da puške na hrbtu pa res ne misli nositi. Knjiga, iz katere ves čas vejeta optimizem in veselje do življenja, je prepletena z zabavnimi anekdotami tako iz športnega kot zasebnega življenja. Brez dlake na jeziku spregovori tudi o težkih zasebnih izkušnjah, o ločitvi, za katero pravi, da je bila na nek način zanj celotna težja od spopadanja z diagnozo. Tudi v teh trenutkih pa je ohranjala svojo neomajno voljo, po kateri jo poznajo najbližji.

Knjiga je namenjena različnim bralcem. »Mislim, da

Tudi po koncu biatlonske kariere je ostala aktivna. Kot piše v knjigi, je bil trening včasih njena služba, zato je imela tudi kasneje v življenju večkrat občutek, da je premalo aktivna, čeprav je veliko prostega časa preživela na alpskih ali tekaških smučeh, na kolesarjenju ali teku. S športom je ostala povezana na različne načine. Še vedno spremlja rezultate svojih naslednikov, kakšno biatlonsko tekmo pa rada pospremi tudi kot strokovna komentatorica. V šport ostaja vpeta tudi prek svojih otrok, ki sta smučarska skakalca in nordijska kombinatorca. Svoje izkušnje in znanje pa prenaša tudi na druge. »V veliko veselje mi je ukvarjati se z vzgojo mladih, od vrtčevskih otrok dalje, predvsem kako jih navdušiti za gibanje v zgodnjih letih. Ukvarjam se z otroki, ki so bodisi pretežki, imajo učne težave, različne 'odločbe' ali kakšne druge primankljaje. Gre za ranljive skupine, ki prav tako potrebujejo gibanje, a potrebujejo predvsem pravo spodbudo in pravi pristop. Svetujem tudi športnikom, njihovim staršem in športnikom, ki se znajdejo v težavah. Vedno bolj se poudarja pomen športa za zaposlene. O vseh teh temah vedno več predavam, vodim webinarje in delavnice,« še dodaja.

Šport pa ima še vedno v krvi, in kot pravi, v gibanju išče svoj mir in svobodo. Deluje kot maserka, kinzioterapevtka, izvaja reiki in t. i. access bars terapijo, dejavna je tudi v Slovenski antidoping organizaciji. Predvsem pa spodbuja h gibanju, ki je po njenem mnenju najboljša naložba za vsakogar.

Ljudje odprtih rok

Radijec, ki je povezal Slovenijo

Denis Avdič, Kamničan, ki zadnja leta živi v Ljubljani, je eden najbolj priljubljenih, televizijskih, predvsem pa radijskih voditeljev, ki pa ni le zgovoren in duhovit, ampak tudi dobrosrčen. Za dobrodelne akcije, ki jih vodi s svojo ekipo Radia 1, je v letošnji akciji Ljudje odprtih rok prejel listino za darovalca.

JASNA PALADIN

Življenjska zgodba Denisa Avdiča je zanimiva. Kot desetletni fant se je z družino že pred vojno preselil iz Bosne v Kamnik. Najprej so živeli na Cankarjevi cesti, nato pa v Soteski. »To je bila zame velika sprememba. Bil sem brez družbe, jezika nisem znal, hodil sem v šolo, a nič razumel in sedel v zadnji klopi. Bilo je težko, a po enem letu je vse skupaj steklo,« se spominja zahtevnih otroških let v Kamniku.

Končal je šolo za policiste, a hitro spoznal, da je njegova prva poklicna ljubezen radio. Tam poslušalce razveseljuje s svojim humorjem, improvizacijo in hitrimi miselnimi preskoki, a priznava, da je za vsem tem zelo veliko dela. Zabava je pomembna, a težko otroštvo ga je naredilo tudi sočutnega in tako Denis Avdič skupaj s svojimi sodelavci že vrsto let osrečuje otroke iz socialno šibkih družin.

Denis Avdič (levo) je skupaj s sodelavci na Radiu 1 lani in letos zbral milijon evrov za otroke in družine v stiski, akcijo so prejšnji teden ponovili že sedmo leto zapored. / Foto: arhiv Radia 1

»S svojimi šalami Denis že vrsto let spravlja v smeh številne poslušalce Radia 1. Njegov igrivi glas pa se kdaj tudi zatrese, ko v eter posreduje kakšno žalostno življenjsko izpoved. Še posebej se ga dotaknejo nesrečna otroštva, za najmlajše ima vedno odprto srce. Pa ne pomaga

le otrokom, prisluhne tudi marsikateri družini, ki se je, ne po svoji krivdi, znašla v stiski. Skupaj z najožjimi sodelavci poudarja, da si vsak otrok zasluži počitnice in brezskrbno otroštvo, zato se trudijo zanje,« pravijo organizatorji akcije Ljudje odprtih rok, ki so Denisu Avdiču

in ekipi Radia 1 letos podelili listino za naj darovalca. Med njegovimi najožjimi sodelavci je še en Kamničan po rodu – Miha Deželak (pred štirimi leti je prejel zahvalno listino projekta Ljudje odprtih rok), najbolj odmevna dobrodelna projekta, ki ju pripravljajo, pa sta Deželak junak

in 28-urni dobrodelni maraton. »Odziv državljanov je iz leta v leto večji in prav tako višina podarjenih finančnih sredstev,« z veseljem ugotavlja Denis Avdič in dodaja, da marsikje ob svojih dobrodelnih akcijah naletijo na kolektivno pozitivno energijo in da se dobri občutki, ki jih ta rodi, ne da opisati.

Dobrodelni radijski maraton so letos pripravili že sedmo leto zapored, in sicer od 22. decembra od 5. ure zjutraj do 23. decembra do 9. ure. Denar so tudi letos zbirali za ljudi, ki se težko prebijajo skozi življenje. Poslušalcem so predstavili veliko pretresljivih zgodb. »Vsakomur se lahko zgodi, da ne hote skrene s poti, a to ne pomeni, da mora za to plačevati celo življenje. Včasih je dovolj, da prejme manjšo pomoč in gre lahko naprej. Vsaka zgodba je težka, že če jo samo poslušáš. Najti besede razumevanja, tolažbe in upanja je pa še veliko težje,« meni Denis, ki je prepričan, da si pred takšnimi

zgodbami ne bi smeli zatiskati oči. »Pomagati moramo drug drugemu. Le tako gremo lahko naprej. Ko se združi celotna Slovenija in vsak pomaga le malo, iz malega nastane veliko.«

O Denisu Avdiču ima veliko lepih besed tudi Anita Ogulin iz Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje: »Težko je izbrati prave besede, ki bi predstavile izjemnega, srčnega, plemenitega, duhovitega, povezovalnega, solidarnega Človeka. Denis Avdič je tisti, ki je v dobrem povezal vso Slovenijo. Njegova pristnost in srčnost, njegova beseda, ob kateri lahko jočeš od smeha ali bridkosti, njegova empatičnost – vse to in še več – privablja in povezuje, ko je potrebna pomoč otrokom, družinam, najranljivejšim ...«

»Pomembno je, da odpremo oči in začutimo stisko bližnjega, da smo sočutni. Nikoli namreč ne veš, kdaj se življenje lahko obrne in boš ti tisti, ki boš potreboval pomoč,« pa sklene Denis.

Najbližje so ji socialne zgodbe

Za dobrotnika leta je bila nominirana tudi Alenka Sivka iz Medvod. Na prireditvi Ljudje odprtih rok 2021 je prejela zahvalno listino. Kot pravi, je to lepa nagrada za več kot štirideset let dela v tem poklicu, v okviru katerega odpira vrata številnih hiš in duš ter skuša pomagati ljudem.

MAJA BERTONCELI

Medvoščanka Alenka Sivka je novinarka in piše za revijo Jana. Kot so pojasnili v obrazložitvi nominacije, se že od nekdaj zavzema za boljše družbo, zato je vse svoje poklicno življenje pogumno ter glasno rušila tabuje in predsodke. Največja vrednota novinarstva se ji zdi pomagati ljudem in zato, če je treba, brez težav izpostavi tudi sebe. Kot predstavnica stare šole to, o čemer piše, skuša tudi v živo doživeti oziroma izkusiti. Z empatijo in rahločutnostjo odpira vrata številnih hiš in duš, ponižanih in razžaljenih. Ko gre članek v tisk, zgodba zanjo ni končana. Išče rešitve, rešitelje, pomaga, kjer lahko, dokler zgodba ne dobi srečnega konca. S svojim novinarskim in človekoljubnim poslanstvom premika meje in spreminja svet na bolje. »Ponosna, ganjena sem, da sem bila med nominiranci za dobrotnika leta. To je lepa nagrada za

vse moje dosedanje delo v novinarstvu, v katerem sem že več kot štirideset let in ki ga imam, čeprav je naporno, tako zelo rada. Do upokojitve mi manjkata še dve leti, verjetno pa bom pisala še dlje. Najraje pišem socialne zgodbe. Kot novinarka imam srečo, da lahko pišem o takšnih temah. Se mi pa marsikdaj ob tem para srce,« je pojasnila Alenka Sivka. Povod, da je bila med nominiranci za dobrotni-

»Film me je zelo pretresel, tako zelo, da sem družino želela spoznati. Skozi pogovor sem počasi pridobivala njihovo zaupanje. Zastavila sem si vprašanje, kaj lahko kot novinarka naredim, kako lahko pomagam. Počutila sem se nemočno.«

ka leta, je bil njen članek o družini, ki je živela v skrajno neprimernih razmerah. »Gledala sem film Družina, ki je govoril o njih. Avtor in režiser dokumentarca Rok Biček jih je spremljal in snemal enajst let. Film me je zelo pretresel,

tako zelo, da sem družino želela spoznati. Skozi pogovor sem počasi pridobivala njihovo zaupanje. Zastavila sem si vprašanje, kaj lahko kot novinarka naredim, kako lahko pomagam. Počutila sem se nemočno,« je pojasnila. O družini je napisala članek, ki je bil zelo odmeven. V njem je med drugim zapisala: »Želim si, da bi našla skupino ljudi, ki bi mi prišli pomagat, da bi hišo Rajkovih spravili v red,

in njena nemoč sta obrodili sadove. Stekla je akcija za obnovo hiše. »Nuša Rustja, prostovoljka OZ RKS Novo mesto, je članek prebrala in se na njegovi podlagi odločila, da stopijo v akcijo. Prepričala sem jo s to svojo nemočjo. Če je članek napisan s srcem, se človeka dotakne. Zelo sem ji hvaležna za odziv in za vse, kar je storila. Danes družina živi v urejeni hiši, živi resnično drugačno življenje. Namen jih imam znova obiskati in pripraviti nov članek,« z velikim zadovoljstvom pove Sivka. Na svoji dolgoletni novinarski poti je napisala že mnogo zgodb, a takšna, kot je bila o družini Rajk, pravi, so tiste, ki ostanejo v človeku za vse življenje: »V tem je smisel našega bitja in žitja.«

Poleg tega, da kot novinarka želi pomagati ljudem, je zelo ponosna tudi na svojo radijsko oddajo, ki jo je imela na Radiu Glas Ljubljane, v kateri je odstirala tabuje o spolnosti. Gledalci Kmetije pa se je spomnijo

Alenka Sivka / Foto: Tania Mendillo

po sodelovanju v tem resničnostnem šovu, po katerem je napisala knjigo Kmetija

slavnih norcev, ki je bila zelo »vroča« in se je dobro prodajala.

30 let R Slovenije

Za zaključek in napoved knjižice

Teden več kot leto dni smo v Gorenjskem glasu objavljali podlistek, ki je bil posvečen 30-letnici samostojne Republike Slovenije. Raznoliki teksti so nas popeljali v čas zadnjih treh desetletij, obenem pa smo predstavili tudi glavne akterje z Gorenjskega, ki so pomagali pri sooblikovanju samostojne države.

JELENA JUSTIN

Zaradi velikega zanimanja bralcev za objavljene zapise smo se odločili, da jih strnemo v knjižico, ki bo izšla predvidoma v začetku februarja 2022. Ta knjižica bo predstavljala tudi en lep doprinos Gorenjske k praznovanju 30-letnice lastne, samostojne države.

Vključno z današnjim zapisom je bilo v Gorenjskem glasu objavljenih 54 besedil, ki so jih pisali različni avtorji: Jože Dežman, Igor Podbrežnik, Vincencij Demšar, Anton Tomažič, Jože Košnjek, Marija Volčjak, Jana Babšek, Jože Resman, Rina Klinar, Jelena Justin, Barbara Kalan, Monika Rogelj, Marija Kos in Bojan Kos.

Da smo pridobili spomine na leto 1991, smo se povezali z Gimnazijo Franceta Prešerna v Kranju in sodelovali s profesorico Ireno Rahotina. Njeni dijaki so s svojimi starši in starimi starši naredili intervjuje, ki smo jih objavili v petih zaporednih pripevkah.

Vsebinski podlistek in seveda tudi knjige v nastajanju bo razdeljena na državni del, kjer so predstavljeni portreti znanih Gorenjcev, ki so na

državnem, političnem nivoju odigrali pomembno vlogo in s svojim znanjem prispevali k demokratizaciji Slovenije. Sledi občinski del, v katerem so predstavljene občine, ki so na Gorenjskem delovale leta 1991. Sledi vojaški del, kjer je predstavljena kronologija dogajanja in portreti štirih akterjev, ki so v ključnih dogodkih odigrali zelo pomembno vlogo. Spravevali smo se tudi, o čem so ljudje pisali v Pisma bralcev. Sledi del, ki je namenjen pregledu razvoja Gorenjske na vseh vitalnih področjih življenja, od lokalne samouprave, gospodarstva, okolja, infrastrukture, turizma, zdravstva, šolstva, muzejev, arhivov, knjižnic, kriminala do športnih uspehov. V zadnjih tednih pa smo se posvetili spominom prebivalcev Gorenjske.

Naj predstavim predvideno kazalo nastajajoče knjižice:

1. Jože Dežman – Trideset let Republike Slovenije
2. Jože Dežman – Ivan Oman, kmet ... in puntar
3. Jože Dežman – France Bučar – nov pogled, nov razvoj
4. Igor Podbrežnik – Tomšič, slovenski Wałęsa

5. Jože Dežman – Peter Jambrek in sedež svetega slovenskega nacije
6. Jože Dežman – Prerok upanja
7. Jože Dežman – Spomenka Hribar, sprava ali desnica?
8. Jože Dežman – Peter Vencelj, vrednote slovenskega krščanstva
9. Jože Dežman – Jelko Kacin, zmaga v medijski vojni
10. Jože Dežman – Jožica Puhar, graditeljica in humanistka
11. Jože Dežman – Izidor Rejc, delo in poštenje
12. Jože Dežman – Vitomir Gros, posebnež
13. Jože Dežman – Ivo Bizjak, visoko in odmaknjeno
14. Igor Podbrežnik – Anton Tomažič, glas kristjanov v SDZ
15. Jože Dežman – Franc Čebulj, samorastnik
16. Jože Košnjek, Marija Volčjak – Demokracija, dete Gorenjskega glasa
17. Jože Dežman – Republika Slovenija in demokracija
18. Jože Dežman – Občina Kranj prevzema Demos
19. Vincencij Demšar – V Škofji Loki prvi občinski Demos v Sloveniji

20. Anton Tomažič – Demos na Domžalskem
21. Jana Babšek – Večstrankarske volitve v Trzinu
22. Igor Podbrežnik – Zapletena politična razmerja prinesla nov razvoj
23. Jože Resman – Radvljica v boju za osamosvojitve
24. Rina Klinar – Jesenice, spopad, pogajanja in umik JLA
25. Rina Klinar – Orožja nismo oddali 1990
26. Jelena Justin – Kronologija vojne
27. Jelena Justin – Podobe vojne na Gorenjskem
28. Jelena Justin – Janez Slapar, prvi general
29. Jelena Justin – Peter Zupan, poveljnik Gorenjske pokrajine TO
30. Jelena Justin – Janez Kavcar
31. Jelena Justin – Ivan Horčev, prvi policist Gorenjske
32. Barbara Kalan – Odprte strani v Gorenjskem glasu
33. Barbara Kalan – Anja, Alpetour in megakakec
34. Monika Rogelj – Volitve v državni zbor na Gorenjskem

35. Monika Rogelj – Oblikovanje novih gorenjskih občin
36. Monika Rogelj – Tri desetletja gorenjskega gospodarstva
37. Monika Rogelj – Skrb za okolje vse pomembnejša
38. Monika Rogelj – Gradnja cest od leta 1991
39. Monika Rogelj – Gorenjski turizem po osamosvojitvi
40. Monika Rogelj – Stokovno šolstvo za nove potrebe
41. Monika Rogelj – Zdravje prebivalcev Gorenjske po osamosvojitvi
42. Monika Rogelj – Muzeji na Gorenjskem
43. Marija Kos – Arhivska dejavnost na Gorenjskem
44. Igor Podbrežnik – Knjižničarstvo na Gorenjskem
45. Jelena Justin – Kolajne na poletnih olimpijskih igrah
46. Jelena Justin – Kolajne na zimskih olimpijskih igrah
47. Bojan Kos – Kriminalna dejavnost zadnjih desetih let

48. Jelena Justin – Spomini na leto 1991, 1. del
49. Jelena Justin – Spomini na leto 1991, 2. del
50. Jelena Justin – Spomini na leto 1991, 3. del
51. Jelena Justin – Spomini na leto 1991, 4. del
52. Jelena Justin – Spomini na leto 1991, 5. del
53. Jože Dežman – Republika Slovenija – 30 let
54. Jelena Justin – Zaključek in napoved knjižice

O izidu knjižice, ki bo na voljo tako v Gorenjskem muzeju kot na Gorenjskem glasu, boste pravočasno obveščeni.

Srečno!

Podlistek je nastajal v čudnem letu, ko je življenje ne le v Sloveniji, temveč po vsem svetu vodil boj z epidemijo covida-19. A pogled nazaj, v preteklost nam pove, da se zmoremo spoprijeti s težavami, ki nam stopijo na pot, in jih premagati.

Želim vam, da v novo leto stopite zdravi, da ohranite zdravje ter ostanete polni upanja za boljši jutri. Naj vas začrtane poti vedno pripeljejo do zelenega cilja. Srečno!

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Josip Macun: domovina, narodnost, domoljubje ...

PETER COLNAR

Literarni zgodovinar in publicist Josip Macun se je 2. januarja 1861 v Novicah spraševal, kaj je domovina. »Vsak Slovenec, ki se je za daljši čas ali za stalno izselil v tujino, se je srečal z domotožjem kot posledico odrezanosti od domačih, rodne kraja, dežele, naroda in tudi Avstrije.« Navedel je tri razloge, ki so nekomu določali domovino in pripadnost narodu: obleko ali nošo, šege in navade ter »narodni jezik«.

Na vprašanje si je odgovoril: »Domovina je množica stanovalcev, ki jih vežejo splošne koristi – je medsebojna zveza ljudi, meščanov, zakonskih zvez, rodbine, prijateljev, ukazujočih in podložnih. Je občestvo družbe, vlade, zakonov, dolžnosti

in sredstev za pospeševanje obče in edine sreče in blagostanja. To je domovina.«

Na vprašanje, kaj je domoljubje, si avtor odgovarja, da je to iskreno prizadevanje posameznikov za napredek domovine, za njeno srečo in varnost. Priznava pa obstoj več domovin. In v kateri najde posameznik svojo srečo in varnost? V tisti, kjer kot prebivalec izpolnjuje svoje dolžnosti, med katerimi so najvažnejše zmerenost do samega sebe, »pravica do svojih ljudi« in pobožnost do Boga.

V pismih slovenskih misijonarjev kot prvih izseljencev zasledimo številne izraze domotožja. Najpogostejša je bila žalost zaradi odrezanosti od družine,

sorodnikov, prijateljev in podobno. Iskanje stika z njimi prek pisem jih je vsaj deloma potolažilo ali pa odpiralo nove čustvene rane.

Pisni stik je bil zlasti pomemben za tiste Slovence, ki so živeli odrezani od drugih rojakov, na primer za misijonarje. Omenimo Lovrenca Lavtičarja, ki je po štiriletnem misijonarjenju v Združenih državah Amerike 3. decembra 1858 zmrznil ob Rdečem jezeru v Minnesoti. Bil je globoko pobožen mož in navdušenec za svoje misijonarsko poslanstvo, vendar v pismih ni mogel zatajiti svoje ljubezni do domovine, Kranjcev in Slovencev ter do rodne kraja, kot tudi ne skrite želje, da bi se vrnil.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Stiški vasi pri Cerkljah na Gorenjskem se je 28. 12. 1839 rodil časnikiar Ivan Železnikiar.
- V Radvljici se je lekarnarju Aleksandru Robleku 27. 12. 1871 rodil sin Hugo, narodni delavec. Po 1. svetovni vojni se je udeležil bojev za slovensko severno mejo. Bil je tudi med utemeljitelji slovenskega planinstva na Gorenjskem.
- Na Olševku se je 29. 12. 1898 rodil letalec Stane Rape. Leta 1918 je bil med ustanovitelji 1. slovenske letalske vojaške enote ljubljanske stotnije, ki je sodelovala v bojih za slovensko severno mejo. Bil je športni pilot akrobat in učitelj letenja.
- V Škofji Loki se je 30. 12. 1902 rodil pravnik Alojzij Finžgar. Bil je utemeljil pravnega sistema na podlagi socialističnih družbenoekonomskih odnosov.

Misijonar Janez Čebuljev v pismu iz Bayfielda v Minnesoti zapisal: »Dalje ko grem po svetu, bolj ko grem v leta,

bolj cenim in ljubim svojo narodovnost in svoj narod slovenski.« Tako so ugotavljali pred 161 leti ...

Sodomija

GORAZD STARIHA

spolnost
in nasilje

V prejšnjem prispevku smo začeli poglavje sodomije in izvedeli, da некоč pod sodomijo ni sodilo zgolj spolno občevanje z živalmi, ampak tudi homoseksualnost.

Kaznovanje »nečistosti zoper naturo« je bilo včasih najstrožje. V primeru, ki se nam je ohranil iz leta 1745, je veljal še kazenski zakonik Karla V. iz leta 1532, ki je zahteval, da se človek, »ki je zavrzel življenje« in je počenjal nečistost z živaljo, moškega, ki je to počel z moškim, ali žensko, ki je to počela z žensko, sežge na grmadi. Z udeleženo živaljo vred. Tudi naslednji kazenski zakonik, Marije Terezije, je ohranil zadevna določila, s tem, da če bi nečistovalec slučajno umrl (morda med zasliševalnim postopkom?), ušel ali se kako drugače odtegnil kaznovanju, je treba ubiti vsaj zlorabljeno žival, da ne bi ostal kak (živ) spomin na zavržno dejanje. Šele Marijin sin Jožef II. je uboge sodomite v svojem kazenskem zakoniku premestil iz kriminalnih med politična (upravna) hudodelstva, za katera so bile predvidene blažje kazni: »Kdor človeštvo tako poniža, da greši z živaljo ali z nekom istega spola, je kriv političnega hudodelstva.« Kazen je bila določena s tepežem in javnim delom oziroma s strogim zapornom. Poleg tega so storilca izgnali iz kraja, kjer se je to pohujšanje zgodilo.

Omenimo torej najprej primer 19-letnega Matija Rotnika, ki so mu sodili

4. maja 1745 na deželskem sodišču gospostva Križ pod vodstvom krvnega sodnika Leopolda Krištofa Radiča. Rotnika je prijavil Jožef Mejač (40). In sicer da je Rotnik pred približno enim letom ob desetih zjutraj na kraju Močilnice grešil s kobilo. Mejač naj zadeve tako dolgo ne bi prijavil, ker da ni vedel, da je to tako strašen greh, ko je pa izvedel, je seveda takoj prijavil to žaljenje Boga.

Matija je najprej na gmajni ujel kobilo, jo privezal k drevesu in nato se je namesnil »ad partem posteriozem animalis« ter se pričel zadovoljevati tako dolgo in s takimi gibi, da je bilo videti, da je bilo dejanje zanj ugodno izvršeno do konca. Nato je kobilo zajahal in odjezdil domov. Mejač je bil pri tem oddaljen kakih dvajset korakov.

Na zaslišanju je Rotnik povedal, da je star 19 let, imel je še mater Jero in očeta Gregorja, poročenega brata Pavla ter dve še samski sestri (Špelo in Meto). Namen je Matija sicer priznal, vendar da se je le pripravljaj, dejanja pa ni izvršil, ker ga je prestrašilo neko glasno premikanje v grmovju nedaleč stran. Na vprašanje, zakaj je to hotel storiti, je dejal, da ne ve, da ga je obšla sla in ni vedel, kako zadovoljiti svojo pohoto, pa je to nesrečno poskušal na kobili svojega očeta. Matija so nazadnje pomislili in tudi kobile niso sežgali, so jo pa pobili na gospostvu (da ne bi vzbujala pohujšanja).

Vaš razgled

Zgornji pogled na praznično okrašeno mesto popolnoma simbolizira t. i. družabne mehurčke, v katere smo še vedno ujeti zavoljo trdovratnih epidemijskih razmer. Naj nam prav prehod v novo leto prinese energijo in upanje ter razblini mehurčke, nas pa poveže v medsebojnem sožitju. S. L. / Foto: Tina Dokl

Marsikomu, ki se je nedavno sprehajal ob idiličnem preddvorskem jezeru Črnava, se je zazdelo, da je ugledal čisto pravega povodnega moža, ki je kot v Prešernovi baladi prišel po svojo zalo, a dokaj prevzetno mladenko. Le tisti, ki so zbrali ves pogum in se približali, pa so sprevideli, da je na dnu jezera potopljeno božično drevo, ki po krajevni legendi odganja temo in prinaša svetlobo. S. L. / Foto: Tina Dokl

Peklaj, »peklenski« priimek, pa ne iz pekla, 2. del

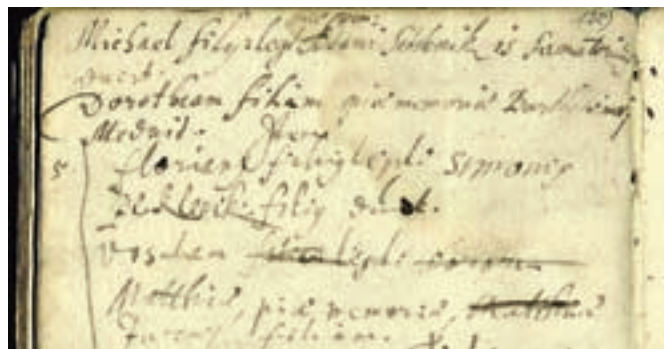
TINO MAMIĆ

Najstarejšo omembo priimka Peklaj najdemo leta 1589 v urbarju za Polhov Gradec. To je bil davčni obveznik Jurij Peklaj. Zanimivo, da ime ni bilo napisano v latinščini, Georgius, ampak kar v slovenščini: Juri Peclej. Je pa že pred letom 1500 ohranjeno ime kmetije Peklaj v Selu nad Polhovim Gradcem. To še dodatno dokazuje, da je priimek nastal iz krajevnega imena.

Najstarejša omemba priimka Peklaj v matičnih knjigah pa je stara skorajda štiristo let: 18. februarja 1623 je bila v župniji Polhov Gradec rojena Marjeta Peklaj (Margaretha Piklaj), hči Mihaela in Helene Peklaj.

Ena od najstarejših Peklajev v Sloveniji je Angela Peklaj, poročena Gerjolj. Rojena je bil dan po svetih treh kraljih leta 1937 na Setnici nad

Polhovim Gradcem. Njeni rodbini dokumentirano sledimo sedem generacij nazaj in tri naprej. Njen daljni prednik Jakob Peklaj je bil

V prvih zapisih priimka v matičnih knjigah Župnije Polhov Gradec se velikokrat pojavi tudi priimek Peklenik. Precej možno je, da gre za isti priimek kot Peklaj, kar pa bo treba še natančno raziskati. Poročna knjiga, v kateri je Florijan Peklenik, Simonov sin, je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (P 1622–1625, Polhov Gradec, str. 128).

rojen okoli leta 1680. Soproga Marjeta mu je v vasi Selo povila osem otrok. V matičnih knjigah jih najdemo zapisane bodisi kot prebivalce Sela bodisi Sv. Jedrta: vasi so v tistih časih velikokrat zapisovali samo po imenu svetnika vaše cerkve. Zato je za tovrstno raziskovanje dobro poznati vsa imena patronov posameznih podružnic župnije. Še pomembneje pa je vedeti, kako so vasi rekli v nemščini – Selo ali Szel. V župniji Polhov Gradec so ohranjene matične knjige že od leta 1622. Žal pa je nekaj najstarejših knjig uničenih. Angela Peklaj se dobro spomni vojne vihr, ko so novo mejo med nemškim rajhom in italijansko kraljevino potegnili

Angela Gerjolj, rojena Peklaj

v bližini njihove hiše in jih odrezali od cerkve, trgovine in pošte. V družino je ostro zarezala tudi bratomorna vojna in pustila posledice za več desetletij. Gospa Angela na svojem domu visoko v Polhograjskem hribovju kljub vsem tragedijam ostaja vedra in optimistična.

Znana osebnost s priimkom Peklaj je dr. Marijan Peklaj, prevajalec Svetega

pisma v slovenščino in predavatelj na Teološki fakulteti. Napisal je prvi hebrejsko-slovenski in aramejsko-slovenski slovar. Aramejščina je materinščina Jezusa Kristusa, v kateri je bil zapisana tudi najbolj znana molitev na svetu Oče naš. Častni občan občine Vodice, kjer je več let opravljal duhovniško službo, se je hebrejščino učil v Rimu.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)

Vedno niso dovolj lepe besede, potrebna so dejanja in vsekakor z njimi v tem zadnjem tednu leta ne boste skoparili. Ko veste, zakaj in komu, vam prav nič ni težko. Dogodek, ki ga že dolgo čakate, se bo zagotovo zgodil. Presenečenje.
- Bik (22. 4.–20. 5.)

Ne boste se več skrivali za krinko, ampak boste pokazali svoj pravi obraz. Morda zaradi iskrenosti komu ne boste preveč pogodu, a tistim, za katere vam je res mar, boste všeč. Čeprav ne pričakujete preveč, boste dobili največ.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Prilagodili se boste sprotnim okoliščinam. Ni se vam treba odločati več dni vnaprej, lahko se vsak dan sproti. Vse naj bo odvisno od tega, kako se boste počutili in razmišljali tisti trenutek. Vsaka stvar ima svoj namen, saj veste.
- Rak (22. 6.–22. 7.)

Prepustili se boste ritmu, ki vas bo zapeljal. Obkrožali vas bodo pozitivni in veseli ljudje in temu primerno bo tudi vzdušje, ki bo vplivalo na vas. Lahko je belo ali pa črno, vse bo odvisno samo od vas. Pred vami je vse, česar si želite.
- Lev (23. 7.–23. 8.)

Premaknili se boste iz svojih začrtanih okvirjev in stopili več korakov naprej. Dovolj vam je nezadovoljstva in da vedno najprej ustrezete drugim. Seveda boste marsikoga preseneli, a najbolj boste sebe. Ne bo vam žal.
- Devica (24. 8.–23. 9.)

Če bi bili še tako modri, se dogodkov vnaprej ne da predvideti. Treba je počakati in vztrajati do konca. Ne smete si takoj vzeti k srcu stvari, ki se ne zgodijo točno takrat, ko si zamislite. Vse se bo zgodilo še ob pravem času. Brez skrbi.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Velikokrat ne začitite pripadnosti tam, kjer bi jo najbolj morali. Za to ne smete kriviti samo drugih, ampak se morate sami vprašati, kaj delate narobe. Ste zelo čustveni, kar pa skrivate, a nekateri vas bodo spregledali. Zelo boste veseli.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Končno vam bo uspelo, da se boste razbremenili odgovornosti in se vsaj za nekaj časa prepustili počitku, lenarjenju in splošni sprostitvi. Prazniki bodo to še bolj stopnjevali. Vse je za nekaj dobro – in nič manj.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)

Vaša pot je prosta in vse želje so uresničljive. Vi ste tisti, ki se morate odločiti in stopiti na to potovanje osebne-ga razvoja. Vse je lahko presenečenje ali pa razočaranje, odvisno od pričakovanj. Zadnje dni v letu zagotovo ne boste osamljeni.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Le redko se težave same razrešijo, čeprav ste optimistični in verjamete ravno to. Morali boste zavihati rokave in tudi sami kaj narediti, če si želite dobrega rezultata. Na koncu bo kljub vsemu vse dobro. Prijatelji vas bodo presenetili.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Tokrat se ne boste zanašali na naključja, ampak boste celotno zadevo prevzeli v svoje roke. Vaš namen je, da bo zaključek leta tak, kot se spodobi. Preživet med dobrimi, prijaznimi in iskrenimi ljudmi, z objemi in lepimi besedami.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)

Lahko imate vse in še več, ampak vi si vedno želite še več kot to. Spoznanje, da imate v resnici vso podlago in pogo-je za srečo, bo odrešilno in čaka vas nepozaben skok v novo leto. Organizirali boste najboljšo zabavo.

TA JE DOBRA

Sneg na Zanzibaru

Marica in Rozka sta si privoščili eksotični dopust na Zanzibaru, tokrat sami, brez mož. Medtem ko je Rozka bolj kot ne utapljala svojo žalost v branju, pa je Marica spoznala črnca in po dolgi in strastni noči ga je vprašala, kako mu je ime.

»Ne morem ti povedati, ker se mi boš smejala,« odgovori črnc.

Vsak večer sta se sestala in se noro ljubila in vsak večer ga je vprašala, kako mu je ime, on pa ji je zmeraj odgovoril, da ji ne more povedati. Zadnji dan pa je le popustil: »Dobro, ime mi je Sneg!«

Marica plane v histerični smeh, črnc pa ji užaljen reče: »Vedel sem, da se boš smejala!«

»Ah, saj se ne smejim tvojemu imenu. Razmišljam o svojem možu, ki mi ne bo verjel, ko mu bom povedala, da sem na Zanzibaru imela vsak dan 30 centimetrov Snega.«

Precej hladno

Rus v Moskvi gleda poročila, kjer poročajo, da je v Sibiriji –55 °C.

Seveda ne verjame in po telefonu pokliče sorodnika: »Povej, koliko je stopinj pri vas?«

»Počakaj, da pogledam ... –35 °C. Zakaj te pa to zanima?«

»Ah, osli na televiziji pravijo, da je –55 °C!«

»Aja, saj zunaj je pa res lahko toliko.«

Ptiča oponaša

V cirkus pride možak in se ponudil direktorju: »Znam oponašati ptiča.«

»To zna skoraj vsak,« ga zavrne direktor.

»Pa nič,« reče možak in odleti skozi okno.

LAŽJI SUDOKU

Rešitev:

1	8	7	5	3	2	4	9	6
6	5	2	7	8	9	7	1	3
3	9	7	5	1	2	9	5	6
7	1	6	8	5	3	2	7	4
5	2	6	9	1	7	8	6	7
2	6	2	7	6	5	1	7	4
9	6	2	7	5	3	9	5	8
7	5	6	2	8	1	7	9	4
8	7	1	6	9	5	3	2	7

TEŽJI SUDOKU

Rešitev:

1	9	5	6	1	8	2	7	4
8	7	5	9	2	4	6	1	3
2	6	8	7	1	9	5	3	4
9	2	5	7	5	6	1	7	4
4	6	9	1	1	5	6	2	7
5	6	2	7	8	1	7	9	4
7	5	6	2	8	1	7	9	4
6	5	1	6	7	2	9	8	3
6	2	1	8	9	7	5	3	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

M SORA D.D., TRG SVOBODE 2, ŽIRI

V novem letu
vam želimo
edinstvenih
pogledov

ustvarite jih
z okni M SORA

M SORA
Imejte svoj pogled

M SORA, d.d.
04 505 50 230
okna@m-sora.si

www.m-sora.si

SESTAVIL: F. KALAN	SL. SLIKAR (MAKSIM)	GRŠKA BOGINJA LOVA, ARTEMIDA	BIVŠI ČILSKI TENISAČ (MARCELO)	DAVID SLUGA	ZAČETEK TEKMO- VANJA	NASELJE PRI TRŽIČU	SPIKERKA ROS	JAPONSKA DENARNA ENOTA	IGRALKA MARTINELLI	ZLATAN IBRAHIMO- VIC	STRO- KOVNJAK (EKSPR.)	STRMINA	VEČJI KOS POHIŠTVA
LAGO DI GARDA PO NAŠE	13												
ARISTOTE- LOVA FILO- ZOFSKA SMER												3	
100				NAPLAČILO, PREDUJEM AM.IGRALEC (ARMAND)						EDEN IN DRUGI POSEST NA VASI			
MESTO OB JADRANU V ITALIJI						12	DEL OBRAZA	IGRALEC NAŠA IGRALKA (VERA)					
AMERICIJ			TOKSIN SLOJ USEDLIN						ENOTA ZA MERJENJE PAST, NASTAVA				
VOLNENA TKANINA					KRAJ IN REKA NA DOLENJ- SKEM	STRAN NEBA			8			TRUD	ANTIČNA ZGRADBA V PULI
MUSLI- MANSTVO						TRAVNIK BRITANSKI IGRALEC (MICHAEL)							
GORENJSKI GLAS	MANJŠA MORSKA RIBA	PESNICA ČERNEJ PORTUGAL- SKO MESTO						NAŠA ATLETINJA (ALENKA) LADIJSKA KRMNICA					
BLIŽNJA SORODNICA							VPRA- ŠALNICA HEROJ			4	PETER ERZEN IGRALEC CETKOVIČ		
TELESNA SIBKOST			5						ZNAMKA KOZME- TIČNIH SREDSTEV				
ROY THINNES			RISBA (MANJŠ.)	ZADNIJAK (LAT.) GR. RIMSKI STARI VEK					ČAŠA (MANJŠ.) KAJNOV BRAT				
IGRALKA FISTER					ZNAK ZA ENAKOST	6						ŠPORTNI DELIVEC PRAVICE	NADARJE- NOST
PESNIŠKI IZRAZ ZA IRSKO					AMERIŠKI IGRALEC (CHUCK)	STROK, ZA ARABŠCINO HRV. NAFT- NA DRUŽBA							
KOŠARA ZA LISTJE (NAREČNO)								HRV. PISEC (AUGUST) BELJAVA, BELINA		15			
STARO IME ANGLIJE		14					TRAVNO STEBLO VETRNA NAPRAVA				DANILO LOKAR RIMSKA MIT. TEKAČICA		
GORENJSKI GLAS	PRODUKT DESTILACIJE PREMOGA	OOLIT, IKRNIK FILMSKI INSERT							DALMATIN- SKA ANA POSTAVA, RAST				
POČASNEŽ						VRSTA BEL- JAKOVINE EL. PRE- KINJALO						1	
HVALNA PESEM				JADRANSKI OTOK BEOTIJEČ, AONEC				SKAND. MOŠKO IME	MERA ZA RITEM PRIPADNICA GALCEV				
LADO LESKOVAR			KIPARSKO OKRASJE SUROVINA ZA MILA		7							PODUK, NASVET	1000 KG
BICKEL					POBIRALEC NAROČNINE								
SULTANAT V AZIJI					MESTO V NEMČIJ KOVICA, ZAKOVICA					RT V ŠPANJI ALBERTO TOMBA			9
BARBIKIN PARTNER				IGNAC PO DOMAČE KRAJ PRI KOPRU				BOMBAŽNA TKANINA					
KUHINJSKA POSODA				16				NAPAD, NASKOK					
ALBION ASSANTE ASTRAGAL EZOTERIK TERITAL	DREVESNA ZAREŽA ZA IZČEJANJE SMOLE	DVANAJST MESECEV UMETNA TKANINA											
KONTAKT					HITRA POLICIJSKA AKCIJA	FEVDALNI PODLOŽNIK							
SL. PESNIK (JANEZ)	2												
OLIVER REED			KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE LOVNICA										
NASELJE S KOBILARNO NA KRASU			11										
IGRALKA RINA				IVAN ČARGO THOMAS MANN									
NOGO- METAŠ CEH					10								
AMERIŠKI REŽISER (ROBERT)													

Nagrade: 1x balinčki, 2x brisača M SORA.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 14. januarja 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16		

Z letom 2022 prihajamo po kitajskem horoskopu v leto tigra (hu). Čaka nas eksplozivno leto, ki se bo začelo silovito in končalo slabotno. Drzno obdobje in širokopotezni načrti. Dobljeno in izgubljeno, vsega bo po malem. Diplomacija bo na preizkušnji in nepremišljenost se bo maščevala. Pred nami je čas velikih sprememb in uvajanje novih zamisli. Vse bo k sreči obarvano s humorjem, kot se spodobi za tigra.

OVEN
21. 3.–20. 4.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: lev, tehtnica, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: zmaj
Element: ogenj
Vodilni planet: Mars
Prednosti: samozavest, odgovornosti, delavnost
Slabosti: trma
Značilna lastnost: pogum
Barva: rdeča
Kamen: ametist, rubin, diamant
Drvo: bor

DVOJČKA
21. 5.–21. 6.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: tehtnica, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: konj
Element: zrak
Vodilni planet: Merkur
Prednosti: človekoljubje, ljubeznivost
Slabosti: neodgovornost
Značilna lastnost: odzivnost
Barva: rumena
Kamen: rdeči ahat, opal
Drvo: kostanj, oreh, leska

LEV
23. 7.–23. 8.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: oven, škorpion, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: opica
Element: ogenj
Vodilni planet: Sonce
Prednosti: radodarnost, prisrčnost
Slabosti: domišljavost
Značilna lastnost: obilnost
Barva: vse sončne barve
Kamen: rubin, topaz
Drvo: limona, lovor, pomaranča

TEHTNICA
24. 9.–23. 10.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: dvojčka, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: pes
Element: zrak
Vodilni planet: Venera
Prednosti: predanost, simpatičnost
Slabosti: nezvestoba
Značilna lastnost: očarljivost
Barva: različni odtenki modre
Kamen: safir, korale
Drvo: jesen, topol, jabolka

STRELEC
23. 11.–21. 12.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: lev, oven
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: podgana
Element: ogenj
Vodilni planet: Jupiter
Prednosti: razsodnost, voditeljstvo, navdušenost
Slabosti: nezaupljivost
Značilna lastnost: optimizem
Barva: vijolična, modra
Kamen: cirkon, ametist
Drvo: hrast, lipa

VODNAR
21. 1.–19. 2.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: tehtnica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: tiger
Element: zrak
Vodilni planet: Uran
Prednosti: prizadevnost, neodvisnost
Slabosti: nestanovitnost
Značilna lastnost: prijateljstvo
Barva: turkizna
Kamen: akvamarin, granit
Drvo: češnja in vsa druga sadna drevesa

Nekaj časa boste še vztrajali ob napornem urniku, kmalu pa vam bo postalo jasno, da s pridnostjo ne pridobite ničesar drugega kot zadovoljstva okolice. Ves vložen trud tako ostane skrit in delo ni vedno poplačano tako, kot bi moralo biti. Naučili se boste, da izgubljenega časa nikoli ne dobimo nazaj in da smo samo mi sami odgovorni za lastno srečo. Ubrali boste svojo pot in začeli graditi nove temelje za svojo prihodnost. V ljubezni se vam obeta ohladitev odnosov vse do pomladi, ko se bo vaše srce znova ogrelo. Spregovorila bodo čustva, ki ste jih zadrževali v sebi. Spremembe, s katerimi se boste srečali, bodo močno dobrodošle. Vaše glavne značilnosti bodo: močna volja, motiviranost in nekaj taktiziranja. Srečni datumi: 7. 1., 10. 6., 22. 7. in 15. 8. Misel, ki vas bo spremljala: Ne moreš se vrniti in spremeniti začetka. Lahko pa začneš, kjer si, in spremeniš konec.

Leto, ki se je začelo, vas bo s svojimi preobrti pripravilo do tega, da začnete razmišljati drugače, kot ste vajeni. Res je, da se boste z mnogimi dvomi srečali prvič in boste morali imeti debelo kožo. Potrpjenja boste imeli na pretek, zanesli pa se boste tudi na svoje skrite talente. Občutki vas bodo pripeljali do spoznanja, da je vedno treba računati nase in na svoje sposobnosti. Meseci, ki bodo sledili v razburkanem letu, bodo nudili možnost za povezovanje službenega področja z zasebnim. Pravo partnerstvo – brez iskanja napak – boste našli, ko boste o tem najmanj razmišljali. Avgust vam bo pričaral pravo ljubezensko pravljico in resnična čustva bodo privrela na plan. Vaše glavne značilnosti bodo: složnost, zaupanje in delovna vnema. Srečni datumi: 28. 3., 2. 4. in 8. 8. Misel, ki vas bo spremljala: Ljudje so večinoma srečni toliko, kot jim dovoljuje njihov um.

Kadar ste dosegli kaj velikega, ste menili, da se je to zgodilo zgolj naključno, medtem ko ste se ob spodrsrljajih obremenjevali do te mere, da bi skoraj obupali nad sabo. Čustveni vrtljak vam bo vsake toliko časa zopet ponagajal in občutili boste rahla nihanja v razpoloženju. Letos boste imeli več energije, da dosežete zadane cilje. Podporo okolice boste resnično občutili in ne bo razloga, da si ne bi namenili več priložnosti. Materialno bogastvo boste zamenjali za duhovno in povezali se boste z ljudmi okoli sebe. Leto bo minilo v znamenju potovanj in vključevanja novih vrednot v svoje življenje. Ključna srečanja bodo najzanimivejša. Vaše glavne značilnosti bodo: radovednost, ustrežljivost in dobrodelnost. Srečni datumi: 13. 3., 25. 7. in 10. 11. Misel, ki vas bo spremljala: Vsi smo zvezde, ki čakajo, da zasijejo.

Avanturistični duh vam ne bo dal miru in želja po nečem boljšem bo postajala vedno izrazitejša. Ne boste se obremenjevali s svojimi napakami, kljub temu pa boste še vedno stremeli k izboljšanju. Kariera vam prinaša boljšo pozicijo, kot je trenutna. Vaša prizadevanja bodo obdarila sadove v začetnih tednih leta. Oddahnili si boste od dela odgovornosti. Fantazije, ki se odvijajo v vaši glavi, ne bodo potrebovale več veliko korakov, da se uresničijo. Zaživeli boste sproščeno življenje v dvoje, ki ga boste začinili s svojo razigranostjo. Vaše glavne značilnosti bodo: radovednost, analiziranje in delavna vnema. Srečni datumi: 11. 2., 7. 4. in 24. 7. Misel, ki vas bo spremljala: Nemogoče pomeni samo to, da nam bo mogoče vzelo več časa, kot smo načrtovali.

Usmerjeni boste k izboljšanju situacij, na katere imate veliko vpliva, in prizadevali si boste za dobre odnose v družbi. Prevladoval bo vaš čut za soljudi. Na službenem področju bo po zatišju prišlo obdobje vzponov, ki ga že nestrpno pričakujete. Občutek, da se vam dogaja krivica ravno tam, kjer puščate največ svoje energije, bo ob pozitivnih prilivih hitro izpuhtel. Denarja boste imeli dovolj, da uresničite svoje skrite sanje. Občutek, da vam končno uspeva, vas bo napolnjeval z dodatnim zagonom. Jesen bo čustveno obarvana, najbolj pa si jo boste zapomnili po dopustu, preživetem na drugačen način. Vaše glavne značilnosti bodo: odkritost, motiviranost in kreativnost. Srečni datumi: 14. 7., 2. 4. in 20. 10. Misel, ki vas bo spremljala: Vse, kar pošljemo v življenje drugih, se spet vrne v naše.

Nase boste prevzeli večji del odgovornosti in se odločili, da je napočil čas za določene spremembe, ki ste jih čisto neopazno potiskali ob stran. Na ta način se boste soočili s svojimi strahovi in se podali v svet, ki si ga želite spoznati od blizu. Ob novih izkušnjah boste postajali močnejši in še bolj pripravljeni na novosti, ki bodo sledile. Zvišali boste pričakovanja do sebe in se začeli bolj truditi za svoj uspeh. V družbi boste veljali za nezahtevno osebo, ki se zna prilagoditi različnim situacijam. Poslovne priložnosti čakajo na vas v aprilu. S svojo iznajdljivostjo boste vedno en korak pred konkurenco. Vaše glavne značilnosti bodo: komunikativnost, odprtost, prizadevnost in logično razmišljanje. Srečni datumi: 27. 1., 19. 6. in 7. 9. Misel, ki vas bo spremljala: Moč je v nas.

BIK
21. 4.–21. 5.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: devica, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: kača
Element: zemlja
Vodilni planet: Jupiter
Prednosti: samostojnost, impulzivnost
Slabosti: vihravost
Značilna lastnost: odvisnost
Barva: rožnata, zelena
Kamen: zeleni smaragd, safir
Drvo: jablana, cipresa

RAK
22. 6.–22. 7.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: škorpion, ribi, lev
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: koza
Element: voda
Vodilni planet: Luna
Prednosti: potrpežljivost
Slabosti: naivnost
Značilna lastnost: zvestoba
Barva: siva, srebrno modra
Kamen: biser, kristal
Drvo: vsa tista drevesa, ki so bogata s sokom

DEVICA
24. 8.–23. 9.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: bik, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: petelin
Element: zemlja
Vodilni planet: Merkur
Prednosti: redoljubnost, varčnost, temeljitost
Slabosti: kritičnost
Značilna lastnost: natančnost
Barva: zelena, temno rjava
Kamen: ahat, topaz
Drvo: leska, breskev

ŠKORPIJON
24. 10.–22. 11.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: rak, ribi
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: prašič
Element: voda
Vodilni planet: Pluton
Prednosti: požrtvovalnost, prijateljstvo
Slabosti: trmoglavost
Značilna lastnost: idealizem
Barva: temno rdeča
Kamen: mesečev kamen, rubin
Drvo: glog, trave

KOZOROG
22. 12.–20. 1.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: oven, bik, devica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: bivol
Element: zemlja
Vodilni planet: Saturn
Prednosti: prizadevnost, vestnost
Slabosti: ljubosumnost
Značilna lastnost: neomajnost
Barva: črna in bela
Kamen: ametist, mesečev kristal, rubin
Drvo: bor, breza

RIBI
20. 2.–20. 3.

Znamenja, s katerimi se najbolj ujamete: rak
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: mačka
Element: voda
Vodilni planet: Neptun
Prednosti: fantazija, sočutnost
Slabosti: neodločnost
Značilna lastnost: sočutje
Barva: morsko zelena
Kamen: brezbarvni mesečev kamen, biser
Drvo: vrba, breza

Zasanjanemu obdobju, ko ste vse jemali zlahka, bodo sledili dnevi, v katerih besede dolgečas ne boste več poznali. V določenih primerih vam bo zmanjkalo časa celo za načrtovanje in nekatere odločitve boste primorani sprejeti zelo na hitro. Usmerjeni boste predvsem na dogajanje v družbi in aktivno sodelovanje s podobno mislečimi. Svoje izkušnje boste delili z drugimi in svoje znanje prenašali naprej. Finančna situacija vam ne bo predstavljala skrbi, čeprav v tem letu kariere ne boste pripisovali nikakršnega pomena. Prej kot službeno napredovanje lahko pričakujete premor, v katerem vam bodo vse druge vrednote postale pomembnejše. Partnersko življenje prinaša novo upanje. Vaše glavne značilnosti bodo: vodstvene značilnosti, zaupanje vase in odprti odnosi. Srečni datumi: 9. 2., 30. 5. in 5. 9. Misel, ki vas bo spremljala: Nasmeh je priložnost, da spoznamo samega sebe.

V svojem bistvu boste ostali preprosti in se srčno veselili tistih lepih, a drobnih stvari, ki vam bodo prihajale naproti. Nezahtevni do okolice, a nekoliko bolj do sebe, boste naredili dober vtis na službenem področju. Ljudje se bodo radi spustili v sodelovanje z vami in spremljala vas bo sreča, česar koli se boste lotili. To boste še najbolj občutili pri finančnem stanju. Stopili boste na stran pogumnih in ne boste si več zatiskali oči pred resnico. Na ljubezenskem področju boste oseba, kakršna si želite biti, čeprav boste zaradi tega prezrli kakšen svoj cilj. Trenutke nemočnosti boste zamenjali za osebni razvoj in na svet boste gledali s pozitivne perspektive. Vaše glavne značilnosti bodo: prilagodljivost, prijaznost, organiziranost in zbranost. Srečni datumi: 26. 3., 15. 4. in 5. 11. Misel, ki vas bo spremljala: Vse se bo zgodilo ob pravem času.

Poslovna pot, ki jo boste ubrali, bo zahtevala več odrekovanja, kot boste sprva mislili. Pa nič zato, saj se boste za dobre rezultate pripravili tudi nekoliko žrtvovati. Pripravite se, saj vam leto prinaša polno priložnosti za uspeh na svojem področju. V ljubezni ne boste želeli biti polovičarski. Svojih čustev ne boste mogli potlačiti, a hkrati boste ob zavrnitvah vedeli, kje je vaše mesto. Pozornost, za katero mislite, da vam pripada, si boste priborili na pošten način. Zlata sredina, v kateri se boste znašli na področju financ, vam prinaša stabilnost na eni in motivacijo za napredek na drugi strani. Vaše glavne značilnosti bodo: pozitivna naravnost, delavnost in strasten odnos do stvari, ki vam veliko pomenijo. Srečni datumi: 15. 1., 28. 1. in 6. 12. Misel, ki vas bo spremljala: Sreča je, kar mislimo, izrečemo in delamo v harmoniji.

Na vseh področjih se boste držali stvari, ki jih že poznate, in nikjer ne boste vidno izstopali. V umirjenem letu si boste vzeli nekaj časa zase, predvsem pa se boste odmaknili od ljudi, ob katerih se ne počutite v redu. Pomembne korake boste naredili v smislu osebne osvoboditve in na svoj način krenili po samostojni poti. Pričakujte veliko pestrosti. Čeprav ne boste potrebovali veliko časa, da zgradite kvalitetne odnose, se boste v nova poznanstva spuščali previdno. Ljubezenska nesoglasja ne bodo usodnega pomena. Obdobje, ki je pred vami, je primerno tudi za razmislek o večjem nakupu. Vaše glavne značilnosti bodo: umirjenost, vodljivost in odgovornost so sebe. Srečni datumi: 16. 6., 30. 8. in 7. 9. Misel, ki vas bo spremljala: Ne bojte se hoditi počasi. Bojte se ustavljanja.

Osredotočili se boste na to, da dokončate stare projekte, ki v vas vzbujajo občutek tesnobe. Zavedali se boste sreče, ki vas bo spremljala, saj bodo rezultati mnogo večji od dejanskega truda, ki ga boste v to vložili. Aktivno preživljanje prostega časa bo v tem letu postala stalnica. Znali se boste odmakniti od dela in si priborili tudi kakšen dan več za svoježitke. Temu primerno bote tudi razpoloženje na ljubezenskem področju. Odločitev za velik korak bo na mestu. Finance vam ne bodo najbolj naklonjene, a s tem si ne boste belili glave. Kratkoročni plani vam bodo bolj pri srcu kot tisti, na zaključek katerih je treba čakati malo dlje. Vaše glavne značilnosti bodo: usmerjenost proti toku, raziskovanje in naklonjenost. Srečni datumi: 7. 3., 19. 5. in 11. 12. Misel, ki vas bo spremljala: Če si uspešen, te ljudje spoznajo, če nisi, ti spoznaš ljudi.

V romantičnem poglavju se bo začelo iskriti že v začetku leta in ravno to bo tisto, kar boste potrebovali za čim manj stresen skok v novo leto. Dopustili si boste možnost, da se čustva razplamtijo in da odgovori pridejo iz srca. Prejeli boste svojo priložnost, da se izkažete tudi na službenem področju. Sodelavci bodo v vas prepoznali osebo, ki je za svoje uspehe pripravljena zavihati rokave. Finančni preboj v sredini leta vam bo odprl vrata za težko pričakovane nove začetke. Ohranjali boste svojo zvedavost in pozitivno razpoloženje. Vaše glavne značilnosti bodo: pogum, smisel za humor in odločnost. Srečni datumi: 4. 4., 21. 5. in 30. 8. Misel, ki vas bo spremljala: Pomembneje je vedeti, kam gremo, kot pa to, da hitro pridemo tja.

Slovenska razstava v Belgiji

Kobariški muzej in Ustanova Fundacija Poti miru v Posočju se z dediščino prve svetovne vojne predstavljata v mestu Ieper v belgijski pokrajini Flandrija.

IGOR KAVČIČ

Kobarid – V znamenitem Muzeju Na poljih Flandrije v belgijskem mestu Ieper, ki je razglašeno za mesto miru, se Republika Slovenija do 9. januarja predstavlja z dediščino soške fronte, in sicer z občasno razstavo Kobariškega muzeja z naslovom 29 mesecev boj ob Soči. Razstava predstavlja kronološki pregled vzrokov, dogodkov, bitk in posledic prve svetovne vojne na slovenskih tleh. Postavitev je dvojezična – v flamskem in angleškem jeziku.

Na slovesnem odprtju, dogodek je potekal pod pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Slovenije v Kraljevini Belgiji v okviru predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije in 30-letnice samostojnosti slovenske

Razstavo 29 mesecev boj ob Soči je v mestu Ieper predstavil direktor Kobariškega muzeja Martin Šolar.

države, so spregovorili županja Iepira Emmily Talpe, slovenski veleposlanik v Belgiji dr. Rado Genorio, slovenski vojaški ataše v Belgiji polkovnik Aleš Marič in direktor Kobariškega muzeja mag. Martin Šolar.

Kobariški muzej že dobrih trideset let ohranja dediščino in spomin na soško fronto, enako desetletje za Kobariškim muzejem ustanovljena Fundacija Poti miru. Poslanstvo obeh slovenskih ustanov je enako kot Muzeja

Na poljih Flandrije namreč poslanstvo miru in sporočilo o nesmiselnosti vojne. Muzeja sodelujeta še od leta 2008, ko se je Kobariški muzej v Iepu prvič predstavil z občasno razstavo Velika vojna v Krnskem pogorju.

Darilo Slovenije memorijalni spominski razstavi stolov v mestu Ieper je bil avtentičen restavriran stol, ki so ga uporabljali italijanski alpini v zaledju frontne linije. Stoli na spominski razstavi prihajajo iz več kot sto držav po vsem svetu, od koder so bile doma žrtve zahodne fronte v prvi svetovni vojni.

S kulturnim programom obogateni dogodek v Iepu so zaključili s podpisom Sporazuma o sodelovanju med Flandrijskim muzejem prve svetovne vojne, Kobariškim muzejem in Ustanovo Fundacija Poti miru.

Izrebrani nagrajenci nagradne križanke, objavljene v časopisu Jurij dne, 10. decembra 2021, z geslom UŽIVAJTE V OKUSIH CUBISA so: 1. nagrado: 1–krat glavno jed iz Cubisovega kotička prejme **Marija Pergar** iz Šenčurja, 2. nagrado: 1–krat Cubis burger prejme **Franc Rovani** iz Kranja in 3. nagrado: 1–krat sladico po izbiri prejme **Miloš Zavadlav** iz Predvdora.

Nagrajenci križanke OBI, d.o.o., KRANJ, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 17. 12. 2021 in rešitvijo BOŽIČ PO VAŠIH ŽELJAH, so: **Loti KAVČIČ** iz Kranja, **Ivanka HAFNER** iz Žabnice in **Regina METERC** iz Žirovnice. Nagrajenci praktične nagrade prevzamejo v trgovini OBI, Savski otok, Kranj.

Nagrajencem iskreno čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

NAJAMEM

NJIVO ali travnik vzamem v najem na lokaciji Kranj - Jeparca - Šk. Loka - Sorško polje, tel.: 041/378-937

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drušlovka 23 a, Kranj, tel.: 031/629-504

STROJI IN ORODJA

PRODAM

GENERATOR Bosch 220 V, 3 KW, z opremo in navodili za MHE, cena 350 EUR, tel.: 041/706-046

STROJE za izdelavo snežnih traktor-skih verig, tel.: 041/606-034

VITEL 12 V, tip ATV 750 in potopno pumpe inox 750 W, tel.: 041/900-586

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SUHE hrastove plohe, tel.: 041/855-359

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

SUHA bukova, razžagana drva. Gorje, tel.: 031/561-707

SUHA bukova drva, okolica Kranja, tel.: 041/971-508

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

ZGODBE Sv. pisma, komplet 18 snopečev, od 1899 - 1916. Cena 9.000 EUR, tel.: 040/567-544

Jaslice v Vodichah

JANEZ KUCHAR

Bukovica – Pred vaškim znamenjem v Bukovici pri Vodichah je že šesto leto zapored ob pomoči skupine jasličarjev postavil jaslice priznani rezbar Franc Kubelj, ki se je pred 24 leti ponesrečil z motornim zmajem in se zato moral odpovedati svojemu poklicu, avtokleparstvu. Jaslice sta blagoslovila vodiški župnik in dekan Franc Mervar in župnik Martin Golob, blagoslovitve pa se je udeležil tudi vodiški župan Aco Franc Šuštar. Spomnili so se tudi pokojnega ljubljanskega

nadškofa in metropolita msgr. Alojzija Urana, ki je blagoslovil jaslice prva štiri leta. Franc Kubelj se je zahvalil župnikoma, jasličarjem iz Bukovice, ki so pomagali pri postavitvi jasic na prostem, in vsem, ki so sodelovali v kulturnem programu – pevski skupini družine Kranjec iz Gamelj, lajnarju Vinku Novaku ter kvartetu trobil Godbe Vodice. Najmlajše je obiskal tudi Božiček. Letos so jaslice bogatejše za nekaj figuric, vse postavljene figure so izdelane v naravni velikosti. Ponoči jaslice razsvetljuje več kot 1500 lučk.

Jaslice na prostem v Bukovici pri Vodichah

Turistično-informacijski center odprt tudi pozimi

Jezersko – Turistično-informacijski center (TIC) Jezersko je do 28. februarja 2022 odprt vse dni v tednu od 10. do 15. ure. Do 6. marca je na Jezerskem mogoče teči na smučeh, drsati ali se sankati. Drsalnišče obratuje vse dni v tednu od 9. do 16. ure, v petek in soboto je nočno drsanje od 17. do 19. ure. Informacije o ponudbi in zimskih razmerah so na spletni strani jezersko.info, o drugih dejavnostih pa na spletni strani park-jezersko.si.

LOTO
Rezultati 104. kroga – 29. december 2021 6, 10, 12, 13, 20, 26, 37 in 28
Loto PLUS: 1, 2, 4, 12, 27, 29, 36 in 10
Lotko: 9 3 8 5 2 3
Sklad 1. kroga za Sedmico: 500.000 EUR
Sklad 1. kroga za PLUS: 740.000 EUR
Sklad 1. kroga za Lotka: 190.000 EUR

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI: RADENCI 13.–18.2., **MORAVSKE TOPLICE** 13.–18. 2., **BERNARDIN** 14.–18. 2., **STRUNJAN** 9.–14. 3., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 3.–8. 4., **DOLENJSKE TOPLICE** 3.–8. 3., **AKCIJA BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI** 5.–12. 2.; **NOVO – BANJA KULAŠI** 15.–25. 2., **MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ.**
Srečno Novo Leto! www.rozmanbus.si

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ	15.30, 17.00, 18.20, 20.00
Sobota, 1. 1.	SPIDER-MAN: NI POTI DOMOV
18.00, 20.20 THE KINGS'S MAN: ZAČETEK	15.40 LETOS BOŽIČ ODPADE
15.50, 20.45 IGRA SOVRAŠTVA	16.00, 18.10
17.40, 20.30 MATRICA: OBUDITEV	ZAPOJ 2 , sinhro.
	21.10 HIŠA GUCCI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 31. decembra
19.00 Več avtorjev: MONOLOGI S KAVČA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 31. decembra
20.00 Tanja Ribič, Rok Vilčnik: TAKO TI JE, MALA (stand up muzikal)

IŠČEM

PODARITE odvečne knjige. Pokličite, pridem z veseljem, jih odpeljem in ohranim, tel.: 030/996-225

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI avtosedeži, kot nov, cena 20 EUR, tel.: 041/706-046

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

TRAKTOR in priključke, tel.: 041/680-684

PRIDELKI

PRODAM

KROMPIR beli in rdeči, sora in desire, tel.: 041/971-508

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Makarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

ČB bikca in ČB telički, tel.: 041/350-423

MLADE ČB krave, niso primerne za robotsko molžo in bikce ČB in križane ČB/LIM, 3 tedne, tel.: 041/691-243

PRAŠIČA za zakol, tel.: 031/304-351

PUJSKE mangalica, 20-30kg, zaodojke ali nadaljnjo rejo, tel.: 041/358-082

TELIČKO limuzin, staro 8 mesecev, tel.: 041/852-660

TELIČKO simentalčko, staro 10 dni, tel.: 030/915-738

TELIČKO simentalčko, bikca in ČB bikca, stare 1. teden, tel.: 041/378-937

KUPIM

BIKCE in teličke, od enega tedna do 300 kg ter kravo ali telico, tel.: 051/372-468

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

OSTALO

KUPIM

SENO in slamo v manjših kockah, tel.: 051/647-888

ADAPTACIJA

vsa gradbena dela od temeljev do steh, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

PEČARSTVO, lončene peči, zidani ka-
mini, kmečke peči, obnova, popravilo,
izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš
Avsenek d.o.o., Kranjska cesta 2, Ra-
dovljica, tel.: 040/364-636

21002913

SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevmi, povrtavanje, rušenje, pozida-
va, montažni dimniki, dimniške kape.
Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246

21002914

ZELIŠČARSTVO Prežla ima od 2. do
6. januarja uradne ure: nedelja od 8.
do 13., delavniki od 8. do 13. in od 15.
do 18. ure. Izdelke pošiljamo po tudi
pošti. Torkar Antonija s.p., Begunjska
c. 23, Lesce, tel.: 04/53-18-340,
051/649-79

21003179

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSIM voznika B in C kategorije,
za prevoze po Sloveniji. Z delom se lah-
ko prične takoj. Orel transport Gregor
Bergant s.p., Trnje 16, Šk. Loka, tel.:
031/564-285, gregor.orel@siol.net

21003189

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Radio

Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hloda do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, SPIRALNA VEZAVA.
Cena priročnika je

8 EUR

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, deda, pradedu, bratranca in prijatelja

MARIJANA MAKSA KOSA
s Primskovega pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala med. osebju SB Jesenice, osebni zdravnici dr. Barbari Prosen Udir, patronažni sestri Barbari in negovalki Kim. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred, g. Janezu za ganljiv poslovilni govor, g. Trilerju za pevsko spremljavo, trobentaču in pogrebni službi Komunale Kranj. Dragi ati, pogrešali te bomo!

Žalujochi vsi tvoji dragi
Kranj, 28. decembra 2021

Pred kratkim še vedra in upanja polna,
s tegobami v zdravju, a ne zares bolna,
je naša ljubljena MAMI bila,
a danes čez noč je od nas odšla.
Mami, hvala ti ZA VSE!

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage mami, babice, prababice, sestre in tete

SLAVKE JERALA
po domače Šuštarjeve Slavke s Poljšice 28 pri Podnartu

Preprosta beseda HVALA prihaja iz naših src in je namenjena vsem, ki ste z našo mami hodili skozi življenje, jo imeli radi in jo pospremili k njenemu zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in dobrim sosedom za darovano cvetje, sveče in denarno pomoč. Iskrena zahvala gre gospe dr. Ani Stare in sestri Marjeti, prijaznima gospema Patronažne službe Radovljica Tanji Rode in Sonji Gregorc. Hvala tudi župnikoma Jožetu Tomšiču in Lucijanu Potočniku za lepo opravljen cerkveni obred, praporščakom, nosaču večne lučke Mateju Frelihu, pevcem Zupan za zapete pesmi slovesa in govornikoma Ambrožu Mediču in Gašperju Koselju ter pogrebni službi Akris za vrhunsko organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki vas nismo imenovali, pa ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujochi vsi njeni

Vidim tvoj obraz,
slišim tvoj glas.
Še korak mi je znan,
ko sprašujem zaman ...
Zakaj te več ni?
Le spomin še živi ...
Mami, pogrešamo te ...

ZAHVALA

Po težki in kratki bolezni se je mnogo prezgodaj v 45. letu starosti tiho in mirno od nas poslovila naša draga žena, mami, hčerka, sestra in teta

DARIJA KALAN
roj. Petrič, z Brega ob Savi

Ob boleči in prezgodnji izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot. Posebna zahvala zdravnici dr. Tanji Ješe ter enoti paliativne oskrbe SB Jesenice za vsakokratno pomoč in podporo ob trenutku slovesa. Hvala sodelavkam, sodelavcem in vodstvu OŠ Stražišče. Hvala OŠ Orehek, šolskemu centru Škofja Loka, Srednji šoli za strojništvo in Srednji šoli za lesarstvo. Hvala sodelavkam, sodelavcem in vodstvu AMZS skupine. Hvala vsem za izrečena sožalja, besede podpore, podarjeno cvetje in sveče ter mašne namene. Še posebej hvala g. župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen pogrebni obred in mašo zadušnico. Hvala pevcu Janezu Trilerju in mešanemu cerkvenemu pevskemu zboru Breg ob Savi za izbrane pesmi in veličastno slovo. Hvala Pogrebni službi Komunale Kranj. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, da ste nam ob trenutkih slovesa dajali moč in upanje. Ohranite jo v lepem spominu.

Žalujochi: mož Franci, otroci Martin, Matej in Lucija, ata in mama ter sestra Marta in brat Janez z družinama
Breg ob Savi, Vašca, Poženik, 18. decembra 2021

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila žena, mami, stara mama, tašča

MATILDA MARKUN
s Srednje Bele

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem Iskraemeca za izrečeno sožalje, denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala tudi pogrebni službi Navček, pevcem in gospodu župniku Pavlu Okolišu za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem imenovanim in neimenovani še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

MIHAELE LIČEN
roj. Plevel

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečene sožalne besede. Še posebej se zahvaljujemo za podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in denarne darove. Iskrena hvala osebju pomoči na domu Doma upokojencev Kranj, za skrbno nego in prijaznost. Hvala pogrebni službi Navček, nosačem in g. župniku Jožetu Klunu za lep pogrebni obred. Hvala pevcem za zapete pesmi in citrarju za odigrane melodije. Hvala vsem, ki ste mamu Mihelo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujochi vsi njeni
Kokrica, 27. decembra 2021

Bremena v življenju te niso zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila –
za tabo ostala je velika praznina,
ki z našim spoštovanjem in mislijo
na tebe – se bo polnila.

ZAHVALA

V 84. letu starosti je odšel od nas dragi mož, oče in brat

ANTON ROBLEK
s Spodnje Bele

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala osebju Doma starejših občanov Predvor za nego, osebju Klinike Golnik za zahtevno zdravljenje, gospodu Cvetu Zaplotniku za izbrane besede ob slovesu, gospodu župniku Okolišu, pevcem, praporščakom in pogrebni službi Navček za lep pogrebni obred in vsem, ki ste se mu poklonili in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V krogu družine in prijateljev

Mimoidoče smo vprašali, kako bodo preživeli zadnji dan starega in prvi dan novega leta, za novo leto naredijo kakšne zaobljube, kaj si želijo v prihajajočem letu ...

MAŠA LIKOSAR

Kranj – V novo leto bo Perica Zovko s Šutne pri Kranju vstopil v Mojstrani v krogu prijateljev. »Privoščili si bomo dobro večerjo, dogovarjamo se, ali bomo spekli pljučno pečenko ali pikanjo. Po najdaljši noči v letu običajno počivamo. Naredim tudi novoletne zaobljube, usmerjene so v izgubo teže, a se jih le redko držim, morda grem le večkrat v hribe. Nimam posebnih želja, želim si le zdravja,« je dodal Zovko.

Kranjčanka Dragica Bjelokapič bo silvestrovala doma.

»Posebne tradicije nimamo, pripravimo si večerjo, katere sestavni del je svinjina. Zadnji dan v letu je vseeno nekoliko poseben dan, bolj ležeren in sproščen. Sicer ne praznujemo v polni meri, ker ima 2. januarja vnukinja rojstni dan, zato je slavlja več kot dovolj. Tudi prve dni januarja smo doma, gremo le na sprehod in svež zrak. Novoletnim zaobljubam ne sledim, so pa želje za prihodnje leto velike, a ključno je le, da bodo vsi ostali zdravi,« je povedala.

Jaka Rebernik s Šenturške Gore bo praznoval v krogu ožje družine. »Partnerka

je ravno v porodnišnici in pričakujemo rojstvo hčerke. Morda bom ob novem letu postal očka, rok ima sicer prvi teden v januarju,« nam je zaupal Rebernik in dodal: »Običajno smo silvestrovali s prijatelji na Krvavcu. Posebnih želja za leto 2022 nimam, le tiste splošne: zdravlja, sreče, ljubezni, vse dobro. Bi bilo pa priporočljivo, da bi lahko več časa posvetil rekreaciji in športu.«

Nika Drinovec s Kokrice pa bo zadnji dan leta 2021 in prve dni novega leta preživela s prijatelji v Kopru, kjer so najeli apartma. »Sedaj, ko sem starejša, nisem

več doma z družino. Imamo sicer novoletno večerjo, potem pa se gremo s prijatelji zabavat. Letos žal ponovno ni silvestrovanj na prostem, a je vsaj dovoljeno druženje. Z najboljšimi prijatelji imamo tradicijo obdarovanja oziroma skrivnega Božička. Ne naredim novoletnih zaobljub, ker se jih ne držim in se posledično slabopoutim. Upam, da bom v prihodnjem letu dokončala študij, da bomo vsi zdravi in da se stanje v zvezi s covidom-19 umiri. Želim si tudi, da bi lahko šla na potovanje, s fantom nameravava obiskati Grčijo.«

Perica Zovko, Šutna

Dragica Bjelokapič, Kranj

Jaka Rebernik, Šenturška Gora

Nika Drinovec, Kokrica

Jaslice, spomin na otroštvo

JOŽE KOŠNJEK

Povlje – Če se boste vozili po cesti med Trstenikom in Bašljem, potem zavijte v vas Povlje. Sredi vasi je Romijeva domačija, pred katero zdajšnji gospodar Peter Stare že 21 let postavlja jaslice. Najprej jih je postavil kar pod manjši kozolec na vrtu pred hišo in jih pokril s smrekovimi vejami, potem pa je kozolcu dodal uto, ki sedaj nudi božičnemu prizoru varno streho. Peter, čili osemdesetletnik, pri postavitvah jaslic ne spreminja veliko. Vsako leto kaj odzame

in doda nekaj novega. Letos osvetljuje jaslice več raznobarnih lučk kot v preteklih letih. Središče jaslic ostaja kamnita votlina z Marijo, Jožefom in novorojenim Jezusom. Ko sem Petra vprašal, od kod njegova velika ljubezen do jaslic, mi je odgovoril, da so jaslice zanj predvsem spomin na otroštvo, ko so jih postavljali v »hiši«, v bogkovem kotu. Tega je Peter ohranil do danes... In še nekaj ga pri postavljanju letošnjih jaslic posebej veseli. Tokrat jih ni postavljaj sam, ampak s pomočjo sosedove Ovcaneve Mance.

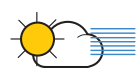
Peter Stare je že 21. leto zapored na vrtu svojega doma postavil jaslice.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in v gorah zelo toplo. Po nižinah vzhodnega dela Gorenjske in v Bohinju bo zjutraj in dopoldne megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

–2/10 °C

SOBOTA

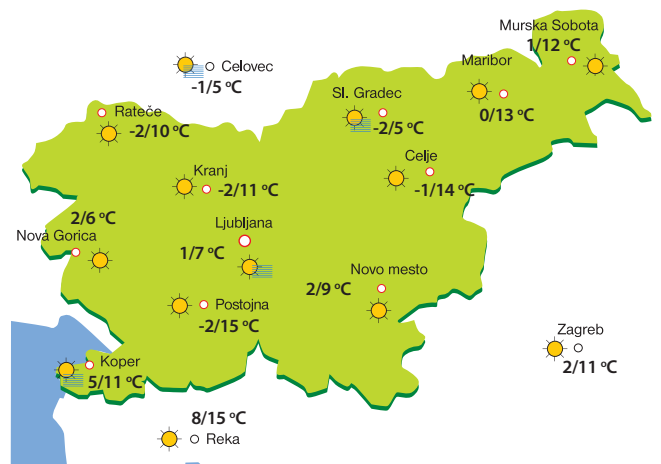

–1/11 °C

NEDELJA

0/10 °C

Če obdarovancu darilo ni všeč ali mu ni prav ...

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kaj storiti v primerih, če obdarovancu darilo ne ugaja ali je potrošnik pri nakupu po spletu dobil poškodovan izdelek ali izdelek, ki nima obljubljenih lastnosti? Ali potrošnik izdelek lahko vrne in zamenja, kakšne so v teh primerih njegove pravice?

V Zvezi potrošnikov Slovenije pojasnjujejo, da potrošnik v primeru nakupa po spletu izdelek lahko vrne, če v 14 dneh od prejema obvesti prodajalca, da odstopa od pogodbe, pri tem pa mu ni treba navesti razloga za odstop. Če je izdelek kupil neposredno, v trgovini, je zamenjava oziroma vračilo izdelka odvisno izključno od poslovne prakse trgovca – seveda če izdelek nima napake. Pri nakupih v trgovini je

zato pomembno, da potrošnik že ob nakupu preveri, ali je izdelek možno zamenjati in pod kakšnimi pogoji. Prodajalec namreč ni dolžan zamenjati brezhibnega izdelka, izstaviti dobropisa ali vrniti kupnine, razen v primerih, če je to izrecno obljubljal.

Kaj lahko naredi potrošnik, če kupljeni izdelek nima obljubljenih lastnosti – recimo, da je kupil vodo odporne čevlje, ki so premočili že ob prvem dežju? Potrošnik v tem primeru lahko uveljavlja stvarno napako in zahteva zamenjavo za nov izdelek, popravilo ter vračilo celotne ali dela kupnine, odgovarjajo v Zvezi potrošnikov in dodajajo, da mora potrošnik obvestiti prodajalca najkasneje v dveh mesecih po odkritju napake in najkasneje v dveh letih od nakupa.

Prvi primeri ptičje gripe zdaj tudi v Sloveniji

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po tem, ko se je bolezen aviarna influenza, ki je v javnosti bolj znana pod imenom ptičja gripa, jeseni pojavila v nekaterih evropskih državah, je uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin pred dnevi potrdila prva primera te bolezni v Sloveniji. Pojavila se je pri domači perutnini na manjši kmetiji v občini Slovenska Bistrica in pri labodu na Pragerskem.

Uprava ob tem opozarja rejce perutnine na pomen zgodnjega odkrivanja

bolezni, ki je pomembno za omejitve širjenja bolezni in za zmanjšanje škode, ki jo bolezen lahko povzroči. Rejci naj bodo zato pri perutnini pozorni predvsem na zmanjšanje porabe krme in vode, zmanjšanje nesnosti, povečanje pogina in na pojav živčnih znakov, respiratornih obolenj, driske in drugih kliničnih znakov. Uprava tudi poziva rejce, da naj dosledno izvajajo biovarnostne ukrepe, s katerimi lahko zmanjšajo možnost vnosa bolezni v rejo in prenos med rejami.

Popolnoma zasedena parkirišča

M.L., M.A.

Bohinj, Kranjska Gora – V času božično-novoletnih so počitnic Bohinj, Bled in Kranjska Gora zelo priljubljeni cilji številnih obiskovalcev iz vse Slovenije.

Zaradi velike frekvence ljudi in prometa so tako v teh dneh parkirišča na Pokljuki, v Bohinju in Kranjski Gori zelo zasedena, v turističnih središčih pa so zato za čas zimske sezone organizirali številne možnosti javnega prevoza.

Kot so sporočili s kranjske policije, so v večjem obsegu prosta parkirna mesta P+R (parkiraj in se odpelji) na Bledu pod gradom in v Bohinjski Bistrici pri Kampu Danica. Za obisk Pokljuke in Bohinja je alternativa tako imenovani ski bus, ki vozi vse dni v tednu, ta konec tedna pa bo na smučišče Vogel s parkirišča Danica v Bohinjski Bistrici vozil še dodaten smučarski avtobus. Razporedi voženj so na spletnih straneh občin in turizma Bled, Bohinj in Gorje.